

Travel & Trading

ZAPRASZA DO

NOWEGO BIURA

W MISSISSAUGA

35 King St. E., Unit 15

(w pobliżu Dundas i Hurontario)

TRAVEL

279-4331

- Bilety lotnicze
- Wakacje, sanatoria
- Hotele, samochody
- Ubezpieczenia
- Konta dewizowe
- Przekazy pieniężne
- Paczki

TRADING

279-3665

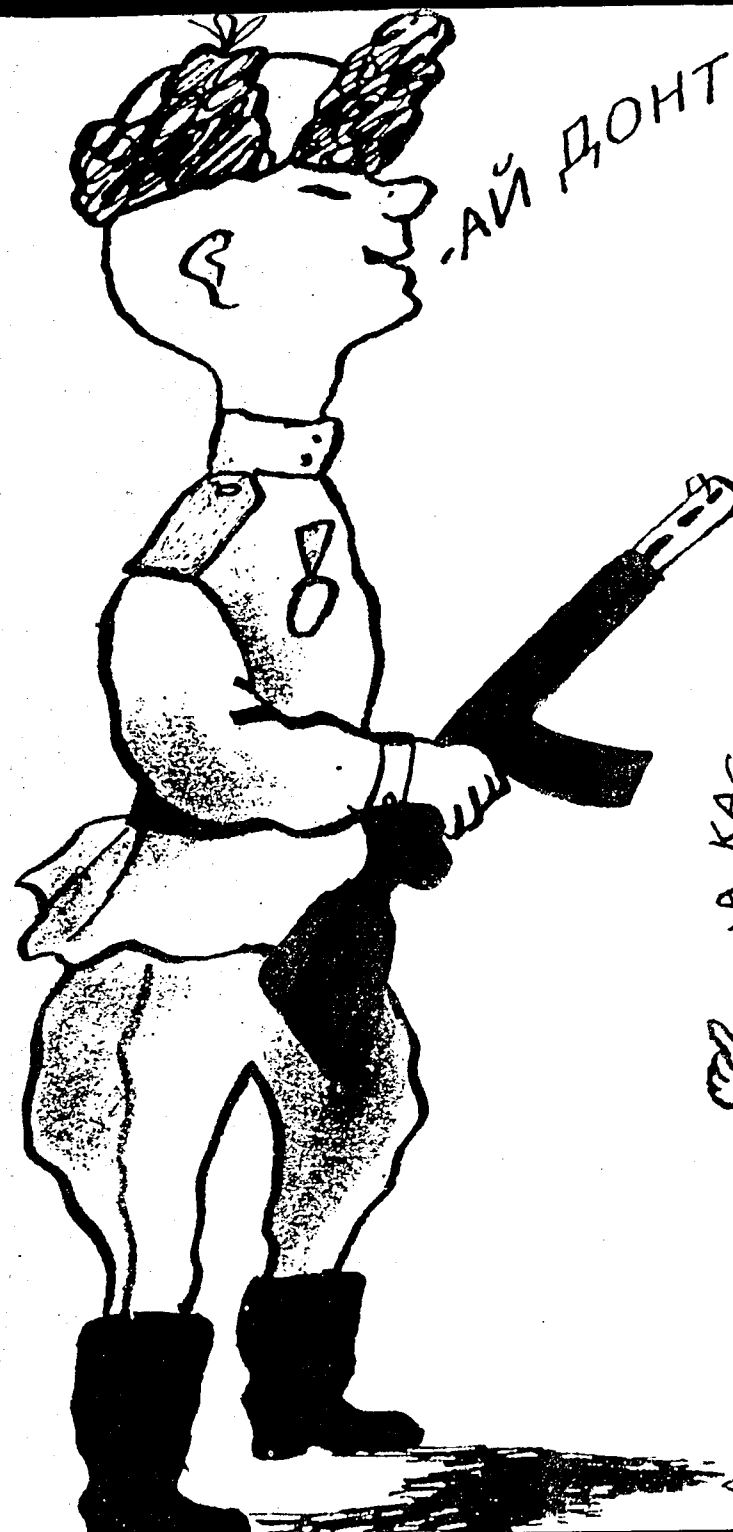
Każdy klient nowego biura bierze udział
w losowaniu cennych nagród
(szczegóły na miejscu)

NO. 190 • AUGUST 1, 1991

\$ 1.75 (\$ 1.64 + 11 CENTS GST)

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

• W ZSSR-
Komuna zmieniła
skórę

• Sowieci chcą
Polski

Grozi dyktatura

• Niemcy
olbrzym nie śpi

• NEW
AGE

demaskuje
amerykański

pastor

SZPILKI (Eryk Lipiński)

POLONIA LATA LOTem

Informacje i rezerwacje

TORONTO TEL. 236-4242
1-800-668-5928

MONTREAL TEL. 844-2674
1-800-361-9071

ZAPRASZAMY DO KLASY BUSINESS
W NASZYCH SAMOLOTACH

BOEING 767

POLSKIE LINIE LOTNICZE

LOT

ECHO

NIEZALEZNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada, Polska
Leszek Szaruga (Niemcy)	- Z dystansu
Karolina Jankowska	- Lektury nieobojętne
Hania Sokolska	- Imigracja
dr Krzysztof Ostaszewski (USA)	- Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
Halina Baranowska	- Życie nie umierać
Elżbieta Wolska	- Polak nie zginie
Janusz Pietrus	- Film

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Jan Rulewski (Polska), Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos, Andrzej Stawicki, Stanisław Siekanowicz, Nina Geysztor-Zawirska, Wacław Liebert, Andrzej Werbel, Stanisław Dubiski, Miłosz Aleksander F., Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A. Nike Mineyko, Wojciech Wojnarowicz, Jerzy Zieleniewski (ZSSR), Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Europa Zach.), Kazimierz Wodziński (Bliski Wschód), Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska), Marek Janik (RPA, Afryka)

Skład, łamanie: Olimpia Orlewicz

Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż

Druk: Związkowiec. Okładka: Futura Graphics

ECHO schodzi do druku w środę przed południem. Numer zamknięty jest we wtorek o godz. 5 po poł. Pismo ukazuje się w sklepach w środę i w czwartek. Regularnie dostarczane na pocztę do wydziału II klasy pocztowej po selekcji, w czwartek. Opóźnienia w dostawach prenumeraty nie wynikają z naszej winy. Wszystkie reklamacje, zmiany adresów i zamówienia prenumerat przyjmujemy na piśmie. Inne informacje - maszyna. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i komunikatów. Materiałów nie odsyłamy.

ADRES	51A Thistle Down Blvd., Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY:	TEL: (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISEMENTS:	\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. - 1 1/2 inch. \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$150.00, 2 col. - 3 inches \$290.00, photo extra \$5.00.
GST R120882998	Full page special rate \$200.00, half page \$130.00, back cover \$450.00, in. cover \$250. Add 7% GST to all prices.
SUBSCRIPTION	Półroczna \$32 + 7% GST \$2.24 = \$34.24, roczna \$56 + 7% GST \$3.92 = \$59.92, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów.
PRENUMERATA:	Zagraniczna półroczna \$35 US, roczna \$60 US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek. Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

UWAGA NOWO PRZYBYLI!

BEZPŁATNA, 3-MIESIĘCZNA PRENUMERATA NA ZAGOSPODAROWANIE
DLA KAŻDEGO NOWO PRZYBYŁEGO

(obecnie przyjmujemy zgłoszenia osób przebywających do 2 lat w Kanadzie, które nigdy nie otrzymywały bezpłatnej prenumeraty ECHA)

Zgłoszenia przyjmujemy wyłącznie listownie. Proszę podać imię, nazwisko, adres wraz z kodem pocztowym oraz czas pobytu w Kanadzie.

Okres oczekiwania na bezpłatną prenumeratę według kolejności zgłoszeń.

APETYT NA DYKTATURĘ

Piątkowy "Toronto Star" w kolumnie DIGEST zamieścił krótką notatkę, która obserwatorowi spraw polskich z zagranicy daje wiele do myślenia.

Agencja Reutera doniosła na podstawie badań opinii publicznej, że co czwarty Polak jest przekonany, że stary komunistyczny reżim został zastąpiony przez dyktaturę Solidarności. Przekonanemu temu towarzyszy spadek notowań prezydenta Wałęsy. Jego poczynania potępia zdecydowanie 3 na 10 respondentów, 5 nie ma wyrobionej opinii, a zaledwie dwóch ocenia go wysoko. Ten spadek popularności był całkowicie do przewidzenia już podczas listopadowych wyborów i wielu uważało, że zachowanie dobrej pamięci o wielkim ruchu Solidarności warte jest zanęchania udziału jej lidera w brudnej grze politycznej.

W walce o władzę wśród dawnych solidarnościowych sojuszników, przyjaciół i doradców zagubiła się, co było historycznie nieuchronne, niewinna panna "S", ale i jej ruch stracił też wielki moralny wpływ. W konsekwencji obecnie brak jest w Polsce sił, które zdolne byłyby namówić ludzi do koniecznych poświęceń okresu przejściowego. Między przywódcą narodu a Polakami poszerza się przepaść. W tej sytuacji dyktatura staje się bardzo realną groźbą, choć nie przesądzałabym w tej chwili opinii, że mamy z nią do czynienia dzisiaj. Wałęsa, by utrzymać się przy władzy może użyć swych prerogatyw i opierając się na wojsku wprowadzić stan wojenny lub jakąś inną formę stanu wyjątkowego opartego na armii. Ostatnie badania opinii publicznej wskazują, że wojsko wysunęło się jako najbardziej godna zaufania instytucja na pierwsze miejsce, nawet przed Kościołem. Można więc przypuszczać, że wprowadzenie "wojskowego porządku" nie będzie

budzić wśród Polaków masowego sprzeciwu.

Rzecznik prezydenta Andrzej Drzycimski stwierdził ostatnio, że prezydent nie wyklucza użycia siły, gdyby, jak to określili, sytuacja w Polsce stała się dramatyczna. "Prezydent - powiedział - może użyć środków danych mi przez konstytucję".

Sam prezydent zwołał jednak konferencję prasową i przeprosił dziennikarzy za to, że sprawiał wrażenie, że chce wprowadzić stan wojenny. Nie będąc świadkiem tej konferencji pozostaje jednak wciąż pod nieodpartym wrażeniem, że w ostatnich tygodniach zdrowo, po dyktatorsku w trawie piszczało.

Na obrzeżach parcia ku dyktaturze pojawiają się pęknięcia i afery potwierdzające to, czego wielu się już dziś obawia. Lipiec przebiegał w Polsce pod znakiem afery Zalewskiego. Przypominamy - Maciej Zalewski sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta, według doniesień głównie "Życia Warszawy" miał rozmawiać z urzędnikami Białego Domu i Departamentu Stanu i ujawnić kulisy najbliższej przyszłości Polski. Miał mówić mianowicie m.in. o tym, że Rada Bezpieczeństwa Narodowego gotowa jest do przejęcia władzy w razie rozpadu państwa. Waszyngton nie potwierdził tych pogłosek. Co najważniejsze, zaprzeczył im zwierzchnik ministra Lech Kaczyński. Nie wyklucza to, że Zalewski dał jednak do zrozumienia amerykańskiemu urzędnikowi, że zarysowują się dyktatorskie tendencje w Belwederze. Nie ma bowiem dymu bez ognia, a afery Zalewskiego jest tylko jednym z dymnych sygnałów.

A co na to Amerykanie? Z wypowiedzi nieoficjalnych wynika, że woleliby utrzymania demokracji w Polsce. Interesy amerykańskie do-

magają się, by Polska płaciła długi i była modelowym społeczeństwem przekształcającym komunizm w kapitalizm wg koncepcji Sachsa-Balcerowicza. Eksperymentem, wzorem i zachętą dla innych.

Ostatnie dni przyniosły próbę wypowiedzenia posłuszeństwa tej trudnej roli. Podczas spotkania europejskiej siódemki z Gorbaczowem zaczęto mówić w Polsce o tym, że Polska przestanie płacić długi w związku z załamaniem się rynku z ZSSR i tragicznym deficytem rządowym. Moment jest rzeczywiście stosowny i jest nadzieja, że w tej grze o pieniądze na potrzeby gospodarcze Polski Bank Światowy i Międzynarodowy Fundusz Walutowy coś popuszczą. Jeśli nie, można podejrzewać, że innym czynnikiem sprzyjającym dyktaturze będzie narastająca nędza przeciętnego obywatela i państwa, które nie będzie w stanie stworzyć siatki ochronnej dla bezrobotnych, emerytów, dla których już brak na emerytury, służbę zdrowia, itd.

A wszystkie te warunki sprzyjające dyktaturze i ciągły do niej pojawiają się paradoksalnie przed wyborami. Właściwie czemu się tak dziwić? Mamy dalszy ciąg walki personalnej. Największą popularnością, choć procentowo niewielką, cieszy się Unia Demokratyczna Tadeusza Mazowieckiego. Ale jest to przewaga minimalna, co łatwo wyczytać w poprzednim ECHU. Mała więc też jest szansa na silny, cieszący się poparciem narodu rząd większościowy. I to też pokusa, by wprowadzić jakąś mocniejszą strukturę.

Zainteresowanie wyborami jest niskie. Gdyby wybory odbyły się dzisiaj wzięłoby w nich udział, jeśli wierzyć badaniom opinii publicznej, 37%. Apatia społeczeństwa też sprzyja dyktaturze...

Dokończenie na str. 48

POD CHARKOWEM ODNALEZIONO PIERWSZY, MASOWY GRÓB POLSKICH OFICERÓW ZE STAROBIELSKA ZAMORDOWANYCH PRZEZ NKWD

W ZSSR przebywa grupa polskich prokuratorów i ekspertów. Uczestniczy ona w dniach od 25 lipca - 9 sierpnia w Piatichatkach pod Charkowem w ekshumacji grobów polskich oficerów z obozu jenieckiego w Starobielsku zamordowanych w kwietniu 1940 r. przez NKWD.

Już pierwszego dnia prac - wspólna komisja polskich i sowieckich ekspertów prowadząca prace ekshumacyjne odnalazła pierwsze szczątki bez wątplenia potwierdzające fakt tej zbrodni.

Na piątym stanowisku badawczym, na głębokości 40 cm odnaleziono szczątki zamordowanych. Eksperci wydobyli kości należące do dwóch osób, a także szczątki materialne potwierdzające fakt, iż byli to oficerowie polscy. Znalaziono wojskowe guziki z orłem w koronie, fragmenty skózanego oporządzenia i skrawki mundurów. Niepodważalne dowody zbrodni przyniósł drugi dzień prac komisji ekshumacyjnej.

Odnaleziono pierwszy masowy grób polskich oficerów. Znalaziono przestrzelone czaszki, fragmenty wyposażenia wojskowego i umundurowania. W miejscu prac ekshumacyjnych zjawiała się delegacja polskiej ambasady w ZSSR. Przybył legendarny dowódca Szarych Szeregów, Stanisław Broniewski, pseudonim Orsza - przewodniczący Rady Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa Narodu Polskiego.

Przed zapoznaniem się z wynikami prac polskich ekspertów komisji ekshumacyjnej Stanisław Broniewski oraz amb. Stanisław Ciosek złożyli wieniec z biało-czerwonych goździków pod brzozywym krzyżem postawionym na miejscu pochówku przez pracowników "Energopolu".

Polscy eksperci, podkreślali podczas rozmów z przewodniczącym Rady Ochrony i ambasadorem, że

Fot. R. Baranowski

Prace ekshumacyjne w Piatichatkach

współpraca ze stroną sowiecką układa się bardzo dobrze. Teren jest specjalnie zabezpieczony, a przy wykopach pracują żołnierze Armii Sowieckiej odnoszący się z całą powagą do swojej pracy.

Szef polskiej ekipy, zastępca prokuratora generalnego Stefan Śnieżko powiedział, iż wszystko wskazuje na to, że dotychczasowe ustalenia dokumentacyjne potwierdzą fakt pochowania w charkowskim parku blisko 4 tys. polskich oficerów przetrzymywanych w obozie jeńców wojennych w Starobielsku, a następnie zamordowanych przez NKWD.

Władze ZSSR i Ukrainy wyraziły już zgodę na oddanie Polsce w wieczyste użytkowanie miejsca pochówku polskich oficerów i na założenie tutaj cmentarza.

W dniach 15-23 sierpnia w Miednoje k. Tweru odbędzie się następna ekshumacja grobów polskich oficerów.

Ironia historii: następcy oprawców budują pomnik

W Piatichatkach u wylotu tzw. czarnej drogi budowany jest obecnie przez Rosjan granitowy pomnik. Jak powiedziano dziennikarzowi PAP, pomnik ten w czynie społecznym budują pracownicy KGB, którzy współdziałali z polskimi prokuratorami w trakcie śledztwa mającego doprowadzić do potwierdzenia faktu mordu na polskich oficerach i pochowanie ich właśnie w tym miejscu.

• W Moskwie 30 i 31 lipca odbyło się spotkanie prezydenta USA Busha z prezydentem ZSSR Gorbaczowem. Bush przyznał ZSSR klauzulę najwyższego uprzywilejowania w handlu w USA. Przyrzekł udzielenie dalszej pomocy pod warunkiem, że ZSSR wejdzie na rzeczywistą ścieżkę reform gospodarczych i demokratycznych. Podkreślił, że pomoc będzie zależała także od stanowiska ZSSR w takich sprawach jak republiki bałtyckie, Kuba oraz północne tereny Japonii (chodziło o Wyspy Kurylskie okupowane przez ZSSR od 1945 roku, ale prezydent nie użył tej nazwy). Wygłosił pochwałę Gorbaczowa, z którym pomyślnie kooperuje w sprawach pokoju na świecie. Prezydenci podpisali układ START II, który ogranicza stan posiadania bombowców i pocisków międzykontynentalnych do 1600, a liczbę głowic nuklearnych do 6000 po obydwu stronach. Ogółem USA i ZSSR zredukowały swój arsenał nuklearny o 30%, w tym ZSSR o 50% liczbę wielogłowicowych nuklearnych pocisków balistycznych. Prezydent Bush powiedział, że przedyskutował z Gorbaczowem także m.in. sprawę przejścia do gospodarki wolnorynkowej, wymienialność rubla, członkostwo w Międzynarodowym Funduszu Walutowym i pomoc jaką Stany Zjednoczone chętnie udziela w przekształceniu sowieckiego przemysłu zbrojeniowego w przemysł produkujący na potrzeby cywilne. Na jedno z pierwszych spotkań prezydentów Gorbaczow zaprosił prezydenta Rosji Jelcyna i prezydenta Kazachstanu. Jelcyn nie przyjął zaproszenia podkreślając, że nie lubi odgrywać roli widowni oraz że nie spodobało się mu, że zaproszenie otrzymało tylko

dwóch prezydentów republik, a nie wszyscy. Jelcyn spotkał się osobno z prezydentem Bushem. Na kilka godzin przed przybyciem prezydenta USA do ZSSR Rosja i Litwa podpisały układ o przyjaźni i współpracy, w którym uznały się za suwerenne państwa. Podczas pobytu w Moskwie prezydent spotkał się także z grupą dysydentów oraz z założycielem partii Ruchu Reform Demokratycznych Szewardnadze. Z Moskwy prezydent Bush uda się na Ukrainę, gdzie wygłosi przemówienie na forum ukraińskiego parlamentu. Nie wyklucza się możliwości spotkania Busha z delegacjami republik bałtyckich.

• Bawłacy z wizytą oficjalną w ZSSR przewodniczący Kolegium Szefów Sztabów Sił Zbrojnych USA generał Colin Powell powiedział w Irkucku na Syberii, gdzie odwiedził miejscową wyższą szkołę techniczną lotnictwa, że w przyszłości możliwe są wspólne manewry wojskowe USA i ZSSR. W przeciwieństwie do sytuacji sprzed 10 czy 15 lat - dodał Powell - kiedy zachodziły obawy, że kryzysy regionalne mogą doprowadzić do wybuchu wojny między supermocarstwami, obecnie obserwujemy współpracę w zapobieganiu wojnie.

• Sytuacja w Słowenii zaczęła się normalizować. Część armii federalnej opuściła już terytorium tej republiki. Otwarto dla komunikacji lotniczej przestrzeń powietrzną Słowenii.

• Napięta sytuacja panuje w Chorwacji. W walkach pomiędzy Chorwatami i Serbami oraz na skutek interwencji armii jugosłowiańskiej zginęło w ostatnich dniach ponad 100 osób. Władze Chorwacji oskarżyły armię o wspieranie uzbrojonych grup serbskich w Chorwacji. Najbardziej zacięte walki stoczono w okolicach miasta Osijek oraz w miejscowości Glina. Stolica Chorwacji Zagrzeb podała, że około 40 Chorwatów cywilów zostało wymordowanych przez nacjonalistów serbskich w wiosce Struga. Władze oskarżyły także lotnictwo federalne o zbombardowanie miasta Ilow. Dowództwo

armii podało, że nalot był odwetem za ostrzelanie samolotów przez nieznanymi sprawców. Po rozmowach o zawieszeniu broni pomiędzy Zagrzebem i Belgradem władze Chorwacji zgodziły się na zawieszenie broni, pod warunkiem, że wojska jugosłowiańskie wycofają się do koszar, a w następnym etapie wyjdą z republik. Zagrzeb zaapelował do EWG i ONZ o nadzorowanie przestrzegania przez Belgrad zawieszenia broni. Zagrzeb podkreślił, że jeżeli armia federalna nie zostanie natychmiast wycofana do koszar zostanie uznana za armię okupacyjną, której jedynym celem jest zniszczenie ludności chorwackiej. W Chorwacji przebywa około 70 tys. żołnierzy federalnych.

• Belgrad podał, że do jugosłowiańskiego portu Bar w południowej Czarnogórze przyplynał kolejny transport broni dla Chorwatów z Bejrutu. Był to największy dotychczas transport uzbrojenia. Do Bari trafił na pokładzie siedmiu statków. Wcześniej źródła w Bejrucie podały, że w ostatnich czterech miesiącach dostawcy libańscy głównie chrześcijańska milicja sprzedali Chorwacji i Słowenii artylerię, wyrzutnie rakiet, karabiny maszynowe, amunicję i helikoptery wartości 100 mln dol. Według ekspertów wojskowych w Bejrucie broń używana podczas 16-letniej wojny domowej w Libanie jest najbardziej odpowiednią dla walk na terenach miejskich i będzie przydatna jeżeli Słowenicy i Chorwaci zdecydują się na konfrontację z armią jugosłowiańską.

• Afera Międzynarodowego Banku Kredytu i Handlu (BCCI - Bank of Credit and Commerce International) zatacza coraz szersze kregi. W ostatnim czasie wyszło na jaw, że BCCI od ponad 10 lat nadzorował budowę arsenału broni nuklearnej w Argentynie, Libii i Pakistanie. Bank wynajmował ekspertów, organizował transport oraz opłacał agentów wywiadów kradnących w różnych krajach tajne dokumenty. Z wielu źródeł przeciekają również dowody, że klientami BCCI byli m.in. najbardziej poszukiwany terrorysta świata Abu

Nidal, były przywódca Panamy gen. Noriega, prezydent Libii Kaddafi, prezydent Iraku Hussein, Organizacja Wyzwolenia Palestyny, były prezydent Filipin Marcos, finansista Adnan Kashoggi, przywódca kolumbijskiego kartelu narkotykowego, nikaraguańscy kontras, libańska Partia Boga, Czechosłowacja, Chiny, Korea Północna oraz CIA i amerykański kontrwywiad wojskowy, a nawet izraelska agencja wywiadowcza Mossad. Na koncie oddziału banku w Kamerunie 12 tys. dol. miała Komisja ONZ ds. Afryki, a UNICEF 400 tys. dol. Przypomnijmy, że brytyjski oddział BCCI został zamknięty 5 lipca przez Bank of England. W ślad za Brytyjczykami poszły władze innych państw, w których bank miał swe oddziały. BCCI jest oskarżany m.in. o przeprowadzanie operacji prania brudnych pieniędzy dla gangów narkotykowych oraz o nielegalne operacje finansowe na giełdach światowych. Obecnie wszystkie rachunki w BCCI zostały zamrożone i jak przewidują eksperci zdecydowana większość pieniędzy złożona w banku nie zostanie właścicielom zwrócona. Najnowszą sensacją stało się przyznanie przez rzecznika sekretarza generalnego ONZ, że de Cuellar dwukrotnie korzystał z prywatnych samolotów należących do saudyjskiego milionera Ghaitha Pharaona odgrywającego rolę głównego dyspozytora banku. Bank został założony w 1972 roku przez Pakistańczyka Abedi. Inkorporacja nastąpiła w Luksemburgu, kwatera główna mieściła się w Londynie. Obecny właścicielem banku jest władca Abu Dabi szejk Zayed. W chwili zamrożenia kont BCCI operował majątkiem ok. 20 mld dol., a oddziały banku były w 62 krajach.

• W swym moskiewskim mieszkaniu niedaleko Kremla zmarł w wieku 98 lat Lazar Kaganowicz, jedyny żyjący w ostatnich latach członek ekipy stalinowskiej. Był on współodpowiedzialny za wymuszoną kolektywizację wsi sowieckiej w latach 30. W wyniku represji i głodu zginęły miliony chłopów. W latach 30 stał się drugą osobą w państwie po

Stalinie. Po śmierci Stalina pozostał we władzach sowieckich, ale w 1957 roku - po nieudanym puczu przeciwko Chruszczowowi - usunięto go z biura politycznego KPZS. Chruszczow nazwał go "kundlem łańcuchowym" Stalina. Przez ostatnie 2,5 roku Kaganowicz odmawiał wychodzenia ze swego dwupokojowego mieszkania w pobliżu parku Gorkiego. Poza córką, która odwiedzała go dwa razy w tygodniu, miał bardzo niewielu gości. Przed dwoma tygodniami przestał jadać i pozostał w łóżku oznajmiając, że czeka na śmierć.

• Przedstawiciel japońskiego ministerstwa finansów powiedział, że sprawa podróży do Moskwy ministra finansów Japonii Hashimoto "pozostaje otwarta". Zgodnie z ustaleniami na szczycie 7 najbardziej uprzemysłowionych państw w połowie lipca br. w Londynie ministrowie siódemki mają przybyć w ciągu września br. do Moskwy, aby na miejscu zapoznać się z sytuacją gospodarczą i przebiegiem reform w ZSSR. Prasa japońska podała, że minister finansów najprawdopodobniej nie uda się do Moskwy, gdyż "nie warto jechać tylko dla samej dyskusji". Zdaniem Tokio, w ZSSR w najbliższym czasie nie będzie warunków dla właściwego wykorzystania pomocy gospodarczej i finansowej od najbogatszych państw. Minister Hashimoto oświadczył,

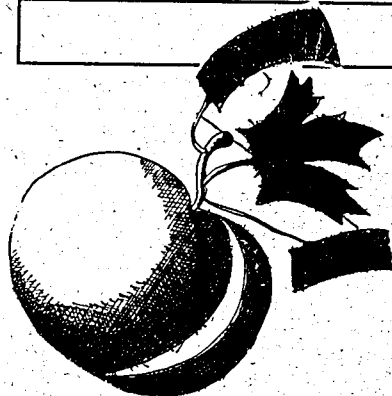
Ryutarō Hashimoto

że nie ma też gwarancji, że pomoc Zachodu nie będzie wykorzystana na cele wojskowe. Dopóki nie będzie w tej sprawie pewności Tokio nie widzi możliwości udzielenia ZSSR pomocy.

• Magazyn brytyjski "Nature" przyniósł wiadomość o odkryciu pierwszej planety spoza Układu Słonecznego. Australijski astronom M. Bailes oraz dwóch brytyjskich uczonych: prof. A. Lyne i student S. She-mar z Uniwersytetu Manchesterskiego w Jodrell Bank prowadzili przez półtora roku obserwacje pulsującej gwiazdy PSR 1829-10. Zauważyli oni powtarzające się co 6 miesięcy osłabienie, a następnie przyspieszenie pulsacji. Po porównaniu wyników z matematycznym modelem doszli do wniosku, że w ciągu pół roku gwiazdę obiega nieznana planeta. Bailes podał, że otrzymane do tej pory rezultaty nie wyjaśniają wszystkich niejasności. Niewykluczone, że pulsara 1829-10 obiega jeszcze planeta o 20-letnim cyklu orbitalnym. Nie nazwana jeszcze planeta znajduje się w odległości 20-30 tys. lat świetlnych od Ziemi, jest większa od Ziemi 2-3 razy. Jeśli odkrycie zostanie potwierdzone przez innych uczonych będzie to dowód, że planety istnieją poza Układem Słonecznym. Dostarczy również argumentów na rzecz istnienia życia poza Ziemią.

• Przywódca Libii Kaddafi zagroził aktami terroru przeciwko Hiszpanii i Włochom, gdyby Amerykanie wykorzystali swe bazy wojskowe w tych państwach do dokonania ataku na Libię lub inne państwa arabskie.

• Na Tajwanie został stracony wróg publiczny nr 1 31-letni Lin Lifu. Był on gangsterem, który zgładził własnoręcznie od 1986 r. co najmniej 24 osoby. Lin został aresztowany w czerwcu w następstwie donosu. Za jego ujęcie wyznaczono nagrodę 10 mln tajwańskich dolarów (370 tys. US). Sąd skazał go na karę śmierci. Przed wykonaniem wyroku władze umożliwiły mu poślubienie narzeczonej, aby dwójka ich dzieci mogła nosić jego nazwisko.

WIDAĆ KONIEC

W czerwcu liczba bankructw biznesowych zmalała w porównaniu z majem o 14%. Wyniosła 945 bankructw - o 15% więcej niż w czerwcu ub.r. Według ekonomistów są to nadal cyfry horrendalne, ale spadek bankructw może być kolejnym dowodem na to, że wychodzimy z recesji. Bankructwami szczególnie ciężko dotknięte jest Ontario. W czerwcu ilość bankructw biznesowych w Ontario wyniosła - 295 o 10% więcej niż w maju i aż o 45% więcej niż w analogicznym okresie ub. r. W I półroczu br. liczba bankructw biznesowych wyniosła w Ontario 1908 - o 62% więcej niż w I półroczu ub.r. Zmniejszeniu w czerwcu w porównaniu z majem uległa liczba bankructw personalnych w Kanadzie. W maju zbankrutowało 5291 osób, w czerwcu - 4762. W I półroczu br. zbankrutowało 30 623 Kanadyjczyków. Ekonomiści twierdzą, że koniec recesji nie oznacza automatycznie znacznej redukcji bankructw. Liczba bankructw spada do normalnego poziomu po kilku, a niekiedy kilkunastu miesiącach od wyjścia z recesji.

DYMEK

WOLNO REKLAMOWAĆ

Sędzia quebeckiego Sądu Najwyższego Jean-Jude Chabot orzekł, że prawo zabraniające producentom wyrobów tytoniowych ich reklamowania jest sprzeczne z zagwarantowaną przez konstytucję wolnością słowa i wyrażania opinii. Chabot stwierdził, że ustawa tytoniowa z 1988 roku "jest przykładem jednostronnej społecznej inżynierii sprzecznej z demokratycznymi wartościami kanadyjskiego społeczeństwa". Główni

producenci wyrobów tytoniowych w Kanadzie oznajmili, że przyjęli werdykt jako zgodę na natychmiastowe podjęcie kampanii reklamowej papierosów i innych wyrobów tytoniowych niezależnie od tego czy rząd federalny wystąpił z apelacją. Rząd federalny wprowadził ustawę o kontroli produktów tytoniowych w 1988 roku. Zgodnie z ustawą od 1989 roku wyrobów tytoniowych nie wolno było reklamować w prasie, a od 1990 roku na zewnętrznych reklamach

takich jak plakaty na przystankach, plansze na stadionach, malowidła na domach itp. Ustawa postanowiła także, że do 1993 roku znikną wszystkie reklamy wyrobów tytoniowych ze sklepów. Przed zakazem reklamy przemysł tytoniowy wydawał na nią 100 mln dol. rocznie. Sędzia Chabot orzekł także, że zakaz reklamy tytoniu jest podjętym przez państwo wysiłkiem w celu "ukształtowania naszych poglądów i postaw". Ustawa tytoniowa z 1988 roku, z jednej stro-

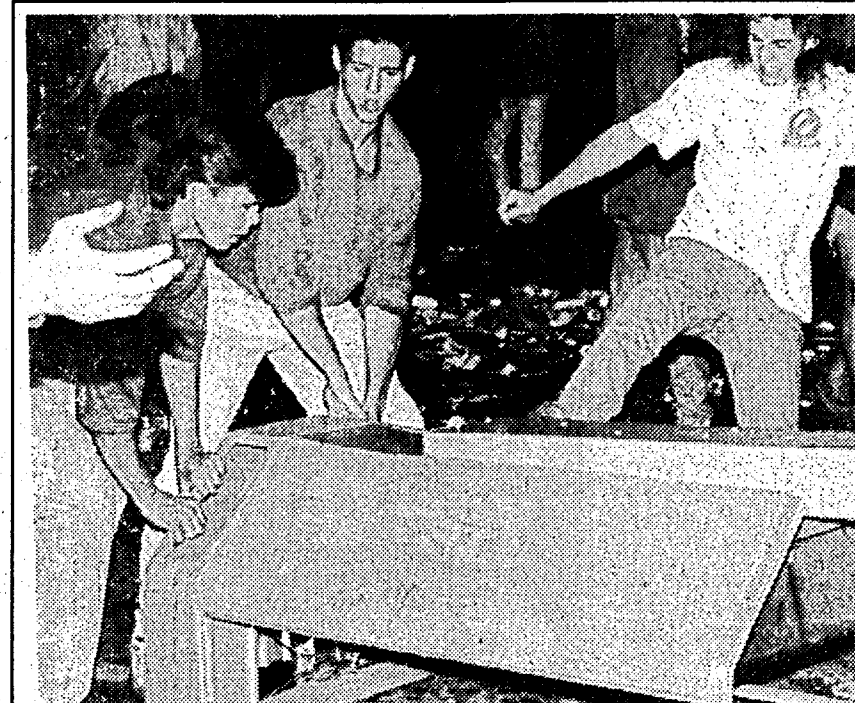
Premier socjalista i premier konserwatysta spotkali się po raz pierwszy na rozmowę w cztery oczy. Wydarzenie miało miejsce nad Jeziorem Harringtona w Quebecu w letniej rezydencji premiera Kanady. Zgodzili się, że muszą pracować razem nad jednością Kanady. Premier Ontario Rae poskarżył się, że wolny handel z USA oraz polityka gospodarcza rządu federalnego spowodowały na Ontario głęboką recesję i olbrzymie bezrobocie. Według socjalisty konserwatysta współczuł i był konstruktywny.

ny ograniczyła swobodę ekspresji producentów wyrobów tytoniowych, z drugiej, ograniczyła podstawowe prawo klienta - prawo do swobodnego wyboru. Podczas rozprawy sądowej Chabot wysłuchał świadków i ekspertów obydwu stron. Przedstawiciele firm tytoniowych podkreślali m.in., że reklama nie jest w stanie zmusić ludzi do kupna czegoś czego nie chcą, głównym jej zadaniem jest nakłonić ich do kupna określonego rodzaju produktu, który już używają. Mówili także o tym, że ustawa pozbawiła 6 mln palaczy konstytucyjnego prawa do bycia poinformowanym o produkcie, który jest legalny. Rząd federalny przedstawił m.in. argument, że mniej ludzi rozpoczynających nałóg palenia oznaczać będzie do 35 tys. ludzi mniej umierających na choroby powiązane z tym nałogiem. Największymi firmami tytoniowymi w Kanadzie są kolejno: Imperial Tobacco (papierosy marki Player's i du Maurier), Rothmans, Benson and Hedges Inc., oraz RJR-Macdonald Inc. W Quebecu ustawę tytoniową zaskarżyły do sądu firmy Imperial Tobacco Ltd. i RJR-Macdonald Inc. W Ontario ustawa została zaskarżona przez Rothman's (sąd nie wydał jeszcze decyzji).

PAPIEROSY, REKLAMA I PRAWO

Federalny minister zdrowia Benoit Bouchard ostrzegł firmy tytoniowe przed reklamowaniem wyrobów tytoniowych zanim rząd federalny zdecyduje czy złożyć apelację od orzeczenia sędziego Chabota na co ma czas do 26 sierpnia br. Bouchard powiedział także, że

prawnicy federalni twierdzą, że w przypadku złożenia apelacji ustawa tytoniowa obowiązuje nadal, a wraz z nią także zakaz reklamy papierosów i wyrobów tytoniowych. Bill Neville, prezes Kanadyjskiej Rady Producentów Wyrobów Tytoniowych po-

Młodzież rozrabia dla zabawy w Penticton w Brytyjskiej Kolumbii. Demolowało około 2000.

wiedział, że według prawników Rady orzeczenie sędziego Chabota zezwala na reklamę produktów tytoniowych od zaraz. Nawet jeżeli rząd będzie apelował przemysł tytoniowy nie ma zamiaru czekać na ostateczny werdykt przez 5-6 lat. Minister Bouchard powiedział, że prawnicy rządowi badają kwestię czy w przypadku werdyktu Chabota da się zastosować tradycyjne rozwiązanie, według którego obalone prawo federalne w jednej prowincji przestaje obowiązywać w niej, w pozostałych pozostaje ważne.

ZADYMA W PENTICTON

W Penticton w Brytyjskiej Kolumbii około 2000 młodych ludzi przeprowadziło rozróbę w śródmieściu demolując sklepy, samochody, urządzenia publiczne. Ulubionym zajęciem było wybijanie szyb, łamanie, wrywanie, obalanie. Według RCMP do chuligańskich wybryków doszło poobrzuceniu kamieniami przez grupę młodzieży policjanta kierującego ruchem. Następnie około 50-osobowa grupa wyrostków pobila parę policjantów. Inna grupa ruszyła przez

śródmieście nawołując do demolu. Wkrótce rozrabiało około 2000 młodych ludzi. W kulminacyjnym momencie policjanci w celu rozpedzenia tłumy posłużyli się gazem łzawiącym, a ulicami miasta przemaszerowały oddziały policji. W szpitalu znalazło się 60 osób, w więzieniu 90. RCMP bada przebieg zajścia i stara się ustalić powody. Niektórzy świadkowie i uczestnicy "zadymy" twierdzą, że akcja nabrała mocy, gdy dołączyli się do niej powracający z koncertu muzyki rap widzowie. Inni twierdzą, że co prawda na koncercie zespołu M.C.Hammera było 9 tys. widzów, ale w zdecydowanej większości były to dzieci w wieku 12-13 lat i to często z rodzicami i nie wzięli oni udziału w zajściach.

SADZIĆ, GDY NIE MA POWIETRZNEJ PODUSZKI

Wynalazca powietrznej poduszki w samochodzie Carl Clark powiedział w Toronto na dorocznym zjeździe Amerykańskiego Związku Prawników Sądowych, że jedyną drogą do

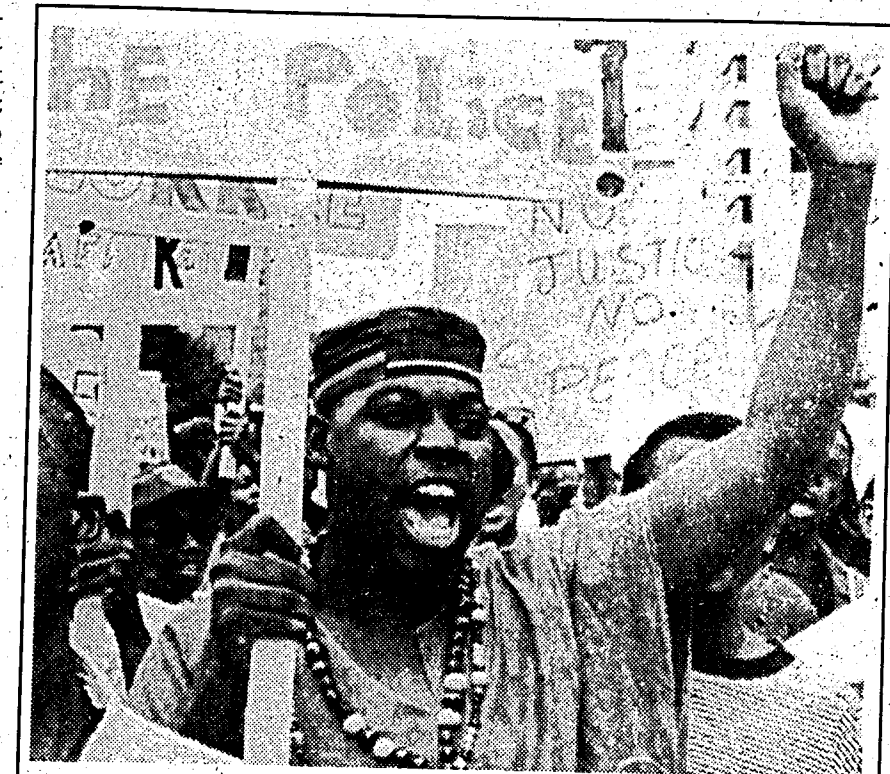
zmuszania producentów samochodów do właściwego dbania o bezpieczeństwo kierowców i pasażerów jest nieustanne występowanie do sądu z pozwami przeciwko producentom o wysokie odszkodowanie dla ofiar wypadków samochodowych i ich rodzin. Clark przytoczył przykład wynalazonej przez siebie samochodowej poduszki powietrznej. "Wynalazłem ją już w 1962 roku, a dopiero w lipcu tego roku pierwsza firma General Motors postanowiła instalować ją jako element standardowy we wszystkich nowych wyprodukowanych samochodach". Clark podał, że amerykańscy producenci samochodowi wydają zaledwie 1% swych dochodów na standardowe wyposażenie produkowanych przez siebie samochodów w urządzenia bezpieczeństwa. Niedawno Ford Motor Co. podała, że w sądach łączna suma pozwów oskarżających firmę o zaniedbanie bezpieczeństwa kierowcy i pasażerów wynosi 1.1 mld dol.

JELENIĘ NA STÓŁ

Premier Alberty Getty wydał zezwolenie na sprzedaż hurtową i detaliczną sarniny pochodzącej z prowincjonalnych farm hodowlanych. W Albercie jak na razie jest 107 farm hodowlanych, ale przypuszcza się, że sarnina przypadnie Albertańczykom do gustu i liczba farm oraz pogłównia znacznie wzrosnie. Oponenti sprzedaży obawiają się, że mięso wyłazuje po cichu w hamburgerach i

Jeleń albertariski

Okolo 1000 osób przemarszerowało w śródmieściu Montrealu ulicą św. Katarzyny protestując przeciwko zastrzeleniu przez białego policjanta 24-letniego Francois, czarnego, omyłkowo wziętego za podejrzanego w sprawie o morderstwo. Demonstrujący stwierdzili, że policja quebecka traktuje dobrze białych, a źle czarnych czego przykładem jest zastrzelenie Francois. Jeden z transparentów głosił: "Przestanie zabijać naszych braci w przeciwnym razie posmakujecie własnego lekarstwa". Quebecki minister sprawiedliwości Gil Remillard podał, że sierżant Michel Tremblay (zastrzelił Francois) nie stanie przed sądem, gdyż nie ma podstaw do oskarżenia.

innych wyrobach wędliniarskich udając wieprzowinę, wołowe bądź drób. Jelenie znane są też z tego, że prątkują - obecnie w siedmiu farmach - ale władze Alberty zapewniają, że do konsumenta trafi tylko jeleń wszechstronnie zbadany i całkowicie zdrowy.

BEZPŁATNE IGLY DLA NARKOMANÓW

W kilku miastach kanadyjskich wydziały zdrowia wydają bezpłatnie sterylne igły dla narkomanów. Według wyników opracowanych przez kanadyjski "Addiction Research Foundation" zwolniono to rozprzestrzenianie się AIDS nie doprowadzając jednocześnie do wzrostu liczby narkomanów. W Toronto, gdzie mieszka

największa liczba Kanadyjczyków zarażonych AIDS w pierwszym półroczu br. zanotowano 17% spadek przypadków AIDS w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Obecność wirusa AIDS stwierdzono tylko u 4.6% torontońskich narkomanów, podczas gdy w Nowym Jorku wskaźnik ten wynosi 60%, a w innych metropoliach USA od 10 do 20%. Torontoński Wydział Zdrowia upatruje jako powody tak niskiego wskaźnika AIDS wśród miejskich narkomanów propagowanie bezpieczniejszych sposobów uprawiania seksu oraz bezpłatne rozdawanie igieł. Akcja pomocy dla narkomanów odbywa się w Kanadzie dzięki funduszom federalnym, uczestniczą w niej także ochotnicy.

PARTIA BEZ PIENIĘDZY ZWALNIA

Założyciel Bloku Quebeckiego poseł federalny Francois Gerin, powiedział w Montrealu, że kasa partii jest pusta. Dodał, że się tym nie martwi, gdyż partia została uznana za partię federalną dopiero w czerwcu i jeszcze nie ruszyła z akcją zbierania pieniędzy i zwiększenia liczby członków. W każdym razie na razie trzeba było zwolnić asystentkę przywódcy partii Lucien Boucharda. Zbiórka pieniędzy i nabór rozpocznie się jesienią. "Będziemy przyjmować wyłącznie datki od osób prywatnych - donacje od firm, związków zawodowych, stowarzyszeń odpadają" - podkreślił Gerin. Dodał, że jest pewien, iż w krótkim czasie Blok Quebecki uzbiera milion dolarów. Gerin zrezygnował z członkostwa Partii Postępowo-Konserwatywnej w ub.r., gdy torysi nie zaakceptowali jego propozycji, aby partia przyjmowała donacje wyłącznie od osób prywatnych.

ENGOWA PRZECIWKO ENGOWI

Policjant torontoński Benjamin Eng powiedział Torontońskiej Radzie ds. Przestępczości, że w roku 1990 około 3000 przestępstw w Toronto było popełnionych przez Azjatów. W tym Wietnamczycy stanowią 1/7 azjatyckiej populacji w mieście, a popełnili 1/6 przestępstw. Eng powiedział, że zdecydowana większość 50 tys. Wietnamczyków i 10 tys. Chińczyków z ChRL w Toronto to są ludzie całkowicie uczciwi, w pełni przestrzegający prawa. Większość przestępców, zdaniem Enga, to fałszywi uchodźcy i nielegalni imigranci, którzy przybywają do Kanady już jako ukształtowani przestępcy i tutaj kontynuują swój proceder. Ludzi tych, zaproponował Eng, trzeba starannie sprawdzać, zanim zezwoli się im na imigrację. Przeciwno Engowi wystąpiła Susan

Eng (przypadkowa zbieżność nazwisk) - szefowa Metro Police Services Board (publicznego organu nadzorującego policję torontońską). Eng poleciła przeprowadzenie śledztwa w sprawie wystąpienia Enga. Przypomniała, że od 1989 roku policji w Toronto nie wolno gromadzić żadnych danych statystycznych przestępczości opartych o kryterium rasowe. Eng podkreśliła, że u podstaw tej polityki leży założenie, że nie ma zależności pomiędzy przestępstwem a rasą przestępcy. Eng dodała, że polityka została przyjęta po tym jak w roku 1988 sierżant Fantino podał, że w rejonie ulic Jane-Finch mieszka zaledwie 6% czarnych, a popełniają oni znaczną liczbę przestępstw, w niektórych kategoriach większość. Eng i Engowa są z pochodzenia Chińczykami.

PREMIER PRZECIWKO PREMIEROWI

Premier Brytyjskiej Kolumbii Rita Johnston powiedziała w Vancouver, że czuje sympatię do Ontaryjczyków wyraźnie zdradzonych przez ich własny rząd. Johnston wskazała w tym kontekście na 9.7 mld dol. deficytu w budżecie socjalistycznego rządu w Ontario. Podkreśliła, że wie, że ludzie biznesu są przerażeni i zaprosiła ich do inwestowania w bezpiecznej i stabilnej Brytyjskiej Kolumbii. Premier Ontario Rae bardzo się zdenerwował i wezwał Johnston do wykaza-

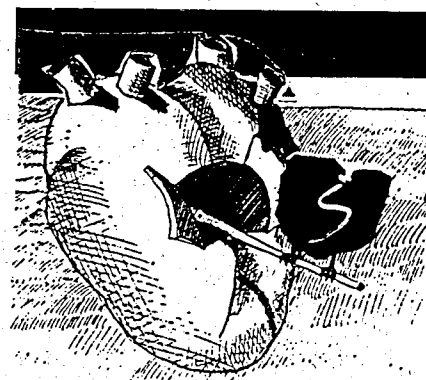
nia większej troski o jedność narodową, a mniej inklinacji do obrażania rządu w Ontario. Uważa się, że krytyka Johnston wobec socjalistycznego premiera w Ontario wymierzona jest głównie w związek z wyborami, które muszą być przeprowadzone do 5 grudnia br. przeciwko miejscowej Nowej Partii Demokratycznej, która ma szansę na odniesienie wyborczego zwycięstwa. Johnston ostrzega wyborców przed politykami, którzy obiecują wszystkiego więcej, a zarazem utrzymują, że będą potrafili przedstawić zbalansowany budżet.

OBLACI PRZEPROSILI INDIAN

Szef Kanadyjskiej Konferencji Oblatów ojciec Doug Crosby przeprosił Indian i Metysów za popełnione przez księży oblatów w szkołach dla dzieci indiańskich fizyczne i seksualne prześladowania uczniów. Crosby powiedział w obecności 15 tys. Indian zgromadzonych w Lac Ste. Anne w Albercie, że oblaci przepraszą za rolę jako odegrali w kulturalnym, etnicznym i religijnym imperializmie będącym częścią mentalności ludzi Europy przybyłych do Indian krzewić nową cywilizację. Oblaci nauczali języka angielskiego i prowadzili lekcje religii katolickiej w 60 szkołach dla dzieci i młodzieży indiańskiej od lat 80 ubiegłego wieku do lat 70 wieku obecnego.

Uwaga na fałszywe kanadyjskie 100 dolarowe banknoty (na zdjęciu). Toronto zostało nimi zalane, a policja przewiduje, że pojawią się także w innych miastach Kanady. Zdaniem detektywa M. Hoveya banknoty są podrobione stosunkowo kiepsko i staranny ich ogląd w zasadzie pozwala na ich identyfikację. Sporo ludzi dało się już jednak nabrać - a więc uwaga!

POLITYKA

Penta jest Hexa

Polska została w Dubrowniku przyjęta do Grupy Pentagonalnej. W dwudniowym szczycie obok przywódców Austrii, Włoch, Węgier, Jugosławii i Czecho-Słowacji uczestniczyli premier Bielecki i minister spraw zagranicznych Skubiszewski. Formalne przyjęcie Polski przekształciło ugrupowanie z pięciokąta (czyli pentagonale) w hexagonale. Nie wiadomo jak długo utrzyma się ta figura. Słowenia i Chorwacja zgłosiły już gotowość przystąpienia do grupy jako suwerenne państwa. "Polska wnosi dwa zasadnicze elementy do regionalnego porozumienia Heksagonale, do którego zostaliśmy przyjęci przez aklamację - powiedział Jan Krzysztof Bielecki. - Wnosimy ducha solidarności, tej solidarności, która nabrała uwarunkowań międzynarodowych i która wskazuje na metodę rozwiązywania problemów drogą ewolucyjną. Druga rzecz, którą wnieśliśmy, to fakt wynikający z naszego położenia geograficznego. Polska wchodząc do tej grupy otworzyła możliwość komunikowania się Północy z Południem. Jest dla nas bardzo istotne, żeby Heksagonale wykorzystywać do rozwiązywania konkretnych projektów. Finansowaniem tych projektów, dotyczących głównie problemów komunikacyjnych, szlaków drogowych i kolejowych, połączeń telekomunikacyjnych w relacji Północ-Południe, jest zainteresowany Europejski Bank Rozwoju i Odbudowy".

Premier Bielecki zasugerował też możliwość mediacji w konflikcie jugosłowiańskim. Jego zdaniem, Polska

jest szczególnie predestynowana do tej roli ze względu na doświadczenia pokojowego rozwiązywania trudnych problemów politycznych.

Ustawa emerytalna RP-RFN

Blisko 9 mld DM rocznie będą wynosić obroty z tytułu transferu świadczeń emerytalno-wypadkowych między Polską a RFN. Umowa o zabezpieczeniu społecznym regulująca tę kwestię (podpisana między oboma krajami w grudniu ub.r.) została ratyfikowana przez Sejm. W myśl umowy, w momencie zmiany przez pracownika kraju pobytu i miejsca pracy, w ślad za nim idzie wypracowana część emerytury. Dokument zapewnia też przesyłanie do Polski z RFN rent i emerytur wypracowanych przed wejściem w życie umowy z 1975 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i wypadkowym, które dotychczas nie były realizowane.

Posłowie wyrazili ubolewanie, iż umowa nie rozstrzyga kwestii odszkodowań za przymusowe prace i przesładowania w czasie II wojny światowej.

Hej wojenku, wojenku

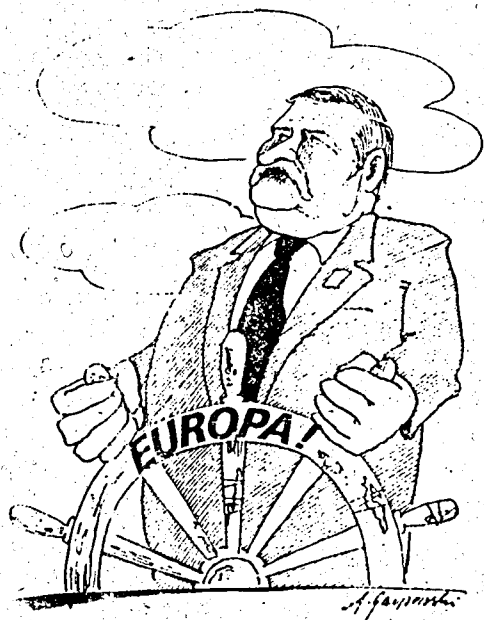
Prezydent Wałęsa w rozmowie z dziennikarzem "Sztandaru Młodych" oświadczył, że w celu ratowania kraju byłby w stanie wprowadzić stan wojenny.

Rzecznik prezydenta Drzycimski wyjaśnił, że w sytuacji zagrożenia demokracją "prezydent może użyć środków danych mu przez konstytucję".

Na wtorkowej konferencji prasowej prezydent przeprosił za nieporozumienie jakie powstało wobec jego niezręcznej wypowiedzi dla "Sztandaru Młodych" na temat stanu wojennego natychmiast powtórzonej przez zachodnią prasę. "Mam zamiar doprowadzić do odpolitycznienia urzędu prezydenckiego, ale dopiero po wyborach".

Prezydent jest przerażony

"Proszę o większe zaangażowanie, bo na tej łódce wszyscy jesteśmy. Ja już słyszę z Belwederu te sztormy i zaczynam się ich bać. Jestem przerażony. Mój fotel jest zagrożony" - powiedział Lech Wałęsa na spotkaniu w Ministerstwie Pracy i Polityki

Rys. Arkadiusz Gasparski

Socjalnej. Prezydent zapowiedział jednak, że rusza do ataku i spróbuje raz w tygodniu zorganizować konferencję prasową.

- Bardzo mi nie smakuje, zostawiłem dom i rodzinę, a jestem posądzany, że władzy mi się chciało. Nie chciało mi się władzy. Chciałem, aby w Belwederze był człowiek, który nie będzie przeciwko narodowi - mówił Lech Wałęsa. Zdaniem prezydenta reformowanie kraju idzie bardzo ciężko i być może należy bardziej brawurowo ruszyć do ataku. Wałęsa powiedział, że zostawił rządowi i związkom zawodowym działanie, ale nie idzie to dobrze.

Skandal w Ursusie

Po wizycie premiera Bieleckiego w fabryce traktorów w Ursusie wyszło na jaw, że fabryka jest zadłużona na ponad 1,5 biliona zł. Następnego dnia premier zwolnił z pracy czterech wiceministrów przemysłu, a w tym tygodniu przyjął rezygnację ministra przemysłu Andrzeja Zawisłaka. Zapowiedział połączenie Ministerstwa Przemysłu i Rynku Wewnętrznych. Tymczasowym organizatorem Ministerstwa Przemysłu i Handlu mianował Henrykę Bohnarz, dotychczasową szefową firmy konsultingowej "Nicom".

Będziemy przyjmować repatriantów

Urząd Rady Ministrów przygotowuje projekt organizacyjny przyjęcia repatriantów. Według szefa URM Polska nie będzie mogła przyjąć wcześniej niż za 2 lata znacznej ich liczby. Szef skrytykował tych posłów i senatorów, którzy już zapewniają, że Polska od zaraz przyjmie wszystkich tych, którzy chcą powrócić. W Warszawie mówi się o tym, że liczba repatriantów ze Związku Sowieckiego może dojść do 7 mln.

Skubiszewski w Ameryce Południowej

Minister spraw zagranicznych Skubiszewski udał się z dwutygodniową wizytą oficjalną do krajów

Ameryki Łacińskiej - Brazylii, Argentyny, Chile, Urugwaju i Paragwaju.

Oprócz oficjalnych rozmów z latinoamerykańskimi politykami przedstawiciele polskiego MSZ spotkają się z liczną - szczególnie w Brazylii i Argentynie - społecznością polonijną.

W odwiedzanych krajach Polacy podpiszą umowy o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji zagranicznych, o unikaniu podwójnego opodatkowania (Urugwaj, Argentyna) oraz o całkowitym lub częściowym zniesieniu obowiązku wizowego (Urugwaj, Brazylija, Paragwaj). Z Brazylią podpisana została pierwsza w historii polsko-brazylijskich stosunków szeroka umowa kulturalna i naukowa.

Pełnomocnik dla 700

Od 1 sierpnia br. nowym pełnomocnikiem ministra spraw wewnętrznych ds. uchodźców jest Radosław Wróbel. Jego biuro, liczące 15 pracowników, ma obecnie pod opieką ok. 700 uchodźców w całym kraju.

Nie wydamy Litwinów

Jeśli nie podpiszemy międzynarodowej Konwencji o Uchodźcach, a ruszą do nas emigranci ze Wschodu, nikt nam nie pomoże.

28 Litwinów, którzy przyjechali do Polski uciekając przed branką do armii sowieckiej, nie otrzymało statusu uchodźców politycznych. Nie zgodził się na to Wysoki Komisarz ONZ ds. Uchodźców, nie chcąc najprawdopodobniej stworzyć precedensu na skalę światową.

- Polska nie wyda ich jednak władzom ZSSR: mogą się starać o kartę stałego pobytu, która zalegalizuje ich pobyt - powiedział pełnomocnik ministra spraw wewnętrznych ds. uchodźców, płk Zbigniew Skoczylas, na swej pożegnalnej konferencji prasowej. (Płk Skoczylas odchodzi z MSW na własne życzenie, "bez jakichkolwiek powodów politycznych").

- Polska nie może prowadzić samodzielnej polityki wobec uchodź-

ców, ponieważ nie jest stroną obowiązującej od 1951 roku międzynarodowej Konwencji o Uchodźcach. Wnioski osób ubiegających się o status uchodźcy są więc rozpatrywane nie w Warszawie, lecz w Wiedniu, w Biurze Wschodnim Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców - oświadczył Skoczylas.

Poinformował także, że w świecie jest 17 mln uchodźców, z czego w Polsce - około 700 osób (ich utrzymanie w zeszłym roku kosztowało 12 mld zł). - Jeśli jednak w ZSSR zostanie np. ogłoszony stan wojenny i kilkaset tysięcy "turystów" ze Wschodu będzie chciało zostać w Polsce, to nie będąc stroną Konwencji nie możemy liczyć na pomoc finansową z ONZ - ostrzegł płk Skoczylas.

Głosił prawdę już w 1943

Minister sprawiedliwości, Wiesław Chrzanowski wniósł do Izby Karnej Sądu Najwyższego rewizję nadzwyczajną w sprawie Hieronima Majewskiego, który w sierpniu 1950 r. został skazany w Łodzi na 6 lat więzienia za to, że "w maju i czerwcu 1943 roku w Kasznicach, Zduńskiej Woli, Steradzu, Kutnie, Turku, Uniejowie, Ostrowie Wlkp., Pabianicach, Zychlinie i Wieluniu głosił publicznie, że jeńcy polscy w Katyniu zamordowani zostali przez ZSSR".

Francuzi grożą procesem

Izba Związkowa Francuskich Producentów Naturalnych Wód Mineralnych z siedzibą w Paryżu poinformowała, że oskarżenia polskiego ruchu ekologicznego, kwestionujące jakość francuskich wód mineralnych sprzedawanych obecnie na polskim rynku oraz ich opakowań uważa za oszczercze i że podejmie odpowiednie kroki w celu skierowania sprawy na drogę sądową.

Nie było zagrożenia sowiecką interwencją

Ukazała się książka "Przerywam milczenie 1939-1989" pióra byłego premiera PRL Piotra Jaroszewicza i red. Bohdana Rolińskiego. Na spotkaniu z dziennikarzami z okazji

wydania książki Jaroszewicz powiedział, że w latach 1980-81 nie było żadnego zagrożenia interwencją sowiecką. Zdaniem Jaroszewicza Sowietci teoretycznie potępiali otwarcie Polski na Zachód, ale po cichu było im ono na rękę, gdyż załatwiali przez Polskę różne sprawy praktyczne. Premier Kosygin powiedział Jaroszewicz błagał mnie np. abym załatwił mu taką obrabiarkę albo taką śrubkę.

EMIGRACJA

Jan Nowak-Jeziorański wiceprezesem KPA

Jan Nowak-Jeziorański przyjął nominację prezesa Kongresu Polonii Amerykańskiej na stanowisko przewodniczącego Komisji Krajowej KPA. W rozmowie z T. Wróblewskim starym korespondentem "Życia Warszawy" w Waszyngtonie Jan Nowak oświadczył:

"Stanowisko otrzymuję z rąk prezesa Edwarda Moskala jako następcę Kazimierza Lukomskiego, mego osobistego przyjaciela. Zajmowałem on to stanowisko przez 20 lat spełniając swoje obowiązki z największym poświęceniem, które zjednało mu powszechny szacunek. Moja nominacja wskazuje na to, że prezes Kongresu Polonii zamierza nadal utrzymać ten kierunek działalności KPA, którym jest obrona interesów macierzystego kraju. Nominacja na przewodniczącego komisji, z czym wiąże się funkcja wiceprezesa Kongresu, będzie dla mnie dużym ułatwieniem w pracy na terenie Waszyngtonu. Zaczęę od poinformowania członków jakie najważniejsze sprawy znajdują się na porządku dziennym. Kongres Polonii podejmuje swoje działania samodzielnie. Działamy z pozycji obywateli amerykańskich. Niemniej dużym ułatwieniem jest fakt, że ambasady nie są już bojkotowanymi przeciwnikiem, lecz zaprzyjaźnionymi placówkami".

Dwa tygodnie temu Kazimierz Lukomski złożył rezygnację na ręce

prezesa Moskala chcąc w ten sposób zaprotestować przeciwko polityce zarządu. M.in. prezes Lukomski uważał, że KPA ingeruje w politykę zagraniczną Polski, wymusza na MSZ obsadę stanowisk w polskich placówkach dyplomatycznych w USA.

Kosiński nie napisał "Malowanego ptaka" po angielsku

Nowojorski "Nowy Dziennik" po niedawnej śmierci Jerzego Kosińskiego zamieścił wspomnienie o pisarzu pióra znanego z wielu przekładów na język angielski Aleksandra Jordana Lutosławskiego. Oto fragment:

"Wreszcie wspomnieli (Kosiński) o swoich przeżyciach z dzieciństwa. Uznał, że może coś daloby się z nich zrobić. Powiedziałem, żeby spróbował je opisać, co szkodzi. W niedługim czasie Jerzy przyniósł dość niedbale napisany maszynopis po polsku. Nie byłem nim zachwycony, bo za wiele było okropności, a styl przypominał gazetowe sprawozdanie.

Przy tłumaczeniu powinno się unikać jak ognia dosłowności. Chodzi o oddanie myśli i zamiaru autora, ale w formie dostosowanej do odbiorcy, niekoniecznie podobnej do oryginału.

Jerzy zapłacił mi honorarium według ówczesnych stawek, co wyniosło paręset dolarów. Był wówczas żoną z bogatą wdową po magnacie przemysłu stalowego, panią Weir, więc nie cierpiał biedy, ale chciał się uniezależnić. Poprosił mnie, aby fakt tłumaczenia książki pozostał między nami, co ułatwiłoby mu rozmowy z wydawcami. Zgodziłem się na to, tym bardziej, że nie sądziłem, aby książka przyniosła mu sukces. Byłem w błędzie, "Malowany ptak" stał się bestsellerem, zdobył nagrody literackie i tak rozpoczęła się kariera Jerzego Kosińskiego. Cieszyłem się z tego sukcesu, chociaż czułem się pominięty, gdy krytycy wyносили podniebiosa styl autora.

W kilka lat później paru pisarzy

amerykańskich związanych z pismem "Village Voice" rozpoczęła złośliwą kampanię przeciw Kosińskiemu, oskarżając go o plagiaty, posługiwanie się zastępcami, którzy rzekomo pisali za niego itd. Zwrócili się także do mnie, pytając, czy miałem udział w pisaniu książki. Moją odpowiedzią było całkowite milczenie. Jerzy twierdził, że atakują go za to, że jest antykomunistą, ale sądzę, że była to raczej zwykła zazdrość - jak śmie ten cudzoziemiec mieć większe sukcesy od nas, rodowitych Amerykanów?

Późniejsze książki Jerzego nie cieszyły się już takim powodzeniem jak pierwsza co nie raz się pisarzom zdarza. Pozostaliśmy przyjaciółmi i problem "Malowanego ptaka" nie był w ogóle poruszany. Dotrzymałem słowa, lecz teraz, gdy już nic nie może mu zaszkodzić, nie ma powodu do ukrywania prawdy. Jerzy telefoniował do mnie na parę tygodni przed tragiczną śmiercią. Skarżył się bardzo na chorobę serca, która - jak mówił - uniemożliwia mu pracę. Brak mi będzie Jerzego, bo z kim teraz będę mógł rozmawiać o starych samochodach".

WESOLE

Podobizna Urbana do podcierania

Papier toaletowy z wizerunkiem redaktora naczelnego tygodnika "NIE" Jerzego Urbana pojawił się u handlarzy pod warszawskim "Uniwersalem".

Jak utrzymują sprzedawcy, nieznanym jest im producent, niewiele potrafią także powiedzieć o rozprawczającym papier akwizytorze.

Poproszony o skomentowanie pierwszego w naszej obyczajowości "wydawnictwa" tego typu, Jerzy Urban powiedział: "nie mam nic przeciwko używaniu mojej podobizny do szlachetnych, w tym i higienicznych, celów". J. Urban liczy, że producent ofiaruje mu partię papieru, "aby mógł zabawiać swoich gości".

GOSPODARKA

A może na giełdę?

Jeździmy do kraju z wielu różnych powodów. Czy nie warto skoczyć na warszawską giełdę i zakupić trochę akcji. Zwłaszcza, że giełda rozwija się i z tygodnia na tydzień rosą obroty i zwiększa się liczba akcji, które zmieniają właściciela. W ubiegłym tygodniu podczas wtorkowej sesji udało się po raz pierwszy przekroczyć granicę 4 mld zł wolumenu obrotów, co, jak wyliczyli statystycy giełdowi, oznacza 16-proc. wzrost w ciągu tygodnia. Liczba akcji, które zmieniły właściciela, wzrosła do 36 434, czyli była większa o blisko 29 proc. Nie mogło to pozostać bez wpływu na wskaźnik koniunktury giełdowej. Wyliczono, że wyniósł on 86,8 punktu (poprzednio 85,8).

Oprócz wzrostu ilościowego istotne jest również stabilizowanie się rynku akcji. Od kilku tygodni nie notuje się redukcji zleceń ani zawieszania notowań, jeśli giełdowe transakcje będą rozwijać się w dotychczasowym tempie, w niedługim czasie zwiększenie sesji giełdowych stanie się konieczne.

Polscy profesorowie i sędziowie zbierają niemieckie ogórki

Czas zbiorów na plantacjach warzyw i owoców zbiegł się z okresem wzmoczonych kontroli urzędów pracy. - Bez Polaków ogórki gnilyby tonami na polach - powiada Ryszard K., inżynier z Łodzi. - Szacujemy, że w Dolnej Nadrenii zatrudnionych jest nielegalnie 2 tys. Polaków - twierdzi inspektor z Moenchengladbach.

Ryszard K. zbiera ogórki w towarzystwie dwóch profesorów, sędziego sądu wojewódzkiego i dyrektora szkoły. Cenzus robotników sezonowych nie wzbudza już zdumienia miejscowych - zwłaszcza plantatorów, rodzi natomiast swoiste uczucie wyrozumiałości i współczucia. W rozmowach z przedstawicielami władz lokalnych i ludnością powtarza się standardowe sformułowanie: "ta przeklęta przepaść gospodarza" i "Polakom trzeba pomóc w domu". Ale, jak w wielkiej polityce, za frazesami stoi pułk.

Jest jak jest: w regionie granicznym z Holandią blisko 2 tys. Polaków pracuje w pełni oficjalnie. Drugie tyle to nielegalni. Ci pierwsi zostali zaangażowani na budowy albo do zbiorów na 3 miesiące. Takie rozwiązanie dopuszcza prawo. W tym okresie obowiązują płace zgodne z taryfami, a te wynoszą ok. 12 marek za go-

dzinę. Ponadto zatrudniający ponosi odpowiednie koszty ubezpieczenia socjalnego i musi zapewnić porządną kwatery swym robotnikom sezonowym. Dlatego wielu stosuje wariant drugi - bez mitręgi biurokracji i dodatkowych wydatków zatrudniają ludzi za tanią dniówkę. To jest styl "wczesnokapitalistycznych przedsiębiorców"; posiadają w Urzędzie Pracy w Moenchengladbach.

Ta sytuacja z jej różnymi podtekstami psychologicznymi sprawia, że inspektorzy ścigają głównie niemieckich pracodawców. W ub.r. musieli oni zapłacić 200 tys. marek kar - w samej tylko Dolnej Nadrenii. Ale gdzie drwa rąbają, tam wóry lecą: materiał dowodowy stanowiła obecność Polaków, zatrzymano 200. I mimo świadomości "przepaści gospodarczej" wszystkie nazwiska powędrowały do komputera organu ds. cudzoziemców. Ten sufler urzędników granicznych podpowie im, że ludzi tych nie wolno wpuszczać do Niemiec.

Michał Jaranowski
Boński korespondent
"Życia Warszawy"

Nie wykorzystujemy kredytów

Nasze przedsiębiorstwa mogą korzystać z 5,5 mld dolarów kredytów przyznanych Polsce przez zagraniczne instytucje finansowe i rządy - na taką łączną kwotę podpisano już umowy. W każdym razie przed przedsiębiorstwami znalazła się góra pieniędzy; tymczasem wykorzystanie zagranicznych kredytów szacuje się obecnie na zaledwie 314 milionów dolarów.

Przedstawicielka NBP, Maria Celarska, podała charakterystyczne informacje. Z 260 mln dolarów z Banku Światowego na projekty przemysłowe zawarto jedynie 8 umów z polskimi przedsiębiorstwami o łącznej wartości na 78 mln dolarów. Spośród 100 mln dol. na rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego wykorzystano 21 mln dol.. Podobnie dzieje się z francuską linią kredytową. Z 682 mln franków wykorzystano dotąd 75 mln.

Firma	Kurs w zł	Kurs poprzedni	Zmiana w proc.	Obrót w mln. zł	1991 r.	
					Kurs max.	Kurs min.
TONSIL	57 000	56 500	0,9	103,74	85 000	56 000
PRÓCHNIK	43 000	41 000	4,9	112,66	56 000	38 000
KROSNO	48 500	45 500	6,6	198,07	62 000	45 500
EXBUD	174 000	165 000	5,5	1046,43	217 000	145 000
KABLE	64 000	67 000	-4,5	541,37	80 500	64 000
SWARZĘDZ	43 000	46 000	-6,5	144,65	47 500	43 000
WÓLCZANKA	44 000	40 000	10,0	1913,12	44 000	40 000

Sesja z 23 lipca 1991 r.

NIEMCY

Nie ulega wątpliwości, że wraz ze zmianą układu sił w Europie, a przede wszystkim po zjednoczeniu Niemiec, należy się zastanowić nad tym, co nas czeka w najbliższej i dalszej przyszłości. Tydzień temu uczestniczyłem w publicznej dyskusji, jaką w Monachium przeprowadził Adam Michnik z historykiem niemieckim Michaeliem Sturmerem, a która dotyczyła zlikwidowania podwójnego podziału Europy. Adam, który jest chyba dość typowym przedstawicielem politycznej myśli w Polsce, skoncentrował się na problemie stosunków polsko-niemieckich. Sturmer, reprezentujący kraj zupełnie inny, mówił o przeobrażeniach Europy w skali kontynentalnej. Ta różnica wypowiedzi jest dość charakterystyczna. Z jednej strony przedstawiciel kraju, który powoli od nowa urządza się w Europie, z drugiej przedstawiciel kraju, który zastanawia się, jak sam ma Europę urządzić. Oczywiście - trochę te stanowiska przerysowuje, lecz charakterystyczna dla ich odmienności jest skala, w której myśli się o Europie i swojej w niej roli. Michnik reprezentuje tu, niestety, skalę prowincjonalną, lokalną, gdy tymczasem Sturmer myśli już w skali globalnej, by nie powiedzieć - mocarstwowej.

Z całą pewnością Niemcy stają się mocarstwem, w dodatku centralnie usytuowanym na kontynencie. Ich potencjał ekonomiczny jest ogromny, zaś po załatwieniu spraw wewnętrznych - co zapewne parę lat potrwa, choć nie tak długo, jak to dziś przewidują tak zwani znawcy problemu - będzie jeszcze większy. Od wielu lat politykę zagraniczną tego kraju prowadzi jeden z najlepszych polityków europejskich po woj-

nie - Hans Dietrich Genscher, bezdyskusyjnie jeden z wielkich europejskich mężów stanu: zauważcie Państwo - zmieniają się w Niemczech kanclerze i koalicje, lecz Genscher trwa cały czas. I nie ma w tym nic dziwnego, że człowiek, który odgrywał decydującą rolę w niemieckiej polityce zagranicznej podczas podziału tego kraju, odgrywa ją nadal. Istnieje zasadnicza ciągłość tej polityki, której generalnym założeniem była integracja Niemiec w integrującej się Europie. Jednakże przestrzegalbym przed zbyt daleko posuniętym optymizmem.

Oczywiście - na optymizm jesteśmy skazani. To znaczy: trudno dziś sobie wyobrazić, że w Europie współczesnej Niemcy będą mogły stać się zarzewiem nowej wojny. Przyznam, że tego rodzaju pomysły zwyczajnie nie mieszczą mi się w głowie, choć wiem skądinąd, że świat normalny nie jest. Z drugiej strony wiem jednak, że Niemcy nie pójdą na żadne pomysły polityczne, które mogłyby w najmniejszym choćby stopniu zagrozić ich obecnemu dobrobytowi, a takie zagrożenie stanowiąc będzie każda awanturnicza polityka. Już dziś z wielką niechęcią reagują na konieczność pomocy swym wschodnim Landom. Czynią to jednak, gdyż wiedzą, że brak takiej pomocy, brak inwestycji w demokrację, może obudzić uśpięne demony.

Tak bardzo zresztą uśpięne one nie są. Wzrost prawicowego radykalizmu na terenach byłej NRD jest faktem niepodważalnym. I nie przypadkiem zjazd partii Republikanów odbywa się właśnie we wschodniej części kraju, w Lipsku. I nie przypadkiem pogrzeb jednego z przywódców radykałów wschodnio-

niemieckich w Dreźnie przeobraził się w - ochraniają przez policję! - demonstrację, której dwa tysiące uczestników nie wzdragało się przed wzniesieniem rąk w hitlerowskim pozdrowieniu. Budził to, rzecz jasna, niezbyt wesołe skojarzenia. I nie ulega wątpliwości, że okiełzanie tych tendencji w Niemczech wschodnich jest jednym z najważniejszych zadań, przed którymi stanęła niemiecka demokracja. Osobiście uważam, że da sobie z tym radę, jednakże nie jest to zadanie łatwe. Republikanie bowiem żerują na trzech zjawiskach, które właśnie w byłej NRD dają o sobie znać najsilniej: pierwszym jest wrogość wobec cudzoziemców (Ausländerfeindlichkeit), drugim - zła sytuacja materialna dużej części społeczeństwa, trzecim wreszcie - to, co w Polsce nazywa się "problemem mieszkaniowym". Te trzy sprawy stały się zresztą głównymi tematami zjazdu tej partii. Zdobywanie przez nią nowej klienteli jest zjawiskiem groźnym.

Jest zjawiskiem groźnym dla samych Niemiec i dla Europy. Jeden ze znajomych dziennikarzy niemieckich powiedział mi kiedyś ze smutkiem, że istnieje coś w rodzaju przekleństwa niemieckiej polityki i historii. Polega ono na tym, że niemiecka potęga - a na potęgę są Niemcy skazani - okazywała się dotąd zagrożeniem nie tylko dla innych, lecz przede wszystkim dla samych Niemców. Lecz przecież tak wcale być nie musi. Nie wierzę w coś takiego, jak historyczny determinizm. Zaś dominacja jednego państwa - jak na przykład dominacja USA w świecie współczesnym - nie musi wcale oznaczać realizacji dążeń imperialistycznych. To, że w Europie będziemy mieli do czynienia z niemiecką dominacją, jest dla mnie

oczywistością: innego wyjścia nie ma. Choćby dlatego, że Europy bez Niemiec wyobrazić sobie nie sposób. Wyjście tego państwa z jakichkolwiek struktur europejskich oznacza zawalenie przez dziesiątki lat z trudem budowanej struktury. Jednocześnie takie wyjście czyni z Niemiec kraj skazany na politykę przeciw sąsiedom, oznacza - ogólniej rzecz ujmując - wznowienie międzynarodowej rywalizacji i pogrzebanie wszelkich idei współpracy, w efekcie chyba także klęskę tego państwa.

Gdy więc o Niemcy chodzi, wydaje się, że rzecz nie w tym, by zapobiec niemieckiej dominacji, gdyż jest to po prostu niemożliwe, lecz w tym, by znaleźć takie środki, dzięki którym pozostałe państwa europejskie mogłyby aktywnie wpływać na kształtowanie niemieckiej polityki. Czy to jest możliwe? Otóż to właśnie pytanie jest pytaniem dla Europy - w tym także dla Polski - kluczowym. Sam na nie żadnej sensownej odpowiedzi nie mam. Wydaje się wszakże, że przy jej konstruowaniu trzeba na nowo przeanalizować tradycyjne zamierzenia polityczne Niemiec, szczególnie te, które uformowane zostały w ubiegłym stuleciu, czyli wówczas, gdy Niemcy pojawiły się na arenie polityki europejskiej jako nowoczesne i jednolite państwo. W szczególności trzeba odtworzyć ten wariant polityki niemieckiej, który zmierzał do uczynienia z tego państwa siły dominującej w Europie środkowej. Termin Mitteleuropa (czyli właśnie Europa Środkowa) jest w najnowszej historii i historiografii niemieckiej pojęciem o szczególnym znaczeniu i warto tu przypomnieć, że historycy niemieccy do tego obszaru włączali nawet Bułgarię. Warto też przypomnieć obietnice niemieckie składane w czasie obu wojen światowych Ukrainie czy politykom ukraińskim, a mające na celu pozyskanie w tym narodzie - poprzez budzenie nadziei na własną państwowość - sojusznika w tej części kontynentu. Dziś, gdy rola byłych mocarstw - Anglii i Francji - osłabła, zaś moc polityczna Rosji wyraźnie słabnie, centralnie położone Niemcy znalazły się w sytuacji wyjątkowo korzystnej. Politycy niemieccy ze szczegól-

nym naciskiem powracają do tezy mówiącej o tym, że kraj ich ma do odegrania w Europie - a także i na świecie - rolę szczególną. Tego rodzaju stwierdzenia wywołują często różnorakie obawy, które ufundowane są przede wszystkim na żywych wciół i bolesnych doświadczeniach historycznych. Czy jednak współcześnie przywoływanie tych doświadczeń po to, by przekonywać, że sytuacja jest analogiczna i że "odwiecznym" celem Niemiec jest bezwzględne panowanie nad sąsiadami jest postępowaniem sensownym? Również odpowiedź na to pytanie jest niezwykle trudna. Wydaje się, że młoda - licząca niecałe pół stulecia - demokracja niemiecka dotychczas zdaje egzamin i stanowi system zabezpieczający przed odrodzeniem się tendencji imperialnych. Czy zda ten egzamin w przyszłości, tego nikt nie może być pewien. Nie ulega też wątpliwości, że właśnie dziś demokracja ta stanęła przed zadaniem niezwykle trudnym, którym jest włączenie w porządek demokratyczny obszarów wschodnich. Wszystko wskazuje na to, że z zadaniem tym się upora.

Są oczywiście i inne obawy, które najczęściej wiąże się z czymś, co określane bywa jako "narodowy charakter" Niemców. Otóż ja osobiście nie bardzo wierzę w takie byty, jak charaktery narodowe. Zachowania społeczne uwarunkowane są przede wszystkim sytuacją materialną, choć

nie jest to zapewne czynnik jedyny. Niemcy współczesne boją się własnej historii, to nie ulega kwestii. Nie ulega też kwestii, że wszelkie demokratyczne mechanizmy w tym kraju nastawione są na zabezpieczenie go przed powtórkami podobnych wydarzeń. Dobrobyt tu panujący raczej nie skłania do narażania go na szwank. Czy te mechanizmy będą nadal działać - nie wiadomo. Przecież wystarczy coś nieprzewidywanego, co np. zburzy poczucie socjalnego bezpieczeństwa - jak swego czasu kryzys naftowy - by sytuacja uległa gwałtownej zmianie. A wszelkie poczucie zagrożenia budzi uśpięne demony. Zaś demony w ciałach olbrzymów mają moc szczególną i na ogół niszczącą.

Niemcy współczesne są olbrzymem i to olbrzymem młodym. Czeka go trudności wzrostu związanez włączaniem w organizm postkomunistycznej tkanki. Zarazem też proces zintegrowania tego państwa z Europą zachodnią w pewnej mierze ogranicza całkowitą samodzielność polityczną. Nie przypadkiem też Genscher wzywa ostatnio do możliwie szybkiego włączenia w procesy integracyjne także krajów wschodnich, podkreślając, że od tego zależeć będzie także sytuacja samych Niemiec. To bardzo mądry polityk. I dalekowszroczny.

LESZEK SZARUGA

SOCJALDEMOKRATYCZNY PRZEWRÓT GORBACZOWA

W Moskwie odbyło się plenum Komunistycznej Partii Związku Sowieckiego. Gorbaczowa nie obalono - niektórzy spodziewali się, a niektórzy oczekiwali. Przeciwnie wydaje się, że sekretarz generalny przeżył kolejne wywołane przez siebie

partyjne wstrząsy z dużą łatwością. Chciaż kto wie? Dwudniowe obrady wbrew całej głośności i pierestrojce toczyły się przy drzwiach zamkniętych - zagraniczni dziennikarze dostawali swoją porcję wiadomości od rzecznika partii bądź od tych człon-

ków komitetu centralnego, którzy nie bali się mówić. Wpuszczeni na salę dziennikarze miejscowi byli - przynajmniej oficjalnie mało przepuszczalni - i w zasadzie nie wychodzili w swych relacjach poza to co wypuścił na zewnątrz sam Gorbaczow bądź inni urzędowi mówcy. Sekretarz generalny wypuścił natomiast jedynie swe 50-minutowe przemówienie na otwarcie plenum, które opublikowała piątkowa "Prawda" (ponoć w całości, ale nie jest to pewne).

WŁOS SIĘ NA WACKU JEŻY

Całego tekstu Gorbaczowa nie da się tutaj przedstawić. Ale wystarczy przytoczyć kilka myśli, by zrozumieć, że marksiści-dogmatycy, którzy np. nauczali mnie materializmu dialektycznego i historycznego w latach 60 w Polsce albo przewracając się w grobie - jeżeli mają szczęście i zdążyli zemrzeć, albo jeżeli żyją, włos się im na wackach jeży. "Poprzedni teoretyczny i praktyczny model socjalizmu - powiada Gorbaczow - który w ciągu wielu dziesięcioleci był narzucony partii - zbankrutował". Albo w innym miejscu: "Trzeba skończyć z nieograniczoną wiarą w ideologiczne postulaty... Ideologiczną bazą KPZS powinno być całe bogactwo myśli socjalistycznej i demokratycznej u nas i za granicą, a nie tylko marksizm-leninizm".

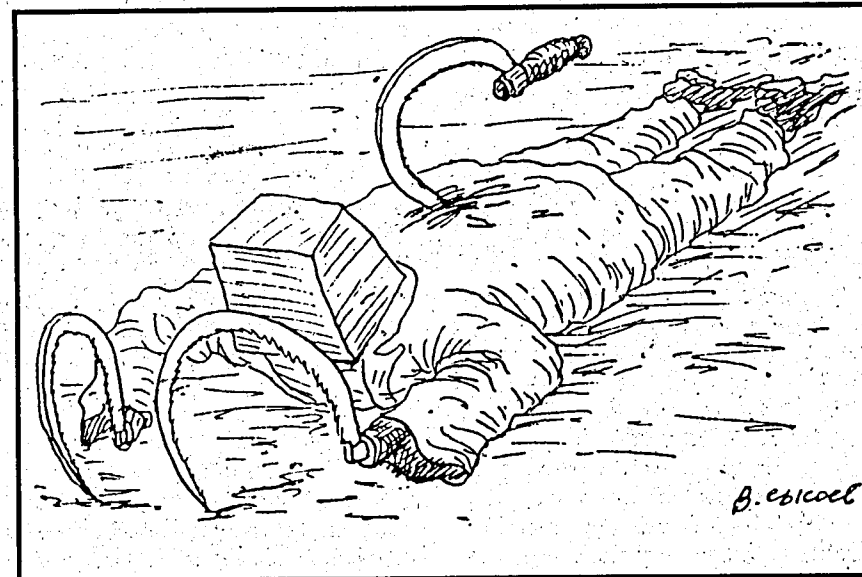
Oto króciutkie streszczenie.

W swym wystąpieniu Gorbaczow stwierdził, że poprzedni model socjalizmu okazał się niewłaściwy. Kraj popadł w depresję już na początku

lat 80. Wynikała ona z tego, że przez lata realizowaliśmy coś w rodzaju koszarowego komunizmu. Przez lata także komunistom wydawało się, że nie da się pogodzić rynku z ideą sprawiedliwości społecznej. Życie dowiodło, że to nie jest prawda. Ważne w tym względzie są doświadczenia ostatnich 10-leci w ZSSR jak i na całym świecie. Gorbaczow zauważył, że totalitarnej gospodarki państwowej nie można zastąpić totalną prywatyzacją. Potrzebny jest mieszany model gospodarki z sektorem państwowym, spółdzielczym i kapitałem prywatnym. Według Gorbaczowa przejście w stronę socjaldemokracji pozwoli partii zrealizować cztery główne obecne cele: zachowanie państwa związkowego, przejście do gospodarki rynkowej z zachowaniem mechanizmów opiekuńczych wobec ludności, modernizację gospodarki kraju oraz zintegrowanie jej z europejskim i światowym systemem gospodarczym. Gorbaczow zapewnił, że nadal jest wierny socjalizmowi, przypomniał jednakże, że w skład współczesnej teorii socjalistycznej wchodzi obok marksizmu także inne rodzime i obce koncepcje humanistyczne. W partyjnej działalności Gorbaczow wezwał do podtrzymania kursu reform oraz przekształcenia się w partię działającą parlamentarnie, gdyż w przeciwnym razie "partia utraci wszelkie podstawy, by pretendować do udziału w życiu politycznym i tym bardziej by być partią rządzącą".

KLASY JUŻ SIĘ NIE BIJĄ

Plenum się odbyło po to, aby zaakceptować bądź nie przedstawić przez Gorbaczowa projekt nowego programu partii. W tym kontekście plenum było triumfem Gorbaczowa. Spośród 412 członków komitetu centralnego 358 opowiedziało się za przyjęciem projektu programu, 15 przeciwko, a 39 wstrzymało się od głosowania nad uchwałą o projekcie programu. W najbliższych tygodniach projekt będzie dopracowywany, uzupełniony wnioskami z dyskusji i opublikowany. Godziną prawdy dla partii stanie się XXIX

Nadzwyczajny Zjazd zaplanowany na listopad-grudzień br. Zjazd ten ma przyjąć nowy program partii.

Jaki jest projekt mający być bazą nowego programu? Jego oficjalnego tekstu nie opublikowano, ale i przemówienie Gorbaczowa i informacje uczestników zjazdu wskazują, że jest to tekst nacechowany ideą socjaldemokratyczną. Jeszcze przed plenum Gorbaczow zapowiadał, że w stosunku do tego programu będzie się musiał określić każdy komunist. Wszyscy, którzy będą mieli odmienne zdanie będą mieli wybór swobodny. (Oznacza to, że będą mogli się wypisać, ale z programem czy bez partii chudnie z dnia na dzień. W ciągu I półrocza br. odeszło około 3 mln osób. Oficjalnie 1 lipca było w partii sowieckiej 15 mln członków).

Projekt programu wskazywało wielu wtajemniczonych (m.in. prof. Abalkin na konferencji prasowej w luksusowym hotelu partii sowieckiej "Oktabrskaja" - do 400 dol. za dobę dla cudzoziemca) zakłada, że nikt w partii nie będzie dyskryminowany za poglądy religijne, wierzący będą przyjmowani do partii na równi z ateistami. Prawo należenia do partii będą mieli ludzie z wszystkich warstw społecznych, którzy przyjmują zasady programowe i polityczne KPZS. Program pozytywnie wyraża się o rodzącej się w ZSSR nowej warstwie prywatnych przedsiębiorców, za-

pewnością, że partia będzie reprezentowała i broniła interesów ludzi pracy, a nie klasy robotniczej. O walce klas nie ma w projekcie ani słowa. Podobnie o dyktaturze proletariatu. Pełno jest natomiast idei o solidaryzmie społecznym, współpracy i tworzeniu koalicji.

PARTIA SIĘ ROZLECI

Zdaniem wielu uczestników plenum, a także większości obserwatorów partia sowiecka rozleci się właśnie na XXIX Nadzwyczajnym Zjeździe. Sam Gorbaczow sugerował na plenum, żeby zastanowić się także nad zmianą nazwy partii komunistycznej na partię socjalistyczną bądź socjaldemokratyczną. Na plenum ujawniły się trzy główne nurty: socjaldemokratyczny na czele z Gorbaczowem, "platformy bolszewickiej" na czele z Niną Andriejewą oraz "inicjatywy komunistycznej" na czele z Iwanem Połozkowem (szkoda czasu na ich charakterystykę) W kwestii rozpadu wiele będzie zależać od samego Gorbaczowa, który wydaje się być przekonany, że partię można zreformować i gdy uzna że tak się stało będzie nadal szukał w niej oparcia politycznego dla siebie (a nie w nowych partiach typu Ruch Reform Demokratycznych z Szewardnadze bądź Komunistki na Rzecz Demokracji).

Beton partyjny co nikogo nie dziwi zareagował na projekt programu i wystąpienie Gorbaczowa ostro. Sekretarz KC KPZS Gidasłow, który jest zarazem szefem leningradzkich komunistów (z obwodu a nie miasta) powiedział wprost: "Program sam w sobie nie jest zły - ale to nie jest program partii komunistycznej". Aleksander Buzgalin stwierdził, że Gorbaczow przedstawił "epitafium dla komunizmu". Ale - podkreślił Buzgalin - Gorbaczow odniósł tylko taktyczne zwycięstwo. Jedność na plenum była czysto formalna. Schizma bądź uratowanie partii nastąpi na zjeździe. Generał Makaszow powiedział, że zrobi wszystko, aby zaakceptowany przez plenum projekt programu nie stał się programem partii. Zdaniem Makaszowa projekt zdradza interesy ludzi pracy.

GROZI "CZARNY PUŁKOWNIK"

Plenum najbardziej zdenerwowało słynnego z betonowej postawy "czarnego pułkownika" Wiktora Ałsknisa, przywódcy ugrupowania twardegłowych "Sojuz". Powiedział on, że "Komitet centralny KPZS ma dziś niewiele więcej władzy niż synod rosyjskiego Kościoła prawosławnego". Ałsknis dodał, że prezydenta i sekretarza generalnego partii Gorbaczowa czeka "tragiczny los". Pułkownik obarczył go winą za demontaż partii, a także za śmierć "przeszło 2 tysiące osób zabitych w krwawych rozruchach narodowościowych". Ałsknis podkreślił, że jest wprost za usunięciem Gorbaczowa od władzy, a jego ostatnie manewry na plenum wskazują, że trzeba to zrobić zanim nie będzie za późno. Według Ałsknisa Ministerstwo Obrony, wojsko i KGB popierają jego kampanię do obalenia Gorbaczowa, ale "wskutek centralizacji" władzy nie występują o to otwarcie. Gdy jednak nastąpi całkowite załamanie się gospodarki "doczekamy się najprawdopodobniej czegoś w rodzaju wariantu rumuńskiego". Według Ałsknisa miliony ludzi wyjdą na ulice, aby zrobić po-

rzątek i dowództwo oraz wojsko połączy się z ludem i będzie z ludem.

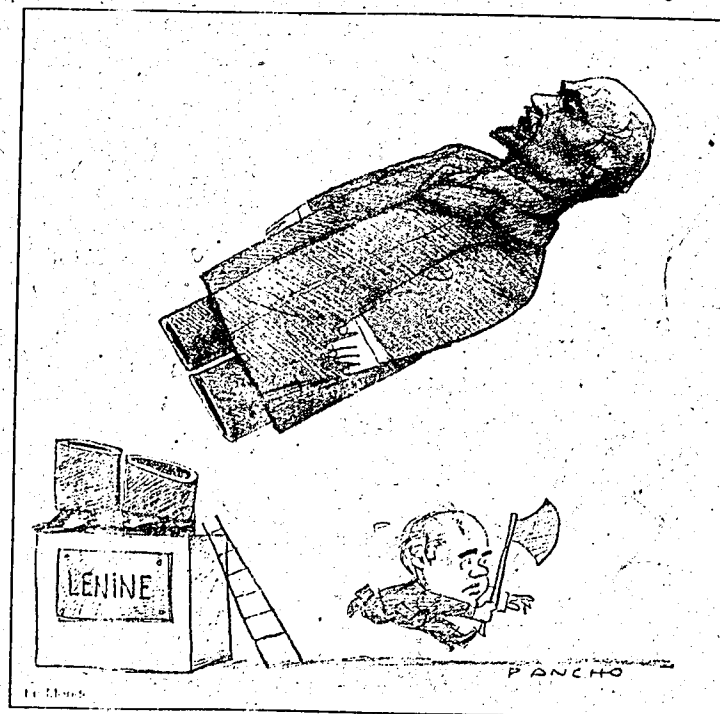
GORBI-JELCYN DWA BRATANKI

Na kilka dni przed plenum prezydent Rosji Jelcyn wydał dekret zakazujący działalności partii w strukturach państwowych i zakładach pracy. Wśród komunistów powiało grozą i żądzą odwetu. Gorbaczow idealnie wykorzystał te nastroje i obiecał na plenum swoim przerażonym i zarazem rozwścieczonym towarzyszom, że użyje wszelkich dostępnych konstytucyjnych środków, w celu obalenia dekretu prezydenta Rosji Jelcyna. Wielu uznało to za kolejną wymianę ciosów pomiędzy Gorbaczowem i Jelcynem. Ja uważam, że był to kolejny zręczny fortel odwracający uwagę i dający Gorbaczowowi pole manewru do przepchania swego kolejnego planu. Nie ulega wątpliwości, że dekret Jelcyna wyrzucający partię komunistyczną z produkcji i biurokracji pozwolił Gorbaczowowi na wystąpienie na plenum w roli przywódcy broniącego najważniejszych przywódców partii i jednoczącego partię. Kto by w takiej sytuacji zażądał dymisji sekretarza generalnego. I nikt nie zażądał.

BÓJ TO BĘDZIE OSTATNI

Różnie ocenia się ostatnie plenum. Niektórzy mówią, że komunizm odchodzi, partia pozostaje i będzie walczyć o zachowanie swego stanu posiadania. Inni wskazują, że plenum było całkowitym sukcesem Gorbaczowa. Jeszcze na poprzednim plenum Gorbaczow był atakowany, aby ustąpił, i sam groził bądź oferował ustąpienie. Tym razem wszyscy byli grzeczni, zachowywali się po myśli Gorbaczowa, posłusznie włożyli do lamusa pojęcie walki klasowej, dyktatury proletariatu, awangardy klasy robotniczej akceptując porozumienie narodowe, solidaryzm, gospodarkę rynkową, wielopartyjny system polityczny. Gorbaczow zdecydowanie pogrzebał tradycję leninowską - partię typu bolszewickiego. Czy wygrał walkę do końca? Może to pokazać już w listopadzie bądź grudniu XXIX Zjazd, albo i nie. Wszystko zależy od tego jak silne będzie skrzydło partyjnego betonu. Jeśli dojdzie do poważnej konfrontacji może ona zagrozić państwu. W każdym razie dla komunistów leninistów i stalinistów zbliża się w sposób nieubłagany kruchy czas. Może to być "bój ich ostatni".

Jerzy Zieleniewski

IMIGRACJA

Obecnie imigracja do Kanady jest ściśle związana z pracą. Jeśli się tej pracy nie ma, to szanse na pozostanie są bardzo małe. Jedyne osoby najbliższe (maż, żona, dziecko), sponsorowane przez upoważnioną osobę, mogą się dostać na stałe do Kanady.

Osoby, które chcą pracować, zawsze znajdują pracę - ale żeby zostać przyjętym do Kanady, trzeba mieć pracę, która jest zatwierdzona przez rząd kanadyjski. Normalnie taka praca jest zatwierdzona wyłącznie wtedy, gdy nie ma Kanadyjczyka, który może taką pracę wykonać. Mówimy więc o osobach z wysokimi kwalifikacjami i umiejętnościami.

Przedtem rząd federalny ogłosił długą listę "prac otwartych". Ta lista straciła ważność na początku tego roku. Teraz jest to bardzo zredukowana lista. Wymienia ona zaled-

wie osiem zawodów w prowincji Ontario i podaje, że można przyjąć tylko 595 osób. Na całą Kanadę oblicza się, że jest zapotrzebowanie na 1200 osób. W tych obliczeniach uwzględnione są tylko trzy prowincje: Newfoundland, Ontario i British Columbia. Reszta prowincji (wykluczając Quebec) w ogóle nie ogłosiło zapotrzebowania.

Quebec - to zupełnie inna para kaloszy. Od 1 kwietnia br. prowincja Quebec podpisała umowę z rządem federalnym. W rezultacie, ta prowincja ma pełne prawa decydowania jakich imigrantów chce przyjmować. Też trzeba mieć pracę załatwioną - ale odbywa się to inaczej niż w innych prowincjach.

Firma Emmar E.E.C. Corp. jest jedyną firmą (o której wiem), która zajmuje się wyłącznie sprowadzaniem imigrantów do prowincji Quebec.

Firma ta załatwia wszystkie formalności związane z tym zagadnieniem, włącznie z załatwieniem pracy. Kontrakty na pracę są na dwa lata. Firma Emmar już ma 1000 prac na liście, gotowych do wzięcia. Lista stale rośnie.

Kto chce więcej słyszeć na ten temat, może przyjść na sesję informacyjno-immigracyjną, która odbywa się co wtorek wieczorem o godz. 19:30 przy 954 King St. W. (wejście od 10 Massey St., parter). Sesje te będą miały miejsce do końca sierpnia. Kto nie może być obecny może do firmy napisać lub zadzwonić po pisemną informację, na adres:

Emmar E.E.C. Corp.
954 King St. W., Suite 301
Toronto, Ont. M6K 1E5
TEL. 345-9012

HANIA SOKOLSKA
TEL. 766-4779

ST. STANISLAUS - ST. CASIMIR'S
POLISH PARISHES CREDIT UNION LTD.

UPRZEJMIE INFORMUJEMY O OTWARCIU NASZEGO NOWEGO ODDZIAŁU ŚW. TERESY

NASZ ADRES:

3055 LAKESHORE BLVD. W. (przy 11th St.)
Etobicoke, Ontario M8V 1K6
TEL. (416) 503 - 9463

Godziny otwarcia:

poniedziałek - piątek - 9:00 do 8:00 wieczór
sobota - 9:00 do 1:00 po południu

Świadczymy pełny wachlarz usług finansowych

CZY ZNOWU SOWIECKIE ZAGROŻENIE?

Długie i trudne rokowania z Niemcami skończyły się dla Polski historycznym sukcesem. Jeszcze w listopadzie 1990 r. Kanclerz Kohl w czasie wizyty w Polsce odmówił stanowczo publicznego stwierdzenia, że granica na Odrze i Nysie jest ostateczną.

Jego zastępca, wicekanclerz Theo Weigl z CSU posunął się dalej, twierdził, że Niemcy wciąż istnieją w granicach z roku 1938, a sprawa terytorialna jest otwarta w sensie prawnym i politycznym. W ciągu zaledwie jednego roku stanowisko niemieckie uległo radykalnej zmianie. Traktat, który ma być wkrótce ratyfikowany, uznaje granice powojenne w sposób jednoznaczny i bezwarunkowy. Nie doszłoby do tego bez zdecydowanego nacisku Wielkiej Czwórki, negocjującej z rządem w Bonn warunki zjednoczenia Niemiec.

Rokowania ze wschodnim sąsiadem są jeszcze trudniejsze niż z Niemcami. Nie dotyczą one granic, lecz suwerenności i wzajemnego bezpieczeństwa oraz wycofania wojsk sowieckich z Polski i tranzytu przez Polskę blisko pół miliona sowieckich żołnierzy i ich rodzin, które mają opuścić Niemcy Wschodnie. W odróżnieniu od rozmów z Niemcami - rokowania ze wschodnim sąsiadem otacza daleko posunięta tajemnica dyplomatyczna. Wiadomo jednak, że Sowiety po rozpadnięciu się Paktu Warszawskiego chcą go zastąpić układami dwustronnymi. Z doniesień prasy zachodniej dowiadujemy się, że Moskwa domaga się, by Polska, Czechosłowacja, Węgry i Rumunia wyrzekły się swego suwerennego prawa do zawierania sojuszy wojskowych, politycznych i gospodarczych, zarówno między sobą jak też z innymi państwami. Propono-

wana przez Sowiety umowa zablokowałaby Polsce i innym drogę do Wspólnego Rynku Europejskiego i ograniczyłaby radykalnie swobodę polityki zagranicznej Trzeciej Rzeczypospolitej.

Sowiecki projekt został odrzucony przez Polskę, Czechosłowację i Węgry. Przyjął go niestety rząd rumuński. Jak wiadomo władzę w Rumunii sprawują wciąż komuniści, przebrani tylko na zacnych reformatorów i demokratów. Być może parlament rumuński odrzuci ratyfikowanie tego "traktatu przyjaźni". Sprowadza on bowiem Rumunię z powrotem do roli sowieckiego satelity. Poza klauzulami już wymienionymi, artykuł siódmy traktatu nakłada na Rumunię obowiązek natchmiasłowej konsultacji z Moskwą w celu podjęcia "wspólnej akcji", gdyby "w opinii jednej ze stron" (czytaj: w opinii rządu ZSSR) zaszły wydarzenia zagrażające jej bezpieczeństwu albo pokojowi i stabilności stosunków międzynarodowych. Oczywiście ZSSR miałby wyłączne prawo do decydowania o tym, co stanowi "zagrożenie" wspólnego bezpieczeństwa.

W rozmowach na temat traktatu z Polską, Czechosłowacją i Węgrami Moskwa zajmuje stanowisko całkowicie sztywne. Odrzuca z góry wszelkie kontrproponycje. Jeśli więc Polska nie zgodzi się przyjąć projektu sowieckiego w obecnym brzmieniu to strona sowiecka będzie uważała dawną, satelicką umowę polsko-sowiecką z 1965 r. jako obowiązującą. Na skutek takiego stanowiska rozmowy utknęły w martwym punkcie.

O ile jednak "traktaty przyjaźni" z Polską, Czechosłowacją i Węgrami

są podobne, to równocześnie zaznacza się wyraźna różnica w stanowisku sowieckim w sprawie wycofania wojsk.

Wycofanie sowieckich garnizonów z Węgier zostało zakończone przed ustalonym terminem to jest przed końcem 1991 r. W Czechosłowacji na miejscu pozostał jeszcze jeden generał z niewielkim sztabem. Natomiast polskie żądania, by około 50 tysięcy żołnierzy sowieckich opuściło Polskę w tym samym terminie zostało kategorycznie odrzucone. Strona sowiecka upiera się, że nastąpi to nie wcześniej niż za dwa lata. Kompromis wysunięty przez Polskę przewidujący, że oddziały potrzebne do logistycznego wsparcia tranzytu z Niemiec mogłyby pozostać dłużej pod warunkiem, że jednostki bojowe będą wycofane do połowy 1992 roku - także został odrzucony. Co więcej Moskwa chce zachować prawo sprzedawania pozostawionych po sobie budynków, koszar, urządzeń wojskowych i lotnisk komu jej się podoba. Oficerowie Armii Czerwonej mają być odkomenderowani do zawierania spółek mieszanych z wybranymi przez siebie Polakami w celu przejęcia mienia sowieckiego w Polsce. Byłaby to ukryta forma zachowania kontroli nad bazami w Polsce. Warunek nie do przyjęcia dla Polski.

Wygląda więc na to, że Sowiety pogodziły się niechętnie z wycofaniem wojsk z Niemiec Wschodnich, Węgier i Czechosłowacji, ale chcą utrzymać jak najdłużej swoją wojskową obecność w Polsce. A może nawet narzucić jej rolę sowieckiego przedpola na wypadek konfliktu z Zachodem. Wskazuje na to żądanie prawa swobodnego tranzytu przez polskie terytorium. Tranzytu dokąd?

Przecież po roku 1994 nie będzie żadnych sowieckich baz i garnizonów na zachód od Odry. W rozmowach z dyplomatami zachodnimi, Sowiety mówią zresztą otwarcie, że po wycofaniu wojsk z Niemiec Wschodnich, Węgier, Czechosłowacji - Polska staje się dla ZSSR pozycją o znaczeniu żywotnym z punktu widzenia bezpieczeństwa ZSSR. Sowietcy dyplomaci tłumaczą, że należy im się "droit de regard" (prawo wglądu) w stosunku do Polski. Powołują się na to, że USA nie są przecież obojętne na to, co dzieje się za ich progiem w Granadzie, Panamie, Nikaragui czy Salwadorze.

Po stronie sowieckiej w rokowaniach z Polską dominującym czynnikiem jest wojsko. Być może tym się tłumaczy sprzeczność między zabiegami Gorbaczowa o uzyskanie pomocy gospodarczej z Zachodu i równoczesnymi próbami odzyskania choćby częściowo utraconego stanu posiadania w Polsce i gdzie indziej. Na tym tle rysuje się niebezpieczeństwo prowokacji służącej interesom kompleksu wojskowo-przemysłowego w jego walce o władzę z Gorbaczowem. Wojskowe czynniki sowieckie powiadają, że wyprowadzą się z Polski, kiedy im się to będzie podobało i w sposób, który będzie im odpowiadał. Jakby dla zademonstrowania tego stanowiska niewielka grupa wojsk sowieckich, licząca około tysiąca stu żołnierzy wyjechała z Polski w czerwcu bez uprzedzenia, zgody i koordynacji z władzami polskimi. Strona polska traktuje tego rodzaju jednostronne decyzje jako naruszenie jej suwerenności.

Zachodzi pytanie, czy nadszedł czas, by wydobyć te sprawy z zacisza gabinetów dyplomatycznych i pociąć dzwonek alarmowy.

NATO przez swoich rzeczników powtarza, że rozciągnięcie wojskowego parasola na kraje Europy Środkowowschodniej nie wchodzi w rachubę. Jednocześnie komunikat wydany 6 czerwca na zakończenie ostatniej konferencji NATO w Kopenhadze mówi o zacieśnieniu współpracy Przymierza Atlantycznego z państwami Europy Środkowowschodniej i daje do zrozumienia, że państwa Przymierza przeciwstawiać się

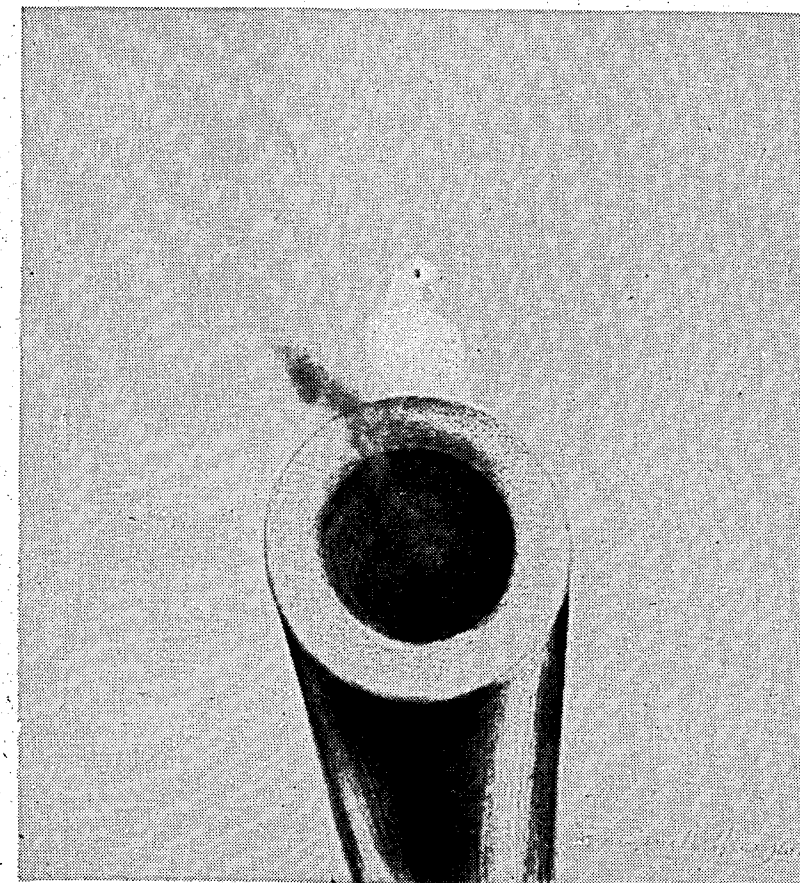
będą środkami gospodarczymi i politycznymi wszelkim próbom narzucenia krajom Europy Środkowowschodniej statutu państw zależnych. Uchwała NATO stwierdza, że bezpieczeństwo 16 państw członkowskich związane jest nierozłącznie z bezpieczeństwem innych krajów europejskich. Umocnienie ustrojów demokratycznych i zabezpieczenie ich przed przemocą jest dla NATO sprawą istotną. W osobnym oświadczeniu dobitnie powtórzył to samo amerykański sekretarz stanu James Baker.

Z rozmów, jakie prowadziłem w kraju w polskich kołach politycznych wyniosłem wrażenie, że istnieje powszechna determinacja w obronie suwerenności nawet w obliczu przygniatającej przewagi sił. Pod tym względem panuje jednomyślność. Natomiast w podejściu do sowieckich nacisków jedni uważają, że sowiecki kolos przeżywa kryzys, który pozwala rozmawiać z nim z pozycji siły. Są inni, którzy uważają, iż w tych trudnych rozmowach z Sowietami należy

okazywać tę samą stanowczość połączoną z cierpliwością i spokojem, które przyniosły pomyślne wyniki w rokowaniach z Niemcami. Nie ma się co śpieszyć, bo nie wiadomo, co się może wkrótce wyłonić z sowieckiej mgławicy. Te bardziej umiarkowane elementy uważają, że Rosja prędzej czy później przewycięży obecny kryzys i odzyska pozycję wielkiego mocarstwa. Jak się ktoś wyraził, na dłuższą metę ułożenie wzajemnych stosunków i położenie kresu wzajemnej wrogości nastąpi wtedy, gdy Polska nie będzie już widziała w Rosji zagrożenia dla swej niepodległości, a Rosja przestanie dopatrywać się w Polsce nieprzejednanego wroga, zawsze gotowego do wiązania się z każdym potencjonalnym adwersarzem. Taki idealny stan umysłów po obu stronach jest zapewne sprawą nieco dalszej przyszłości.

Jan Nowak-Jeziorański

Tekst wydrukowany w "Dzienniku Związkowym".

KIMONA NA MEDAL

Bardzo dobrze spisali się na mistrzostwach świata w judo w Barcelonie polscy judocy. Debiutant Paweł Nastula w wadze do 95 kg, wywalczył srebro przegrywając w finale z Francuzem Traineau przez ippon. Wśród kobiet srebrny medal wywalczyła w kategorii otwartej Renata Szal (w finale uległa Kubance Rodriguez). Ponadto Beata Maksymow w kategorii wagowej powyżej 72 kg zdobyła brązowy medal, a Waldemar Legień wywalczył także brąz w kategorii 86 kg w decydującej walce zwyciężając Francuza Tayota. Legień mistrz olimpijski z Seulu w niższej kategorii po raz pierwszy zadebiutował na mistrzostwach świata w kategorii 86 kg. Powiedział, że mogło być lepiej, ale przymiarke

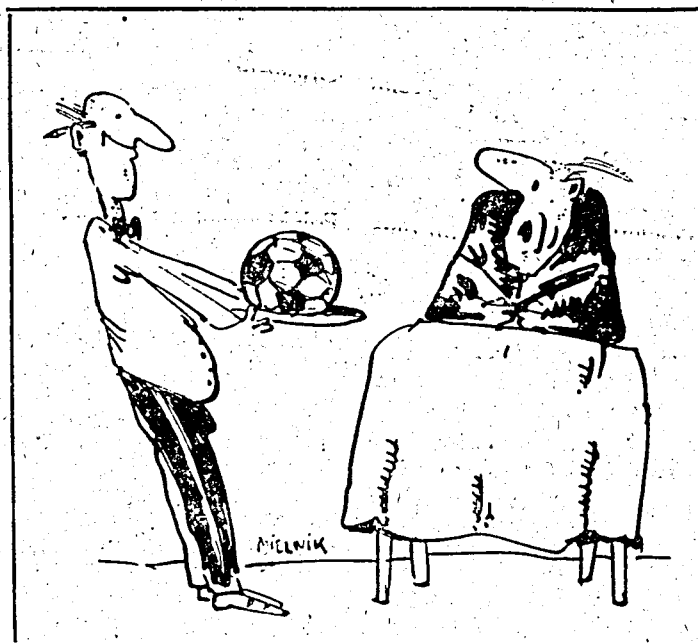
do olimpiady w 1992 roku w Barcelonie, gdzie planuje wystąpić w wadze 86 kg uważa za udaną. Prawo do walki o brązowy medal Legień wywalczył w repasażach (po wygraniu w eliminacjach dwóch walk i przegraniu trzeciej z Japończykiem Okadą, który zdobył złoto) pokonując Hiszpana Villara, a następnie po zaciętej walce Kanadyjczyka Nicolas Gilla. Podczas tej walki polscy niechętni kibice przeżyli nie lada emocje. Polak długi czas przegrywał. Przeciwnik konsekwentnie zbierał punkty i doszedł do waza-ari i dopiero popsowa akcja Legienia na kilkanaście sekund przed końcem walki przyniosła mu zwycięstwo i prawo rywalizacji o brązowy medal.

NA OTWARCIE 5 BRAMEK WIDZEWA

W Polsce ruszyły rozgrywki sezonu 1991/92 I i II ligi. Będziemy mieli obecnie kolejki z trzema seriami po 9 spotkań jako że ligi mamy spuchnięte - w I lidze gra 18 zespołów, w II mamy dwie grupy po 18 zespołów.

Tak rozbudowanych rozgrywek szczybla centralnego jeszcze w pols-

kiej piłce nożnej nie było. Na dodatek system ten, na mocy decyzji niedawnego nadzwyczajnego zjazdu PZPN, ma obowiązywać niezmiennie do kolejnego zjazdu. Co najmniej cztery lata spokoju. Czy rzeczywiście spokoju? Czy wcześniej nie nastąpi samorzutna redukcja składu I i II ligi?

Argumentem klubowych działaczy i wszystkich dążących do poszerzenia lig były w głównej mierze kwestie ekonomiczne. Znaleźliśmy sponsorów, utrzymamy się przy życiu, jeśli zachowamy, bądź uzyskamy, status drużyny minimum drugoligowej - to było podstawowe uzasadnienie.

Jaką ligę utworzono, taka jest. Wrócili na centralny, na razie drugoligowy, szczebel tak uznane firmy, jak Polonia Warszawa, Cracovia, Warta Poznań. Terytoryalnie niemal każdy region może się poszczycić "ligowcem". Niech więc kluby walczą z sobą o punkty sponsorów i kibiców. Zobaczmy co z tego wyniknie. Czy stan klubowej kasy zapobiegnie kłopotom? Niedawno wiele klubów zostało uratowanych przed upadłością przez nie oprecontowane pożyczki z samego PZPN. Nie wszystkie przed rozgrywkami wywiązały się z płatności. Zalegają nadal m.in. Polonia Bytom, LKS Łódź, Widzew Łódź, Lechia Gdańsk i Pogoń Szczecin. Skoro w takiej Francji spadają z ekstraklasy aż trzy zespoły z powodu nadmiernych długów, to czy u nas jest taki dobrobyt, że żadnego klubu takie kłopoty nie dotkną?

W każdym razie ligi ruszyły i zyczymy polskiemu piłkarstwu kibiców, sponsorów, a przede wszystkim wyższego poziomu i międzynarodowych sukcesów.

WYNIKI I kolejki I LIGI:

Zagłębie Sosn. - LKS Łódź	0:1
Zawisza Bydg. - Motor Lublin	0:0
Ruch Chorzów - GKS Kat.	1:1
Stal St. Wola - Stal Mielec	1:1
Widzew Łódź - Pegrotour Dęb.	5:0
Legia W-wa - Hutnik Kraków	0:2
Olimpia Poz. - Śląsk Wrocław	1:1
Wisła Kraków - Górnik Zab.	3:3
Zagłębie Lubin - Lech Poznań	2:4

WYNIKI I kolejki II LIGI:

Grupa I:	
Śleza Wr. - Odra Wodzisław	1:0
Moto Jelcz - Miedź Legnica	1:0
Zagłębie Wałb. - Górnik Wałb.	0:2
Raków Cz. - Chrobry Głogów	1:2
Szombierki Byt. - Naprzód Rydułtowy	3:1
Warta Poz. - Bałtyk Gdynia	2:2
Lechia Gdańsk - Chemik Police	1:0

Górnk Pszów - Polonia Bytom	1:1
Stilon Gorzów - Pogoń Szcz.	2:2
Grupa II:	
Błękitni Kielce - Olimpia Elb.	2:0
Siarka Tarn. - Avia Świdnik	0:0
Resovia - Stal Rzeszów	3:2
Stomil Olsztyn - Gwardia W-wa	1:1
GKS Bełchatów - Korona K.	1:1
Boruta Zgierz - Wisła Płock	0:0
Sandecja N. Sącz - Jagiellonia Biał.	0:1
Wisłoka Dębica - Cracovia	0:1

Warto przypomnieć, że mecze sędziowane są już według zmian w przepisach wprowadzonych przez FIFA. Według nowych przepisów sędzia ma obowiązek doliczać do czasu trwania meczu wszystkie przerwy spowodowane kontuzjami zawodników, zmianami graczy, itp. Sędzia jest zobowiązany do podyktowania rzutu wolnego pośredniego przeciwko drużynie, której bramkarz opóźnia wprowadzenie piłki do gry. Za faul na przeciwniku będącym w dogodnej sytuacji strzeleckiej sędzia będzie dyktował jak dotychczas rzut wolny lub karny, a ponadto dodatkowo karał faulującego czerwoną kartką. Podobnie będzie, gdy obrońca zatrzyma ręką strzał zmierzający do bramki. Także bramkarz zagrywający ręką poza polem karnym musi zostać usunięty z boiska.

PREZES ZE SZWAJCARII

Nowym prezesem klubu sportowego Górnik Zabrze został Władysław Kozubal, od 20 lat mieszkający na stałe w Szwajcarii.

Ponad 10 godzin trwało nadzwyczajne walne zgromadzenie sprawozdawczo-wyborcze, w którym uczestniczyło 165 delegatów. Przebiegło ono w dobrej atmosferze. W dyskusji dominowała troska o losy klubu, który znalazł się w trudnej sytuacji. Niedawno wojewoda katowicki zawiesił w czynnościach poprzedni zarząd, mianując kuratorem Ryszarda Wysockiego, zaś miejscowa prokuratura prowadzi nadal postępowanie wyjaśniające w związku z licznymi nieprawidłowościami w działalności kierownictwa Górnika Zabrze.

Nowy prezes "Górnika" związał się z klubem w 1990 roku, jest biznesmenem, zajmuje się m.in. hand-

lem samochodami oraz lekami. - Jest to dla mnie wielka sprawa - powiedział chwilę po wyborze. Wiceprezesami zostali: biznesmen Grzegorz Stęszewski, komendant miejski policji Wawrzyniec Chrapusta oraz dotychczasowy kurator klubu Ryszard Wysocki. Uczestniczący w obradach prezes PZPN Kazimierz Górski podkreślił ogromne zasługi poprzedniego prezesa klubu Zygryda Wawrzyniaka. Podpisał się pod złożonym wcześniej wnioskiem o mianowanie go prezesem honorowym Górnika Zabrze. Wawrzyniek został honorowym prezesem przy wielkim aplauzie delegatów.

INDURAIN ZWYCIĘZCĄ
TOUR DE FRANCE

Hiszpan Miguel Indurain zwyciężył w tegorocznym Tour de France. 27-letni Indurain pokonał trasę 3864 km podzieloną na 22 etapy w czasie 101 godz., 1 min. i 20 sek. Drugie miejsce zdobył Włoch Bugno - 3 min. 36 sek. za zwycięzcą, a trzecie Włoch Chiappucci - 5:56. Francuzi: Mottet, Leblanc i Fignon zajęli następne pozycje. Amerykanin Greg LeMond był siódmy - 13:13 za Indurainem. Kanadyjczyk Steve Bauer 97 - 2 godz. 57 sek. za zwycięzcą. Indurain jest czwartym Hiszpanem zwycięzcą Tour de France. Poprzednio wygrali Bahamontes (1959), Ocana (1973) i Delgado (1988). Indurain po raz pierwszy wystartował w Tour de France w 1985 r. nie kończąc wyścigu (wycofał się po 4 etapie). W 1987 r. był 97, w 1988 - 47, a w roku ubiegłym zajął 10 miejsce. W tegorocznym wyścigu Hiszpan prowadził od 13 etapu do końca wyścigu. Wygrał w nim dwa "etapy prawdy" indywidualnej jazdy na czas, dwukrotnie był drugi na dwóch najcięższych górskich etapach. Siódme miejsce LeMonda jest jego najgorszym wynikiem w wyścigu. LeMond wygrał w 1986, 1989 i 1990, był trzeci w 1984 oraz drugi w 1985. W 1987 i 1988 nie startował z powodu ciężkiej kontuzji - ran postrzałowych płuc i nerek. Finisz ostatniego etapu w Paryżu na Polach Elizejskich obejrzało 100 tys. widzów.

Zwyciężył Konyszew (ZSSR) przed Ludwigiem (Niemcy). Kolarze sowieccy w tegorocznym wyścigu wygrali 5 etapów - Konyszew (TVM) i Abdużaparow (Carrera) po 2, Jekimow (Panasonic) - 1. Abdużaparow i Ludwig to kolarze doskonale znani ze startów w Wyścigu Pokoju.

Miguel Indurain

MIESZANKA AGENCYJNA:

Na strzeleckich mistrzostwach Europy w Bolonii Polska wywalczyła srebrny medal w konkurencji karabinka standard (3x30 strzałów) kobiet. Polki zdobyły 1728 pkt. Mistrzem Europy została Bułgaria - 1734 pkt. Złoty medal w strzelaniu drużynowym z pistoletu dowolnego juniorów zdobył zespół polski w składzie Paweł Hadrych, Grzegorz Markowski i Grzegorz Orłowski.

Superpuchar zdobył GKS Kat. pokonując we Włocławku mistrza Polski Zagłębie Lubin. Zdobywca Pucharu Polski zwyciężył 4:2 w rzutach karnych. W normalnym czasie uzyskano wynik 1:1.

W Sheffield w Anglii zakończyła się XVI Uniwersjada. Zmagania studentów w klasyfikacji medalowej wygrały USA z dorobkiem 76 medali (29 złotych, 23 srebrne i 24 brązowe).

Polscy studenci zajęli pozycję 11 - 11 medali (3-3-5). Kanada uplasowała się na 10 miejscu (3-4-11)

NEW AGE - PASTOR AMERYKAŃSKI DEMASKUJE CELE RUCHU

OD TŁUMACZA:

Od jakiegoś czasu coraz to śmieiej zwraca na siebie uwagę rozwijający się ruch NEW AGE (czyli Nowa Era), który postawił sobie za cel opanować świat do roku 2000. Czynniki katolickie zbliżone do Papieża Jana Pawła II ostrzegały już parę lat temu, że ideologia ta dąży do połączenia wszystkich religii i wchłonięcia w ten sposób chrześcijaństwa. Ostatnio podobne ostrzeżenia pojawiają się także w literaturze protestanckiej. Podjąłem się właśnie przetłumaczenia obszernych fragmentów z dwóch rozdziałów książki znanego amerykańskiego publicyście Davida Allena Lewisa pt. "Prophecy 2000 - Rushing to Armageddon", New Leaf Press, 1990.

Autor jest duchownym Zielonoświątkowców oraz występuje czasem w religijnych programach radiowych i telewizyjnych. To powoduje specyficzny w jego książce styl kaznodziejski, który może trochę nie podobać się Czytelnikom o bardziej świeckim nastawieniu. Ale styl ten starałem się zachować pracując nad przekładem, aby oddać w miarę możliwości to, co autor ma do powiedzenia. David Allen Lewis ma bowiem do przekazania wiele niesamowitych spostrzeżeń na temat ruchu New Age, gdyż nie tylko przez wiele lat zajmował się badaniem i wręcz śledzeniem tego ruchu i jego publikacji, ale ponadto utrzymuje kontakty z licznymi politykami, wydawcami i ludźmi kultury, co czyni go człowiekiem dobrze poinformowanym o tym, co dzieje się za niejednymi kulisami w Stanach Zjednoczonych. Ideologia New Age zdobywa sobie młodzież, głównie przy pomocy ciężkiej muzyki rockowej (tzw. heavy metal), mody na wschodni mistycyzm, ruchów pacyfistycznych i ochrony środowiska, a także przy pomocy grupy hollywoodzkich aktorów

zaangażowanych w ten ruch. Co się jednak za tym wszystkim kryje - niech opowie na podstawie wieloletnich badań David Allen Lewis.

Stanisław Siekanowicz

TO NIE NOWOŚĆ

Po raz pierwszy zetknąłem się z ruchem New Age, kiedy miałem zaledwie 17 lat. W tym czasie uczęszczałem do Central High School w Aberdeen, Południowa Dakota. Kaznodzieja baptystów przemawiał w kościele, do którego uczęszczałem. Moim pastorem był Silas J. Recvoat. Wyraźnie przypominam sobie tamto kazanie o New Age, który to ruch on nazywał także Siecią Światła (Network of Light) oraz Illuminizmem (Illuminizm to ideologia lub zespół wierzeń, na których bazowała tajna bawarska organizacja Illuminati, która opanowała przed Rewolucją Francuską masonską Lożę Wielkiego Wschodu w Paryżu. Czołowe postacie porewolucyjnego terroru (z Robespierrem na czele) były pod wpływem tej ideologii, przyp. - St.S.). W owym czasie zacząłem badać literaturę ezoteryczną podrzucaną mi przez dorosłą osobę, która miała życzenie wciągnąć mnie w okultyzm. W bibliotece publicznej również zdobyłem pewną ograniczoną ilość materiałów. Te badania wniosły do mego życia pewien stopień uzależnienia (od tych idei - przyp. St.S.) i spowodowały wiele wewnętrznych walk. Przez modlitwę i rady pastora Recvoata mocno ugruntowałem się w Jezusie Chrystusie (...)

WIARYGODNOŚĆ

(...) Pewnego razu wygłosiłem kilkanaście wersów z Księgi Objawienia (czyli z Apokalipsy - St.S.), które wskazywały mi (jako że interpretowałem je dosłownie), że nadejście dzień gdy nabożeństwo do Szatana będzie praktykowane otwarcie i szeroko. Po tamym kazaniu przełożeni poprosili mnie na prywatną rozmowę. Trzeba zrozumieć, że byli to ludzie miłośnicy i o dobrych intencjach. Mieli w stosunku do mnie dobre zamiary. W skrócie, powiedzieli: "Dawid, jesteś młody. Zapowiadasz się obiecująco w kapłaństwie, lecz musimy cię ostrzec, żebyś nie nauczał takich rzeczy jak to robiłeś tego wieczoru. Bóg nigdy nie chciał, aby Księga Objawienia była przyjmowana dosłownie. Ludzie nigdy nie będą czcić Szatana".

Dzisiaj nie ma problemu z wy tłumaczeniem ludziom, że satanizm i czary mają miejsce i są często praktykowane. Kiedy dzisiaj zabieram głos na ten temat to nikomu nie wydaje się to takie dziwne, chociaż niektórzy są zaszokowani, że to tak blisko ich domu. W wielu miejscowościach, gdzie odprawiałem nabożeństwa najpierw przeprowadzaliśmy pewne śledztwo. Stojąc przy pulpicie wtedy pytam: "Ilu z was wie o istnieniu domu nabożeństw szatańskich w waszej miejscowości?". Około 40 procent (czasem więcej w przypadku tragicznych wydarzeń) podnieśli ręce. Jakże zaszokowani są niektórzy z mieszkańców, głównie w mniejszych miejscowościach.

JAK PRZEKONAĆ?

Lecz przekonac Kościół, że istot-

nie jest perwersyjny ruch New Age - to już inny problem. Jednakowoż jesteśmy cierpliwi i pełni ufności, że nasze słowa nie padną całkiem na głuche uszy. (...) Istotnie jest ruch globalistów New Age i mają oni plan wyeliminowania wszystkich, którzy nie zgadzają się z ich wizją Jednej Wspólnoty Światowej. Tak, ich ilość wzrasta. (...).

W 1966 r. napisałem artykuł, który ukazał się w "Pentacostal Evangel", w którym nawiązałem do kultu New Age. W 1970 rozpocząłem korespondencję z luterańskim kapłanem z St. Louis, Missouri, z którym nadal wspólnie prowadzę badania. Już w tamtym czasie obaj mówiliśmy o New Age i o Sieci Światła.

IMPREZA 31 GRUDNIA

I oto nagle ruch New Age stał się bardziej widoczny. Nowy raban towarzyszy słowom zaangażowanych w nową metafizykę. Wydaje się, że opadły już zahamowania w głoszeniu, że rok 2000 ma być rokiem przejścia kontroli przez New Age wejścia w **Ere Wodnika**. Jasno oświadczają, że ci, którzy odmówią współpracy będą "eliminowani". Skoro morderstwo jest usprawiedliwiane - no problem! Wziąć tylko dysydentów z drogi i w ten sposób New-Agers będą mogli zacząć cały biznes z ustanowieniem **światowego rządu, światowej religii (metafizyczny humanizm) i nowego światowego systemu ekonomicznego** dla "sprawdliwszej dystrybucji bogactw planety".

Podjezwaciel, że głoszę fantazje? Jeśli tak, to jesteście tymbi, co muszą się obudzić na realia naszych czasów. Wygląda na to, że panuje konspiracja milczenia zaplanowana na utrzymanie naszych kościołów w niewiedzy. Uważam, że może to być bardziej apatia niż plan ze strony co niektórych. (...)

31 grudnia 1986 pięćdziesiąt milionów ludzi, zaaranżowanych przez ruch New Age rozpoczęło formę medytacji, która w większości była stanem hipnotycznego transu, ukierunkowanego na zmianę uwagi. Miała się w ten sposób dokonać

radykalna zmiana sposobu, w jaki ludzkość rozumie rzeczywistość. To brzmi jak próba prania mózgu całej rasy ludzkiej. Skoro New Agers wierzą, że rzeczywistość jest tym co sobie wyobrażamy lub pragniemy, jest łatwo zobaczyć, że prawdziwym celem ruchu jest przerwienie ich rodzaj "rzeczywistości" lub system wierzeń na nas resztę. (...) Uczestnicy mieli medytować przez godzinę lub dłużej.

OSZUSTWO

Właściciel dobrze znanego wy-

dawnictwa książkowego gościł niedawno w moim domu opowiadając o swym załamaniu kiedy odkrył, że pewni duchowni w jego okolicy chodzili po kościołach (autor ma na myśli kościoły Zielonoświątkowców - przyp. St.S.), stowarzyszeniach modlitewnych i spotkaniach chrześcijańskich biznesmenów, wpisując uczestników na na grudniową imprezę New Age. Oczywiście nie było to w tych kołach określane jako impreza New Age. Prawdopodobnie ludzie ci nie znali prawdziwej natury momentu "modlitwy" 31 grudnia. Jakkolwiek, kiedy ci chrześcijańscy "liderzy"

zostali zaznajomieni, przez mojego przyjaciela z charakterem tego paktu satanistycznego i oszukańczego, odpowiedzieli im wrogością. Najwlni kontynuowali swoją działalność.

ORGANIZATORZY UJAWNILI SIĘ

Główni animatorzy "World Instant of Cooperation" to Barbara Marx Hubbard i John Randolph Price. Oboje ci ludzie napisali książki, które ujawniają ich wierzenia i cele. Na przykład mam książkę Price'a "Planetary Commission" akurat przed sobą. Price jest prezesem, założycielem i dyrektorem "Quartus Foundation for Spiritual Research", mieszczącej się koło Austin, Texas. To właśnie w "Planetary Commission" Price wzywa do zgłoszenia 50 milionów ludzi do imprezy 31 grudnia. Price twierdzi, że jest kierowany przez "mistrzów, którzy zstąpili (ascended masters) z wyższej płaszczyzny" lub też przez "oświeconych" (illuminated). Jego książka "Superbeings" ("Ponadistoty") jest prawdopodobnie do nabycia w waszych bibliotekach publicznych. Zorientowałem się, że nasza lokalna biblioteka mogła zamówić te książki ze zbioru stanowego dla moich badań. W dodatku mogłem zakupić niektóre książki w miejscowej księgarni New Age tu, w cichym "Pasku Biblijnym", w mieście Springfield w stanie Missouri. W "Planetary Commission" Price wskazuje, że World Instant of Cooperation może spowodować "drugie przyjscie Chrystusa", które może zadowolić tęsknotę każdego od fundamentalistów do astrologów, wizjonerów, miłośników science-fiction i okultystów (str. 29-30). Price mówi, że podczas gdy fundamentalisci oczekują jednej rzeczy, równie dobrze może zdarzyć się "powrót Chrystusa jako nowego POLA ENERGII" (podkreślenie jego). Zamyka rozdział słowami: "Zbawienie świata zależy od ciebie".

MASA KRYTYCZNA

Price i jego uczniowie widzieli rok 1987 jako rok na osiągnięcie "masy krytycznej". Teoria ta głosi, że jeżeli zgromadzi się 1 procent światowej

populacji do jednoczesnej medytacji/ to można zmienić cały odbiór rzeczywistości (lub rozumienia rzeczywistości). Niektóre organizacje, które pracowały na rzecz lub dały aprobatę dla World Instant of Cooperation to m.in.: **The Association of Unity Ministers, Findhorn, Elisabeth Kubler-Ross Center, Association of Independent Ministers, Passionist Nuns**, wiele metafizycznych grup księgarnie New Age i okultystyczne. Właściwie jest znacznie więcej zaangażowanych w to instytucji. Prawdopodobnie większość ruchu New Age dołożyło swej ręki w planie 1987. Właśnie dzisiaj przyjaciel wręczył mi przesyłkę z **Lucis Trust** (poprzednia nazwa **Lucifer Publishing**), wskazując, że dali oni aprobatę programowi medytacji. Price pisze, że "nosić światła (dla nieznanających łaciny uwaga: Lucyfer czyli Luciferus znaczy "niosący światło", zaś iluminizm to po prostu "oświecenie"). Nie przypadkowa była nazwa tego prądu w historii filozofii i literatury - przyp. St.S.) z całego świata gromadzą się dla wypełnienia misji".

Proszę nie myśleć, że ponieważ 31 grudnia 1986 przeminął, to jest to już nieistotne. To był tylko początek. 1987 został oznaczony jako początek

"zawładnięcia" (takeover). Uważają, że wszystko będzie ukończzone około roku 2000. (...)

Podczas mego udziału w seminariach w grudniu 1986 ostrzegalem ludzi o nadchodzącej próbie New-Agerów w kierunku rozszerzenia władzy. Jednego dnia jadąc przez Charlotte zauważyłem wielki napis na froncie publicznej hali (Coliseum), oznajmiający "światowy dzień modlitwy" (na 31 grudnia). Moje dochodzenia doprowadziły mnie do przekonania, że zarówno wiele kościołów i wyznań tradycyjnych (old-line) było w to zaangażowanych, jak i że wielu miejscowych głosicieli Ewangelii (autorowi chyba chodzi o różne nowe sekty - przyp. St.S.) wyraziło aprobatę dla tej imprezy. Jestem pewny, że wiele z tych biednych dusz działało z ignorancją co do prawdziwej natury tego duchowego wydarzenia". Organizacja imprezy ogarnęła cały świat. Ocenia się, że tylko w samych Indiach wzięło w niej udział ok. 50 do 100 milionów uczestników.

CZŁOWIEK JEST BOGIEM?

Temat człowiek-bóg (z malej litery, bo nie chodzi tu o Boga chrześ-

cijańskiego - St.S.) powtarza się w kółko w pismach Price'a i większość New Agers. W rozdziale pt. "Twoja rola jako Chrystusa" Price nawołuje: "Chrystusostwo to już teraz! (Christhood is right now!). Ja jestem Chrystusem z Boga. Ty jesteś Chrystusem z Boga" (str. 143, "Planetary Commission"). Price odrzuca upadek człowieka, więc dalej odrzuca potrzebę odkupienia w sensie biblijnym (str. 144). "Stałeś się świadomy swojego Boga - Ciebie (God-Self) jak nigdy przedtem ... Jesteś wszechmogącym Chrystusem" (str. 145). W rozdziale zatytułowanym "The Christ Connection" pisze: "Tożsamość Boga jest zindywidualizowana teraz jako ja. Ja jestem Samo-Ekspresją Boga. Ja jestem obecnością Boga tam gdzie jestem. Ja jestem Chrystusem, Synem Boga Żywego".

Twierdzenie, że człowiek jest Chrystusem lub że jakakolwiek osoba lub grupa istot ludzkich jest "wcieleniem Chrystusa" równa się pozbawieniu Jezusa Jego unikalnej boskości. Zrodzony ponownie (tzn. po odzyskaniu łaski uświęcającej - przyp. St.S.) chrześcijanin prawidłowo mówi: "Chrystus mieszka we mnie". On wie, że to się prawdziwie stało kiedy jako zatracony grzesznik żałował i odnalazł Jezusa jako Zbawiciela. Kiedy mogę powiedzieć, że Jezus wszedł do mojego serca, to nigdy nie mogą powiedzieć, że jestem Chrystusem w ciele. O tylko jednym człowieku było powiedziane "Słowo stało się ciałem i mieszkało między nami" (Jan 1:14). Tylko jeden człowiek, Jezus, mógł powiedzieć: "Jestem Bogiem w ciele". To nie zaprzecza, że Chrystus mieszka w sercu każdej zbawionej osoby, lecz to zachowuje unikalną naturę i tożsamość Jezusa.

BARBARA MARX HUBBARD

Barbara Marx Hubbard, autorka książki "Objawienie - Księga Współtworzenia" (*Revelation: Book of Co-Creation*) dołącza do Price'a w koncepcie człowieka-boga; człowiek jest swym własnym bóstwem. Hubbard wskazuje, że głównymi źródłami jej inspiracji byli: **Teilhard de Chardin, Abraham Maslow, John Glen, Ka-**

rol Marx, Zygmunt Freud i Albert Einstein. Według niej Jezus i Szatan to bracia. Mówi, że Jezus objawił jej to i że Szatan pewnego dnia powróci do Boga (str. 114-118).

ELIMINACJA TYCH CO NIE WSPÓLPRACUJĄ

Jeden z Price'a "duchów-przewodników", Asher, przemawia na stronach książki *"Practical Spirituality"*: "Natura wkrótce wejdzie w swój cykl czyszczenia. Ci, którzy odrzucają zmiany ziemi z przekonaniem - to nie może się zdarzyć tutaj - doświadczą największej emocji strachu i paniki, a potem wyobcowania i akcji przemocy. Te jednostki, z ich mniejszą dawką wibracji (w omawianej później książce *Sh. MacLaine* okaże się, że wyznawcy *New Age* mają ponoc wyższą wibrację głosu - przyp. St.S.), będą usunięte w czasie następných dwóch dekad". John Price następnie zauważa: "Wiem, że jednym z najpoważniejszych problemów, które mamy dzisiaj, jest przeludnienie, lecz starcie z powierzchni ziemi ponad dwóch miliardów ludzi jest nieco drastyczne, nie sądzisz?". John mówi, że do czego wzywa Asher, to jest zarazem "straszliwe i pełne nadziei" (str. 15-20 "Practical Spirituality").

O ile Price jest powściągliwy w mówieniu jasno o eliminacji tych, co się nie zgadzają (zostawiając Asherowi mówienie za siebie?), o tyle Barbara Marx Hubbard nie zostawia miejsca na wątpliwość co do swych poglądów na sprawę. W swojej książce "Revelation..." powiada: "Skoro nauczyliście się aborcji dziecka o defekcie genetycznym, które niechybnie byłoby monstrualnym człowiekiem, więc także pogodzicie się z aborcją monstrualnej cywilizacji planetarnej, która zyskuje sobie technologie ewolucyjne dla transcendencji, a używa ich mylnie dla samozagłady" (str. 29). "Ewolucja jest dobra, lecz nie jest miła. Tylko dobrzy mogą ewoluować. Tylko Bogo-centriczni przetrwają, aby osiągnąć siły uniwersalnego rodzaju" (str. 56). "Teraz, kiedy zbliżamy się do całkowitej zmiany z ludzkości stworzenia w ludzkość współ-

tworzącą - destrukcyjna jedna czwarta musi być wyeliminowana z ciała społecznego" (str. 60). "Docho-dzimy do tego, aby uśmiercić tych, co nie są w stanie poznać Boga" (str. 61). "Użyjemy wszelkich środków, jakich musimy, aby dokonać tego aktu zniszczenia zarówno szybko, jak i bezboleśnie jak tylko to możliwe dla połowy świata, która jest w stanie ewaluować" (str. 62).

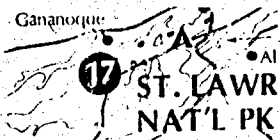
Może przypominać sobie moja poprzednią pracę o Drogowskazach Georgii (wzorowanych na Stonehenge w Anglii). 10 zdań na potężnym granitowym monumencie koło Elberton, stan Georgia, zostało nazwanych "dziesięcioma przykazaniami Antychrysta" ze swym wezwaniem o globalny rząd. Pierwsze z tych "przykazań" zbiega się dziwnie z odniesieniem pani Hubbard do przyszłej eliminacji wielkiej ilości rodzaju ludzkiego. Zdanie to na monumencie brzmi: "Utrzymujcie ludzkość poniżej pięciuset milionów w ciągłej równowadze z naturą". To przewiduje eliminację czterech i pół milarda ludzi z powierzchni ziemi.

Hubbard twierdzi, że jej komentarz o Księdze Objawienia został dany przez jej "duchy-przewodniki". Ich przekaz jest wyraźny kiedy mówią o eliminacji mas ludzkich, którzy nie pójdą za programem. Duchowi przełożeni są gotowi "podjąć akcję aby wyciąć ten skorumpowany i korumpujący element w ciele ludzkości". Dalej Hubbard wydaje się otrzymywać pocieszenie w słowach swego "ducha-przewodnika", który mówi: "Na szczęście, wy, drodzy ukochani, nie jesteście odpowiedzialni za ten akt. My jesteśmy. My jesteśmy wykonawcami procesu Bożej Selekcji dla planety Ziemi. My jesteśmy jeźdźcami białego konia, Śmierci. My przychodzimy aby przynieść śmierć tym, którzy nie są w stanie poznać Boga. Robimy to dla dobra świata...".

Spróbujcie zgadnąć, na czyjej to liście śmierci jesteście wy, chrześcijanie naprawdę wierni Bogu.

W następnym numerze ciąg dalszy poglądów pani Hubbard oraz: AKTORZY UWIERZYLI W RAMTĘ.

POKAŻ TEŚCIOWI CHOĆ JEDNĄ Z TYŚLIĄCA WYSP

Gananogue jest małą miejscówką niedaleko Kingston, w Ontario. Jedną główną ulicą z budynkami, pamiętającymi czasy Sir Mc Donalda, hotel, oczywiście, Victoria, rządki moteli i przystań. Miejscówka żyje i ma się dobrze dzięki bliskości jednego z cudów Kanady - archipelagu Tysiąca Wysp.

Przyjęło się wśród torontońskich Polonusów, że gdy nadciągnie rodzina z Polski pakują ją do auta i wiozą nad Niagarę. O Niagarze w Polsce wiedzą nawet w zabitej wsi. A o Gananogue można nie wiedzieć nawet siedząc latami w Kanadzie. Nie ujmując niczego Niagarze (niechby kto spróbował) proponuję powiedzieć "teścia" też i w drugim kierunku. Niech zobaczy dawną stolicę

Kanady - Kingston, pospaceruje po murach fortecy, obejrzy tradycyjną brytyjską musztrę i wysłucha operetkowych salw armatnich w kierunku urojonego amerykańskiego wroga. To przez pół dnia. A potem wsiadamy na statek w Gananogue i płyniemy - do wyboru - godzinę lub trzy. Rejs trzygodzinny jest nie tylko dłuższy, ale i ciekawszy. Pływamy po amerykańskiej stronie, wśród ponad tysiąca malowniczych wysepek, rozrzuconych na majestatycznych wodach rzeki Św. Wawrzyńca. Nauki popłyną dla teścia z owego spływu przeróżne, bo nieomal bez przerwy będą mu opowiadać i po angielsku i po francusku o tym co widzialne i niewidzialne.

Jest to prawdziwy cud natury te

skalne maćdupinki. Ale dla mniej wrażliwych na wdzięki przyrody są inne atrakcje. Emerytują się tu lub wakacyjnie byczą bogaci Kanadyjczycy i Amerykanie. Trzeba mieć pieniądze, żeby za wysepkę tycia z małą chatynką i drzewkiem zapłacić pół miliona. Niechże teść popatrzy jak żyją ludzie, którzy nie mają takich jak my długów.

Niestety, nie mam teścia, ale namówiłam rodzinę na przejażdżkę statkiem. 3-godzinny rejs - dla pięciu (3 dorosłych, dwójka dzieci) \$51. Dzieci wyrażają obawy, że będzie nudno. Bo nie jest nudno np. w Wonderlandzie albo przy telewizorze, albo jak się coś kupuje. Zapewniam 'je, że będzie nudno i już oddają się rozkoszom widoków, gdy dopadają nas dwie

fotografki, które robią zdjęć do takich breloczków na klucze. Rzecz której można z pewnością żyć. Małe już są zachwycone. Coś się wreszcie dzieje. Fotografujemy się raz dla świętego spokoju, ale troskliwie panie robią jeszcze każdemu po kilka póz "gdyby się coś popsulo". W rezultacie za godzinę przynoszą 20 par breloczków z naszymi osobistymi wizerunkami, a każdy za dolarów 6. Z trudem udaje się nam przekonać wpadającą w samouwielbienie rodzinie, że musi się ograniczyć do 2 breloczków na lebkę. Wychodzi i tak dziesięć. Na pociechę wyliczamy kogo uszczęśliwimy bardzo praktycznym prezentem pamiątkowym i wzmagamy czujność. Od nikogo tu na tym statku już więcej nic nie kupimy. Dzieci widząc, że limit się wyczerpał, a w otoczeniu nie dostrzegają nic pociągającego - latają do łazienki. Kanadyjskie dzieci bardzo lubią tu zwiedzać łazienki. Nie mają polskich urazów.

Za to na pokładzie zostają dorośli wsluchani w historyczną gawędę.

Posłuchajmy: "To tu na tej wyspie w pobliżu Point Vivian kompozytor Irving Berlin napisał "Blue Skies" i "Always", Clara Barton, założycielka amerykańskiego Czerwonego Krzyża spędzała tu swe dziecięce lata - mówi głębszym głosem gdy mijamy Isle Royale. Mieli tu swoje letnie rezydencje bogacze i przemysłowcy. Wśród nich na Wyspie Czereśni Helena Rubinstein...."

Pomnikiem sentymentalizmu i kiczu jest Wyspa Serca. Nabył ją w 1890 roku George C. Boldt i nadał jej ten kształt, zlecając prace na cześć swej pięknej małżonki. Rozpoczął też budowę stupokojowego zamku w stylu neogotyckim z romańskimi strażnicami. Niestety zmarło się uwielbianej kobiecie w 1904 roku i porażony ciężką żalobą milioner zaniedbał dalszej budowy rezydencji i nigdy już do niej nie powrócił. Wyspa jest dziś atrakcją turystyczną.

Statek zatrzymuje się na chwilę. Pasażerowie mogą teraz zejść na ląd. Ponieważ jest to amerykańskie terytorium trzeba mieć odpowiednie dokumenty. Za oglądanie nowobogackiego mieszkanka trzeba zapłacić wstęp. Kilku zainteresowanych jego wnętrzem zabierze za godzinę inny statek.

Niepozorna Wyspa Skalista, którą mijamy, była bazą wypadową "pirata" Billa Johnsona, zresztą Kanadyjczyka, który podczas Rebellii w 1837 r. atakował z jej ukrycia brytyjskie statki i płał osiedla. Na Maple Island ukrywał się Lewis Payne, jeden z zamachowców na życie Abrahama Lincolna.

Współcześnie zamieszkują wysepki obok całkiem spokojnych ludzi liczne zwierzęta, rozliczne rodzaje ptaków, ssaków, salamander, węży. W rzece żyje 38 rodzajów ryb. Wędkarzy więc widać wszędzie. Najbogatsi mogą wynająć łódź z przewodnikiem i obsługą na połów wielkiej ryby.

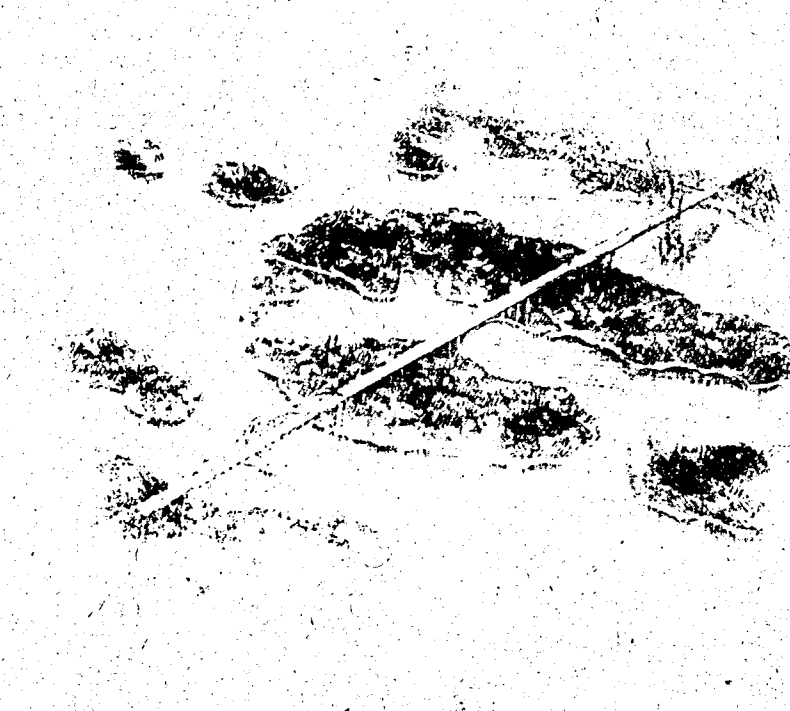
Tysiąc Wysp na rzece Św. Wawrzyńca ciągnie się przez 80 km pomiędzy Kingston i Brockville. Dollczono się ich dokładnie 1149, przy czym 665 należy do Kanady, a 484 do USA. Niegdyś były to ulubione naturalne fortece Irokezów. Rzeką przybywali imigranci ze starego świata sławiąc piękno tej ziemi. Część wysp jest terenem parku narodowego. Widać kempingi na wysepkach i na brzegach rzeki.

I chętnie byśmy tam posiedzieli, gdyby nie to, że przyświeca nam inny cel. Dotrzeć do oceanu. Nie zatrzymają nas tu słowa Frontegnaca, napisane w 1673, że "jest to najpiękniejsza kraina na świecie".

Skrzykujemy więc wszystkich z zakamarków statku i schodzimy po trapie. Z determinacją zdążamy do samochodu. Już jesteśmy gotowi go dopaść, gdy Mieszko zauważa podobny na straszacy budynek z koślawym napisem "Haunted House". Komercyjny gabinet strachu. Strachu jak się okazuje nigdy nie zawiele. Nie wypłynął z wysp na Mieszka wezwane wąż szczurołap, który być może jednak zjada dzieci? Za to rodzimy przemysł rozrywkowy nastraszony go z nie mniejszym skutkiem. Gdy jedni się boją, drudzy patrzą tęsknym okiem na rozległe wody wielkiej rzeki, kolejny statek wypływa w rejs. Na statku jakieś błyski. Flesze. Ależ taki To panienki od breloczków ruszyły na łowy ofiar próżności własnej.

NACZELNA

W kolejnym odcinku: *Jeśli życie nocne - to w Quebec City.*

Ogromny most spina rzekę Św. Wawrzyńca pomiędzy Ivy Lea, Ont., Clayton i Alexandria Bay, N.Y.

CZEMU SIĘ PAN TAK ŻOŁĄDKUJE?

Coraz więcej wiadomo o tym jak funkcjonuje człowiek, dlaczego cierpi, dlaczego choruje i jak można ułatwić mu rozwój i dobrostan. Wiadomo np. jak funkcjonuje człowiek w sytuacji lęku, zagrożenia i wtedy, gdy czuje się oceniany. Przypomnijmy sobie nasze odczucia z egzaminów, te biegunki, parcia na pęcherz, skurcze żołądka, pocenie się, niekiedy nudności czy nawet wymioty, suchość w ustach, uczucie gorąca lub zimna, wilczy głód, albo kula w gardle i niemożność przełknięcia kęsa, dziesiątki papierosów, itd.

CZEMU LUDZIE DENERWUJĄ SIĘ ŻOŁĄDKIEM? Samo pytanie, poza zawartym w nim żarciem, jest nieścisłe, gdyż pojęcie "denerwować się" używane jest w różnych znaczeniach. Może ono w zależności od kontekstu, oznaczać: "boję się", "obawiam się", "niepokoję się", "złościł mnie", "zasnuca mnie", "obezwładnia mnie", itd.

Rzeczywiście żołądek jest jakby "trzewnym ośrodkiem emocji". Zobaczmy to samo od drugiej strony. W trakcie psychoterapii osób chorych np. na owrzodzenie żołądka albo jelita odnajduje się cierpienia emocjonalne, poczucie unieruchomienia, otamowania, obarierowania. Odczucia "ptak zamknięty w klatce" należy rozumieć zarówno w przenośni jak i dosłownie. Choroby przewodu pokarmowego występują zarówno w przebiegu patologii rodzinnej jak i u skazanych na więzienie.

JAKI JEST ZWIĄZEK POMIĘDZY SYTUACJĄ WIĘZNI A ŻOŁĄDKIEM? My ludzie, podobnie jak i inne ciepłokrwiste, mamy tak ustaloną przemianę materii, że albo

jesteśmy w stanie aktywności, mobilizacji, albo w stanie regeneracji, odbudowy.

W stanie pierwszym działamy, wykorzystujemy rezerwy energetyczne zgromadzone z różnych źródeł. Stan drugi, to wprost przeciwnie, gromadzenie energii, trawienie, rozkładanie zdobytego pożywienia na czynniki pierwsze i magazynowanie w organizmie materiałów energetycznych i odbudowywanie zużytej substancji. W czasie mobilizacji krew zostaje sklerowana do mięśni i układu nerwowego. Przewód pokarmowy wtedy jest obkurczony, wyłączony, żeby tylko nie przeszkadzał, żeby jak najmniej pobierał energii. Krew dochodzi wtedy w minimalnym stopniu. Ale za to, gdy faza się zmienia, kiedy dochodzi do regeneracji, w mięśniach i nerwach jest spokój i anemia, a główna masa krwi wypełnia przewód pokarmowy. Krew ta dowozi tlen, który jest teraz tutaj bardzo potrzebny, a zabiera stąd wszystkie substancje odżywcze wydobyte z rozkładu pożywienia.

METATRAWIENIE, CZYLI ZJADANIE SAMEGO SIEBIE. Wyobraźmy sobie teraz sytuację następującą: Jest czas odbudowy. Organizm powinien spać i w pełni skoncentrować się na odnawianiu rezerw, a tu co chwilę mobilizacja do walki i obrony. W takiej sytuacji nie ma mowy o rozluźnieniu i wejściu na właściwy poziom energii odbudowy, bo stan mobilizacji nie został wyciszony. Oba stany są w stosunku do siebie jakby rywalizacyjne. Żołądek dostaje zupełnie inne zadania tu i tu. Jeśli zadania nasilają się, jeśli musi on podejmować pracę, samemu będąc głodnym, wtedy dochodzi do samo-

strawienia, do rozpuszczenia własnymi sokami trawiennymi ścianki samego żołądka.

JAK SFILMOWANO UCZUCIA?

Przed 40 laty, kiedy chirurdzy nie umieli jeszcze wszczepiać sztucznych narządów, wydarzyło się, że w wyniku oparzenia chemicznego człowiek stracił przelyk. Wypreperowano mu więc uratowaną część do powłok brzusznych, w taki sposób, że miał taką jakby kieszonkę. Pogryzione i przeżute jedzenie wyjmował z ust i wkładał do tej kieszonki. Odżywał się tak przez wiele lat i wrócił oczywiście do normalnego życia. Wtedy dorwali się do niego naukowcy. Umieszczono mu w żołądku taki miniaturowy peryskop i filmowano stan śluzówki zdrowego skądinąd żołądka, w czasie gdy człowiek ów normalnie żył, pracował, rozmawiał przez telefon, odpytywał dzieci wierszyka, robił z żoną budżet domowy. Okazało się, że na śluzówce żołądka widać każdą emocję, każde uczucie. Gra naczyniowa jest dużo bardziej żywa niż na twarzy. Każde napięcie, każde przeżycie widać. Stan śluzówki odzwierciedla wszystko. Jak to przebiega? Jakie są mechanizmy tego zjawiska? A w ogóle co to uczucia?

Niestety nauka nie wypowiedziała się w tej sprawie do końca, choć sporo wiedzy z tej dziedziny już zgromadzono.

ROZSZYFROWUJMY SAMI SWOJE WŁASNE EMOCJE.

Wiadomo, że emocje wiozą się na stresie, że każde nasilenie przeżywania, zarówno pozytywnego jak i negatywnego zwiększa poziom procesu stresowego. Wiadomo, że emocje wiozą się na nastawieniach, oczekiwaniach. Każda informacja zmieniająca nasz stan emocjonalny dostaje ładunek "plus", albo "minus". Nasza reakcja jest na nią więc albo dodatnia, pozytywna, przyciągająca, albo ujemna negatywna, odpychająca. Albo chcemy przybliżyć do tego bodźca, przedłużyć jego działanie, wzmocnić go (emocja dodatnia), albo uciec od niego, zlikwidować go, skrócić jego działanie (emocja negatywna). Zjawisko to

Dokończenie na str. 31

SŁOŃCE

Każdego lata pojawia się wiele artykułów na temat szkodliwości słońca na naszą skórę, oczy i włosy - na nasz pourlopowy wygląd. Z drugiej strony jednak rezygnacja ze słońca to tak jak dla smakoszków rezygnacja ze zjedzenia kawałka czekolady.

Na szkodliwe działanie słońca składają się dwa rodzaje promieniowania słonecznego, a mianowicie: promienie ultrafioletowe B (UVB) i A (UVA).

Promienie ultrafioletowe B są przyczyną oparzeń słonecznych, jak również mogą prowadzić do raka skóry. Przeważają one w okresie lata, są najbardziej intensywne między godziną 10 przed południem, a drugą po południu. Promienie ultrafioletowe A są przez cały rok od świtu do zmierzchu. Przenikają one poprzez chmury i szyby okienne. Docierają one do głębszych warstw skóry, prowadząc do przedwczesnych zmarszczek. Większość dermatologów zaleca stosowanie osłony słonecznej, która zabezpiecza zarówno przed ultrafioletowym promieniowaniem B jak i A.

Według najnowszych badań, dodatek witamin C, E i beta karotenu do kremów i płynów do opalania, neutralizuje wolne rodniki tworzące się pod wpływem promieni słonecznych. Wolne rodniki, do których należy między innymi atomowa forma tlenu, powodują przyspieszony proces starzenia skóry jak i zmiany rakotwórcze.

W ostatnim 10-leciu przebywanie na słońcu stało się znacznie niebezpieczniejsze w wyniku zwiększonego promieniowania ultrafioletowego. Promieniowanie to jest naturalnie zatrzymywane w górnych warstwach atmosfery przez cząsteczki ozonu. Niestety wskutek długotrwałego i wzrastającego skażenia środowiska, stężenie ozonu w gór-

nych warstwach atmosfery ulega ciąglemu zmniejszeniu. To oczywiście wskazuje na większe ryzyko pojawienia się raka skóry obecnie aniżeli było ono 10 lat temu.

Innym niebezpieczeństwem, które grozi nam ze strony silnego nasłonecznienia jest stopniowe uszkodzenie wzroku. Eksperci uważają, że promienie słoneczne mogą niszczyć delikatne komórki warstwy oka - siatkówki, które to uszkodzenie nieleczone może prowadzić do osłabienia widzenia.

Należy więc korzystać ze słońca w sposób umiarkowany. Niewskazane jest nasłonecznianie skóry o rozszerzonych, pękających naczynekach krwionośnych, opalanie się osób cierpiących na nadciśnienie, cukrzycę, niewydolność krążenia. Uważać również powinny osoby przyjmujące niektóre leki farmakologiczne, lub mieszanki ziołowe, w skład których wchodzi dziurawiec.

Ciąg dalszy ze str. 30

znane jest pod nazwą "nastawienie", "oczekiwanie". Wiadomo też, że emocja, jak każdy proces stresowy zużywa bioplazmę, czyli wiezie się na biopolu.

Najkosztowniejsze w tym zakresie są wszelkie smutki, chandry, depresje, zarówno w wersji makro, jak i mikro, maski depresyjne, melancholie i wszelkie inne stany obniżonego nastroju. Stany depresyjne polegają bowiem na tym właśnie, iż organizm marnotrawi dużo bioenergii, bo nie umie utrzymać gęstego biopola wokół siebie.

A co z tego wszystkiego wynika

Jest duży wybór kremów chroniących przed nadmiernym opaleniem. Zawierają one związek zatrzymujący dostęp promieni UV do powierzchni skóry. W większości kremy do opalania są oznaczone numerem SPF (sun protection factor), który określa względnie o ile dłużej możemy przebywać na słońcu bez ryzyka poparzenia skóry. Najpełniejszą ochronę zapewniają kremy zawierające dibenzoylmethanes. Dla osoby o przeciętnej czulej skórze przebywającej na słońcu przez cały dzień SPF numer 15 lub większy jest konieczny. Osoby opalające się łatwo i bez oparzeń mogą stosować kremy z numerem 8-12. Krem powinien być stosowany kilkakrotnie w ciągu dnia. Ważne jest też stosowanie środków wzmacniających i odżywiających skórę, nawilżających i bogatych w witaminy.

**DR. LIDIA DOBOSZ
TEL. 534-6527**

dla nas, przeciętnych szarych ludzi? Możemy zrozumieć siebie, nie tylko swoje radości i cierpienia, ale swój żołądek, serce i trzustkę.

**CDN
DR. WIKTOR BODNAR**

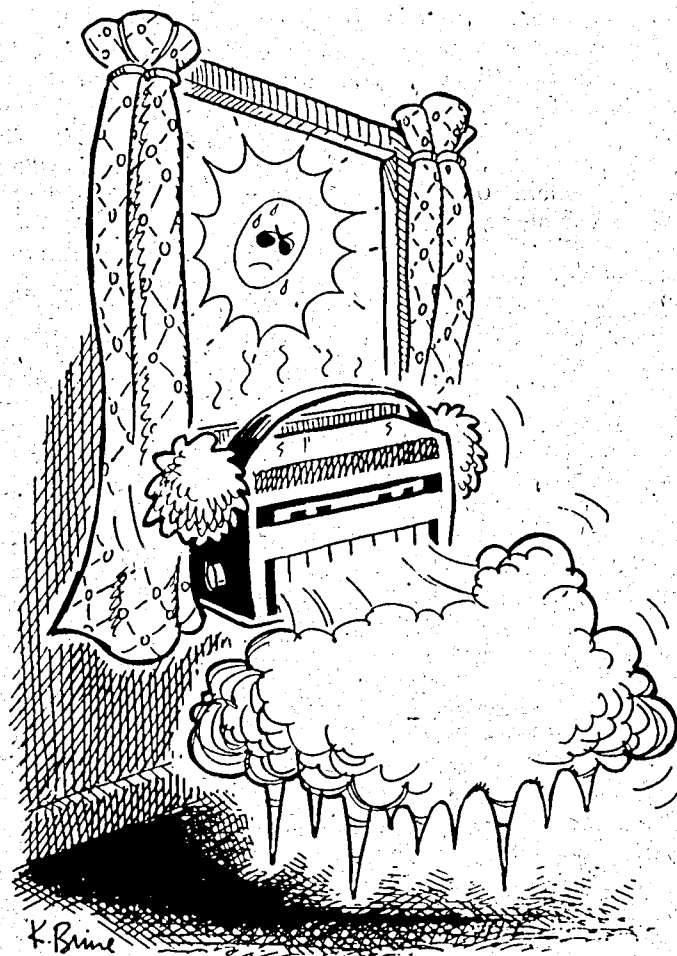
Pomagamy osobom z problemami alkoholowymi i nerwicowymi
**HOLISTYCZNE CENTRUM
ROZWOJU
TEL. 530-1069**

NA LEPKI UPAŁ

Wilgoć i tropikalne upały to do-
rocza wątpliwa atrakcja życia na
przełęczach Ameryki i Kanady. Nie omija
to "szczęście" okolicy Wielkich Jezior
i rzeki Św. Wawrzyńca. Ich miesz-
kańcy patrzą z wyrzutem na rozległe
wody, podejrzewając, że to one są
sprawcą owej łaźni, która trwa nie-
odmiennie przynajmniej kilkanaście
dni w roku. Fala wilgoci dociera jed-
nak nie od bliskich wód, lecz z da-
leka, znad zatoki Meksykańskiej,
gdzie słońce w zenicie powoduje in-
tensywne parowanie płytszych wód.
Prądy powietrzne posuwają się na
północ nad rozlewiskami dorzecza
Mississipi nad nagrzanymi parują-
cymi bagnami i dokładają tam daw-
kę wilgoci. Zimne wody Ontario czy
Erie nie są więc niczemu winne.
Przeciwnie, wielkie i zimne zbiorniki
wody mają właściwość odciągania
wilgoci z powietrza na drodze skrap-
lania. Nieprawda, że nad samym
jeziorem jest wilgotno. Przeciwnie jest
nieco suchsze powietrze, niż w głębi
lądu i chłodniejsze, zwane pospolicie
bryzą. Dlatego tak przyjemnie żyje
się na plażach tropikalnych wysp i u
wybrzeży zimnych oceanów.

Jesteśmy tam bliscy ideału kom-
fortu klimatycznego, jakim jest tem-
peratura 22-24 stop. C. i wilgotność
względna rzędu 50-60%. Wydaje się
to dużo, bo na ogół nie potrafimy
właściwie interpretować komuni-
katów. 100% wilgotności oznacza nie
tyle, że powietrze zamieniło się w
wodę, lecz że powietrze tak zostało
nasycone wodą, że bardziej wilgotne
już być nie może. Wystarczy do tego
przy niskich temperaturach kilka
gramów wody na metr sześcienny
powietrza. "Suche" powietrze w
zimowym, ogrzewanym kaloryferami
mieszkanlu ma 25% wilgotności.

Wilgotne powietrze schładza się
znacznie trudniej niż suche. Na pus-
tyniach amplitudy temperatury
między dnem i nocą osłagają 50

stop. C. W naszym regionie konty-
nentu amerykańskiego potworna
wilgoć i upał trwają nieprzerwanie
noc i dzień.

Włączając wiatrak lub wywietr-
znik możemy pozbyć się wilgotności z
łazienki czy kuchni. Dzięki wiatrakom
szybciej paruje pot i przynosi to
pewną ulgę, ale najbardziej komfor-
towo czujemy się jednak w pomiesz-
czeniach klimatyzowanych. Dawniej
używano do tego celu wielkich brył
lodu. Roztopienie w ciągu doby 1
tony lodu dawało rezultat zbliżony
do klimatyzatora o wydajności 12
tys. BTU/h. BTU (British Thermal Unit)
jest miarą wywiedzoną z tej dawnej
praktyki chłodniczej. Jest jednostką
ciepła, zużywaną do ogrzania lub
schłodzenia funta wody o jeden
stopień Farenheita.

Obecne klimatyzatory wykorzys-

tują parowanie i skraplanie freonu w
zamkniętym obwodzie. Pochłaniają
ciepło z pomieszczeń, a na obwodach
klimatyzatora skrapla się też woda.

Klimatyzator jest zwykle jedy-
nym ratunkiem w domkach krytych
skrawkami papy, o cienkich ścianach
i marnej izolacji, pozbawionych
wysokich drzew.

Centralna klimatyzacja kosztuje
około 2500 dol. plus corocznej opła-
ty gwarancyjne rzędu 100 dol. I oczy-
wiście koszty energii elektrycznej,
które są nieco wyższe niż przy ogrze-
waniu.

Pokojowy klimatyzator można ku-
pić na wyprzedzają już za około 200
dolarów. Warto poszukać w maga-
zynach przecen Consumers Distri-
buting. Zdarzają się sztuki np. lekko
stuknięte czy odrapane, co nie ma
żadnego wpływu na sprawność kli-

matyzatora i w dodatku są to po za-
instalowaniu uszkodzenia zupełnie
niewidoczne. Można też kupić klima-
tyzator używany, po remoncie, czyli
uszczelnieniu i doładowaniu gazu,
wymianie silniczka czy termostatu.
Będzie służyć jak nowy, bo klima-
tyzator jest urządzeniem bardzo
prosty i jego naprawy nie są wcale
tak drogie, jak się obawiamy. Idealną
okazją nabycia kilku klimatyzatorów
za bezcen jest likwidacja hotelu,
motelu, biura, czy też wyprzedaż
aukcyjna. Wbrew powszechnym
przesądom, klimatyzatory używane
w obrębie jednego mieszkania czy
domu, pracujące w sposób umiar-
kowany są zdrowe, choćby przez fakt,
że zmniejszają niekiedy bardzo nie-
bezpieczny stres związany z tempe-
raturą. Muszą być jednak czyszczo-
ne i dyżenfekowane, a zwłaszcza
należy dbać o czystość filtra, bowiem
na nim mogą gromadzić się pyły i
bakterie. Są osoby "uczulone" na
klimatyzację, a raczej wrażliwe na
zmienne prądy temperatury powie-
trza, po prostu łatwo przeziębają się
w tych warunkach. Są też za-
strzeżenia do wielkich urządzeń
schładzających biurowce, hotele i
szpitale, gdzie zachodzi niepotwier-
dzona wynikami badań obawa wę-
drowki bakterii i wirusów drogami
wentylacyjnymi z pokoju do pokoju.

Nas jednak obchodzi nasz własny
osobiście zakichany klimatyzatorek.

Jak go wybrać? Nieprawda, że
gdy wybierzemy sobie większy, będzie
nam lepiej. Musimy wybrać w sam
raz. Aby utrafić, trzeba wplew w
wymierzyć pomieszczenie w systemie
angielskim, tj. w stopach. Przykła-
dowo, pomieszczenie wielkości 12 x
14 stóp (168 stóp kwadratowych)
schłodzi skutecznie klimatyzator
rzędu 6000 BTU, który ma zasięg
150-300 stóp kwadratowych. Jeżeli
pomieszczenie wychodzi na północ-
ny-zachód potrzeba być może 20%
BTU więcej niż gdy okna są na pół-
nocny wschód.

Wybór wydajności klimatyzato-
ra jest bardzo ważny. Zbyt słaby, bę-
dzie się dławil nadmiarem ciepła i
wilgoci do obsługi i szybciej wyczer-
pywał. Zbyt silny, który ochłodzi pokój
w parę minut nigdy nie osiągnie szczy-
tu wydajności pozostawiając pokój

zimnym, ale wilgotnym, dodatkowo
przy tym żrąc prąd.

Jeśli chodzi o zużycie prądu elek-
trycznego przez urządzenia i ma-
szyny, mamy taką to wiadomość. Od
września 91 w Ontario nowo wypro-
dukowany sprzęt elektryczny będzie
miał atest wydajności. Skala jest od
5.0 do 9.0 (od najmniejszej do
najwyższej wydajności). Eksperti
twierdzą, że sprzęt oznakowany nu-
merem 8.0 powinien satysfakcyj-
nować oszczędnego nabywcę.

I wreszcie bezpieczeństwo. Uznany
za bezpieczny w Kanadzie (co może
mieć też znaczenie w razie wypadku)
jest klimatyzator z certyfikatem CGA,
CSA lub VLC, o czym informują stos-
owne nalepki.

Ontaryjską broszurkę na temat
klimatyzatorów można otrzymać w
Ministry of Consumer and Commer-
cial Relations (416) 326-8555 lub 1-
800-268-1142.

(Zródłem tej informacji jest biuletyn
Consumer Beat).

Na upał. Foto archiwum Andrzeja Stawickiego

Rozwiązanie ROZETY z numeru 189

Prawoskrętnie: wyporność, kontynent, pancernik, nieprawda, komentarz, re-wizorka, katarynka, bałajka, salaterka, pensjonat, układanka, waltornia, kontratak, polowanie, partyzant, torowisko.
Lewoskrętnie: wyrocznia, podobizna, Martynika, wieczność, kooperant, telepatia, kartatyda, Manapouri, kanadyjka, separatka, akuszerka, parasolka, kontrafał, Kostaryka, parowanie, kontrabas.

LIPCOWE WYCIECZKI- rozwiązanie

A-F (słoneczko), F-g (nutka), G-C (butelka), C-H (czarny ptak), H-D (kwiatek), D-E (koszulka w pas), E-B (kłębek wełny), B-I (torba).

Zagadka-NEGATYW: rysunek nr 4.

ZAGADKI Z MYSZKĄ

Nad tymi zagadkami tamali sobie głowę nasi pradiadkowie. Ciekawe, czy po stu latach jesteśmy od nich mądrzejsi? Oto sześć zagadek ludowych i literackich:

1. Czerwony, ale i białawy bywa,
Szeroko zawsze rozrasta się w ziemi.
Do zupy kwaśnej, zwykle się używa,
I kawę słodzi sokami swojemi.

2. Teraz łamie sobie głowy
Pół litery, sprzęt domowy.

3. Biegają czterej bracia równiusieńką
drogą;
Gonią się i gonią, dogonić nie mogą.

4. Chciałbym lecieć prędzej, nie mogę.
Chciałbym odpocząć, śpieszno mi w drogę.
Wszystko lecę, wszystko zabijam,
Wszędzie jestem, choć zawsze mijam.

5. Choć języka nie posiadam,
Wiernie jednak odpowiadam.
Nikt mnie nie widzi na świecie,
a każdy mnie słyszy przecie.

6. Kąsam, a nie polykam,
w pracy czuję zęby.
Jednym robię pożytek,
a sobie otręby.

ZAPROSZONO ECHO

Na otwarcie nowego biura PEKAO w Mississauga. Przemówienia, modły i przyjęcie na stojąco. Biuro mieści się blisko Dundas i Hurontario, w połonijnym serduszku Mississaugi (35 King Str. E.). Przemawiali konsul A.Brzozowski, senator Hajdasz. Biuro Podróży będzie prowadziło również dział paczek do Polski. Personel liczy 3 osoby, w przyszłości ma być więcej, funkcję szefowej pełni Alicja Dygut. Na zdjęciu: prezes Janusz Szatoba w otoczeniu gości otwiera biuro.

Lipiec upłynął pod znakiem koncertów ogrodowych i imprez oficjalnych. Towarzystwo Szopenowskie - The Frederic Chopin Society of Canada w nowych warunkach politycznych nabrało wigoru, słuchanie przestało być aktem kolaboracji na emigracji. Na tarasie wystąpiła znakomita, młoda, niezmanierowana, naturalnie operująca sopranem koloraturowym Małgorzata Chlebowska, na skrzypcach z lekkością i z zadumą grała Bożena Szubert. Wystąpili również Milan Bruner (flet) i Renata Todros - fortepian. Całość prowadził Andrzej Wilman. Gospodarzem był konsul Krzysztof Smyk. Gośćmi - międzynarodowa socjeta. Panie w rękawczkach, jedwabiach i kapeluszach. Szampan w ogordzie. Elegancko i wytwornie. O innych imprezach upalnego lipca w następnym numerze.

ZE ŚMIECHEM NIE MA ŻARTÓW

Nikomu los nie wydaje się tak ślepy jak tym, którym nie sprzyja.
La Rochefoucauld

Wszystkie wielkie prawdy zaczynają się jako błuźnierstwa.
Shaw

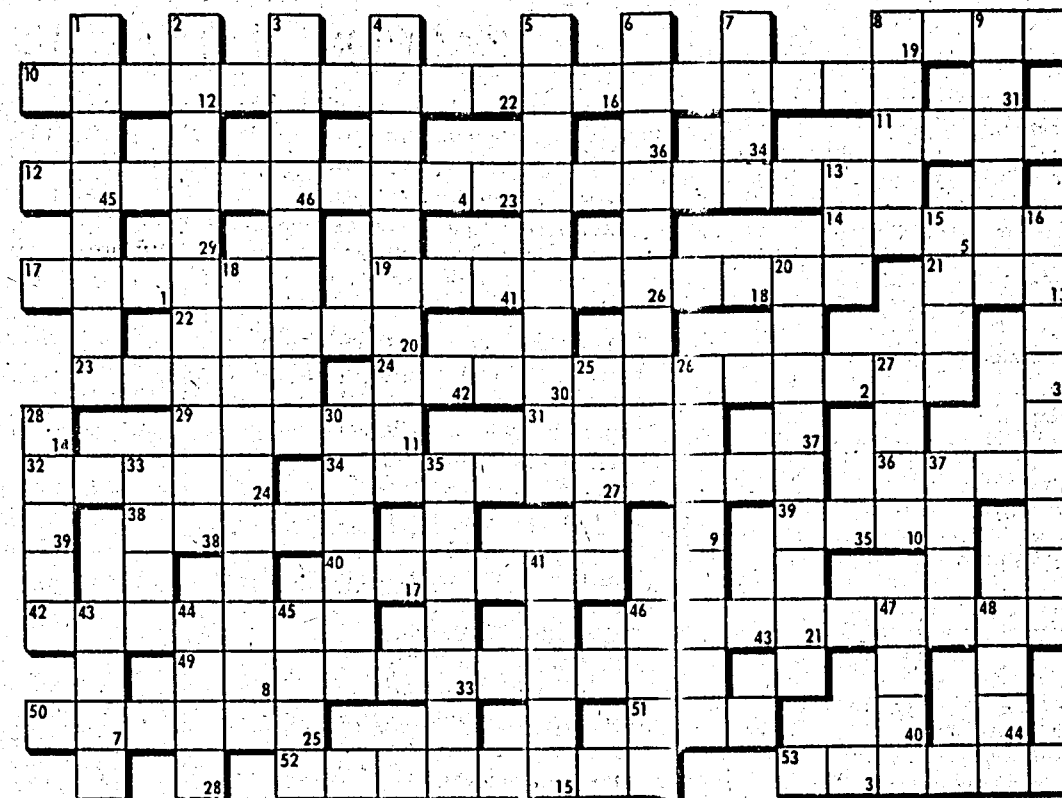
Mówimy często o tym, czego moglibyśmy dokonać, tak jak wędkarze o tym, co im uciekło.
Valeriu Butulescu

Zrób dziś, co masz zrobić jutro; mów jutro, co masz powiedzieć dziś.
Kazimierz Przerwa-Tetmajer

Nie wiemy, co było przedtem, nie wiemy, co będzie potem, a spieramy się lekkomyślnie o teraźniejszość.
Stefan Kisielewski

Ciągle rozpraszanie sił indywidualnych na czynności osłabiające zbiorowość musiało się odbić ujemnie na twórczości całego narodu, która stał bezwzględnie poniżej przeciętnej europejskiej.
Witkacy

Krzyżówka

z hasłem

Litery z pół oznaczonych liczbami w prawych dolnych rogach, napisane w kolejności od 1 do 46, utworzą tekst rozwiązania.

Poziomo:

- 8) pisarz francuski, autor „Nędzników”.
- 10) jedna z polskich monet.
- 11) wymieniana przez hydraulika.
- 12) wśród biegaczy.
- 14) 0:0 na boisku.
- 17) wierny wachmistrz Wołodyjowskiego.
- 19) zabieg operacyjny dokonany na żywym zwierzęciu w celach naukowych.
- 21) golizna na płótnie.
- 22) jedno z najdłuższych piór w skrzydle ptaka.
- 23) kiść drobnych owoców.
- 24) ujawniana u kierowców balonikiem.
- 29) autor „Matki”.
- 31) paliwo w wielkich piecach hutniczych.
- 32) imię skojarzone z konopiami.
- 34) skutek ujawnienia wady nabytego towaru.
- 36) paliwo jądrowe.
- 38) imię wybitnej polskiej skrzypaczki.
- 39) ukochany.
- 40) imię Fałata.
- 42) kraj za Bałtykiem.
- 46) wścibski.
- 49) dziedzina historii sztuki.
- 50) podoficer.
- 51) typ siedliskowy lasu rosnącego na glebach bagiennych.
- 52) dopływ Missisipi jak stan w USA.
- 53) biała broń.

Pionowo:

- 1) kanapa naszych dziadków.
- 2) nauka o Księżycu.
- 3) urzędnik goszczący w szkole.
- 4) uczelnictwo w biesiadzie.
- 5) 10.
- 6) pokonywana przez tyczkarza.
- 7) powolny gad.
- 8) dawniej: pojedynki wycerzy staczane przed rozpoczęciem bitwy.
- 9) pracuje głęboko i ciężko.
- 13) mezozoik.
- 15) lek do wcierania.
- 16) typ zwierząt reprezentowanych przez staroraki, pajęczaki, owady i wiję.
- 18) Maria wśród naszych polskich poetek.
- 20) pan w tytule komedii Fredry.
- 25) imię - anagram tytułu opery Belliniego.
- 26) miejscowość w pobliżu Madrytu z okazałym pałacem królewskim.
- 27) cywilny lub kościelny.
- 28) częśćka słowotwórcza wyrazu występująca przed rdzeniem.
- 30) ziomek, rodak.
- 33) miasto rodzinne Tomcia i Szczepcia.
- 35) w starożytnym Rzymie stowarzyszenia zawodowe, kultowe, kapitańskie itp.
- 37) tkanina w prążki.
- 41) prawy dopływ Kury (ZSRR).
- 43) godło, emblemat.
- 44) oryginalna nazwa Zielonej Wyspy.
- 45) sportowy jacht mieczowy śródlądowy.
- 46) kiść słonca.
- 47) kobieta demoniczna.
- 48) włókno wzmacniające opony samochodowe

Horoskop tygodnia 1 - 7 sierpnia

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Niekłóć sprawy nabiorą tempa. Staraj się kierować nimi tak, żeby zmierzały w odpowiadającym Ci celu. Pojawi się też teraz możliwość przeprowadzenia działania, które pozwoli Ci udowodnić własne talenty i znajomość spraw, z którymi masz do czynienia na co dzień. Znak sprzyjający - Bliźnięta, unikaj Koziorożca. Dzień miły - sobota, liczba - 8.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Tydzień spraw nietatwych, ale - mimo wszystko - interesujących. Ciekawa znajomość zawarta w tych dniach może szybko zacząć się rozwijać w serdeczną przychylność. Warto o to zabiegać, choć będzie to kosztowało trochę trudu. Uważaj, by nie popaść w konflikt z otoczeniem z jakiegoś błahego powodu. Znak miły - Waga, unikaj Lwa. Twój dzień - poniedziałek, liczba - 3.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Powrót dzieci z wakacji zaspokoili tęsknoty, ale... Nadchodzący tydzień będzie wymagał od Ciebie uwagi i przemyślanych uczuć. Jakieś sprawy, przede wszystkim zawodowe nastroczą Ci trochę trudności. Natrafisz teraz na tajemnicze okoliczności związane z bliską Ci sytuacją... Hamuj nadmierną ciekawość! Znak popierający - Panna, unikaj Barana. Dzień miły - środa, liczba - 7.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
Być może pojawią się dobreszansze w sprawie dotychczas trudnej do ruszenia. Od Ciebie będzie zależało, jak wypadki potoczą się dalej. W rozmowie z kimś darzonym przez Ciebie zaufaniem, znajdziesz sposób na dalsze działanie. Odpowiednia pora na wyjazd. Niemniej skonfrontuj sprawę jeszcze z ukochaną osobą. Znak sprzyjający - Baran, unikaj Raka. Dzień sympatyczny - piątek, liczba - 8.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Liczne sprawy o dużym ciężarze gatunkowym. A co za tym idzie - sporo zajęć i dodatkowego wysiłku. Nie zabraknie też satysfakcji, przede wszystkim na polu zawodowym. W domu - jakieś wymówki trudne do załagodzenia... Decyzję musisz przemyśleć. Nie zawalaj terminów, choć wydaje się że masz usprawiedliwienie. Znak sympatyczny - Ryby, unikaj Byka. Dzień miły - niedziela, liczba - 5.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
To będą najpewnie udane dni. Nowe lub dawno nie widziane twarze, ciekawe rozmowy. Nastąpi też zmiana osobowa w kręgu zawodowym, bardzo dla Ciebie istotna. Ale nadzieje, które z tym łączysz, nie spełnią się tak szybko. Zdecydowana poprawa w stosunkach na linii dzieci - rodzice, wakacje wszystkim dobrze zrobiły. Znak miły - Skorpion, unikaj Wodnika. Twój dzień - piątek, liczba - 6.

WAGA: 23 września - 23 października
Dni przebiegną pod znakiem zmiennych nastrojów. Przyczyny będą głównie zewnętrzne. Trudno Ci będzie wpłynąć na ich poprawę, ale przy pewnym wysiłku dasz sobie radę, choć nie przyniesie Ci ona pełnej satysfakcji. Pod koniec tygodnia uda Ci się nieźle rozwiązać niektóre kłopoty materialne. Znak szczerzy - Bliźnięta, unikaj Koziorożca. Dzień miły - czwartek, liczba - 5.

SKORPIOŃ: 24 października - 22 listopada
Unikaj sportu czy konfliktu z bliskim otoczeniem, a właśnie takie niebezpieczeństwo może Ci teraz grozić. To? Być może Twoje nie dość przemyślane rozeznanie w sytuacji dla obu stron właśnie najważniejszej! Nawet małe ustępstwo może już poprawić atmosferę, szczególnie teraz, po urlopie. Znak popierający - Waga, unikaj Strzelca. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 5.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Kilka nowości zasłyszanych w tych dniach wpłynę na ożywienie atmosfery i na poprawę Twojego nastroju. Zwłaszcza dlatego że będą dotyczyć w dużym stopniu Twojej osoby i spraw Ciebie interesujących. Twoje plany na najbliższą przyszłość też przyjmą korzystny obrót. Jedynie więcej wiary w siebie. Znak sympatyczny - Panna, unikaj Wagi. Dzień miły - niedziela, liczba - 3.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Mimo drobnych nieporozumień, od których zaczniesz się ten udany tydzień, bieg ważnych spraw zadowolony Cię, a jedna z nich nawet bardzo ucieszy. Ważny też będzie jakiś nowy problem, który się teraz pojawi. Od właściwego zrozumienia, na czym polega Twoja rola, wiele będzie zależało... Rok szkolny za pasem - trzymaj się za kieszeń. Znak sympatyczny - Ryby, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - sobota, liczba - 7.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Dowiedz się o sprawach, które nie tylko Cię interesują, ale od których dalszego biegu zależą różne Twoje plany. Nie działaj pochopnie. Trzeba wszystko dobrze przemyśleć i obliczyć, ile można stracić, a ile zyskać. Dalsze postępowanie musi być bardzo dokładnie przewidziane i nakreślone. Unikaj wszelkiej improwizacji. Znak miły - Rak, unikaj Barana. Twój dzień piątek, liczba - 2.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Flirt na horyzoncie. Nie trzeba się daleko roglądać, by dostać kogoś, kto czeka na przychylny gest z Twojej strony. W sprawach zawodowych nieco inna atmosfera, lepsza od dotychczasowej. Wakacje czas skończyć, znowu wydatki, trzymaj się za kieszeń, bo "potrzeby" dzieci nie mają granic. Znak popierający - Strzelec, unikaj Wodnika. Dzień miły - piątek. Liczba szczęśliwa - 6.

KALENDARZYK

1	C	PIOTRA JUSTYNA
2	P	KARINY GUSTAWA
3	S	LIDII NIKODEMA
4	H	DOMINIKA PROTASZKO
5	P	MARIJ STANISŁAWA
6	W	SEAWY JAKUBA
7	S	DOROTY KAJETANA

1 VIII 1944 - Wybuch Powstania Warszawskiego, wymierzone militarne przeciw Niemcom ale politycznie przeciw stojącej pod Warszawą i gotowej do jej zajęcia armii sowieckiej.

(180) 1 VIII 1811 - Kolo Mińska urodził się Aleksander Bielaski - inżynier topograf, kapitan, uczestnik powstania listopadowego, od 1832 r. w Stanach Zjednoczonych, budowniczy linii kolejowych Baltimore and Ohio Railroad i Illinois Central Railroad Ship Canal; w latach 1845-1861 pełnił odpowiedzialne funkcje w Federalnym Urzędzie Ziemi w Waszyngtonie, przyjaciel prezydenta A. Lincolna, uczestnik wojny secesyjnej, poległ w bitwie pod Belmont 7 XI 1861 r.

(5) 5 VIII 1986 - W Londynie zmarł Tadeusz Podgórski - żołnierz Armii Krajowej (zgrupowanie „Radosław”), następnie II Korpusu Polskiego, redaktor audycji Radia Wolna Europa, przewodniczący Centralnego Komitetu Polskiej Partii Socjalistycznej na Obczyźnie. Urodził się w 1919 r. w Zakroczymiu.

6-9 VIII 1934 - W Warszawie odbył się II Zjazd Polaków z Zagranicy, na którym powołano Światowy Związek Polaków z Zagranicy „Światpol”.

ŻYCIE NIE UMIERAĆ

UBEZPIECZENIE UBEZPIECZENIA

Polisę ubezpieczeniową nabyłem cztery lata temu. Nie duża, na \$50,000 tak żeby starczyło na koszty pogrzebu i co nie co zostawić w spadku rodzinie. Wziąłem polisę, w której gromadzi się gotówka, żeby, jeśli długo żył, nagromadzone w polisie pieniądze (suma wszystkich składek plus niewielki procent) dały mi dodatek do emerytury.

Przekonała mnie wtedy Pani, że warto również nabyć "ubezpieczenie ubezpieczenia", tzw. waiver of premium, która to prowizja gwarantuje, że w razie choroby, polisa płaci się sama. Nigdy nie myślałem, że będę z tej prowizji korzystał, niestety w zeszłym roku ciężko zachorowałem i nie wiem, czy i kiedy wrócę do pracy. Początkowo wydawało mi się, że składka miesięczna jest niewiele znacząca i niezależnie od wszystkiego będę mógł ją płacić, nie chciałem sobie nawet tym głowę zawracać. Teraz jestem zadowolony, że mam taką polisę i że mam tę prowizję. Nie tylko nie muszę płacić bieżących składek, ale także firma ubezpieczeniowa zwróciła mi składki, które wpłaciłem od początku choroby. Ogromnie mi się te pieniądze przydały. Zadowolony jestem również z tego, że w polisie w dalszym ciągu odkładają się pieniądze mimo że nie płacę składek i że nawet gdybym nie pracował do 65 roku życia, pieniądze, które miały być w polisie będą w niej, tak jak bym płacił składki. Chociaż przy kupowaniu polisy nie byłem zupełnie pewny słuszności mojej decyzji, teraz jestem bardzo zadowolony, że mnie Pani przekonała do zakupu takiej właśnie polisy i do włączenia prowizji "waiver of pre-

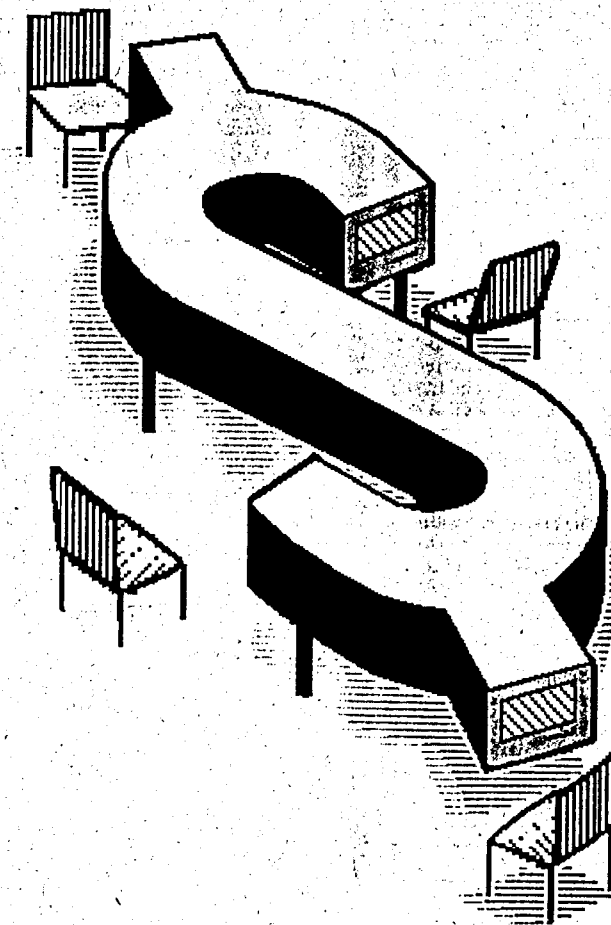
mium" i za to Pani bardzo dziękuję.

Richard Pieniężny.

Przypadki losowe, przedwczesna i niespodziewana śmierć, długa choroba, starość stanowią powód istnienia ubezpieczeń i pozwalają złagodzić skutki ekonomiczne tych wydarzeń. Możliwość niesienia pomocy finansowej w takich właśnie przypadkach stanowi sens pracy agenta ubezpie-

czeniowego. Polisy z gromadzącą się gotówką tzw. cash value w połączeniu z prowizją "waiver of premium" stanowią gwarancję, że polisa będzie w mocy wtedy kiedy będzie najbardziej potrzebna oraz, że niezależnie od wypadków losowych, nasze plany finansowe będą zrealizowane.

Redaguje:
HALINA BARANOWSKA
M.A. A.I.I.C.
TEL. (416) 740-7463

Wszystkie naprawy samochodowe

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

Specjalne ceny

- Certyfikaty aut - \$29,95
- Hamulce tylne - \$59,95
- Hamulce przednie - \$84,95
- Trumiki od \$40,05 (Installed, Lifetime Guaranty)

251-2203, po polsku 274-8229
Thruway Muffler & Brakes Centre
 3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto

Druga lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

Islington
 CHRYSLER PLYMOUTH
 5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6
 TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA
 Sales & Leasing Consultant

Sprzedaj i leasing samochodów nowych i używanych
 Golf, Dodge - Plymouth, samochody osobowe, vany, pick-ups

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. **ANDRZEJ BOGUCKI** **ANDRZEJ KOZIARSKI**
 Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców (przód lub tył) + części \$49.99 • Wymiana oleju + filtra (do 5 litrów oleju) \$24.99

POLECAMY: Przy pomocy najnowocześniejszych dodatków do olejów i paliw:

- przedłużanie żywotności silników i skrzyń biegów
- obniżanie zużycia paliwa
- przywracanie utraconych osiągnięć silnikom

1541 - A The Queensway, Toronto, Ontario M8Z 1T8 **252-0226**

Najlepiej zadzwoń o silnik - używając **FORTE**

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

- naprawy powypadkowe
- prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
- rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi • Holowanie
- samochody zastępcze
- Kompletnie malowanie

TYLKO \$ 600

Południowe Etobicoke,
 81 Shorncliffe Rd.,
 TEL. (416) 239-7377.

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem
 objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz **30 LAT PRAKTYKI** **Leszek Kraska**

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

PENNZOIL ZABEZPIECZY TWÓJ MOTOR

537-2529 483 DUPONT STREET (przy Bathurst) 537-5857

POL - CAN - COLOR

SABINA & JERZY JAWORSKI

TEL: (416) 790-1899

KANAŁ 57 KABEL 7 TV **FM 108 RADIO**

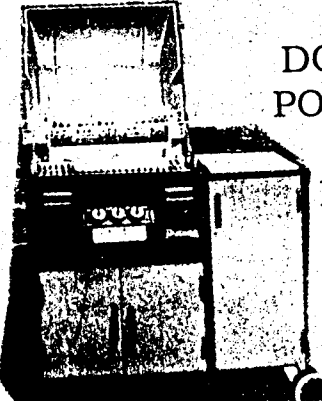
ZAPRASZA
 na programy radiowe i program TV

FM 100.7 STEREO
 od poniedziałku do piątku
 godz. 10⁰⁰-11⁰⁰ rano
 niedziela godz. 7⁰⁰-8⁰⁰ wieczorem

FM 108 STEREO
 poniedziałek godz. 9⁰⁰-11⁰⁰ wieczorem
 sobota godz. 2⁰⁰-4⁰⁰ po południu

CITY TV Kanał 57 Kabel 7
 niedziela godz. 10⁰⁰-11⁰⁰ rano

SPRZEDAJE NOWE WÓZKI DO HOT DOGÓW PO DOSTĘPNYCH CENACH
 1(519)974-9698

BIURO PODRÓŻY

SAVE-O-WAY
 OVERSEAS SERVICES
 A division of 547319 Ontario Ltd.
 WORLD WIDE TRAVEL

331 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. Canada M6R 2M8
 TEL. (416) 532-3042, 532-3794 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)
 720 Burnhamthorpe Rd. W., Unit 17, Mississauga, Ont., Canada L5C 2R9
 TEL. (416) 896-2832, Fax 273-5993 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła co tydzień regularnie kontenery z paczkami do Polski.

• BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW • PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOLOTAMI LOT • ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
 • WYSYŁKA SAMOCHODÓW • SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

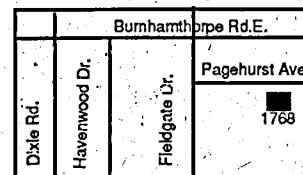
PACZKI DO POLSKI	p. Alicja 160 Wilkinson Rd. unit 38 Brampton Tel. 452-0485	KINGSTON'S DELI 91 Princess St. Kingston, Ont. (613) 531-8380	European Sausage Deli Lidia Piskiewicz-Jan Górski 82 Halsey Ave. Tor. M4B 1A9 Tel. (416) 755-4221 SCARBOROUGH, ONT.	BIG WIN CENTRE Lottery Headquarters 760 Brant Street Burlington, Ont. L7R 4B7 tel. 639-7547
Kitchener, Ont. Kazan Overseas Parcels 83 Shanley St. Tel. 743-7653	Woodstock, Ont. Holy Cross Church 169 Ingersoll Rd. Tel. 539-1050	Dellhi, Ont. Aleksander Bożek P.R. 1, Dellhi Tel. 582-1058	Brantford, Ont. Polonaise Deli 24 Dalhousie St. Tel. 753-7550	Sault Ste Marie, Ont. Edward Glowik 324 Whitney Ave. Tel. (705) 253-7240
DANA PARCEL 55 Thornhill Dr. Guelph, Ont. N1H 8C7 Tel. 836-4672	Oshawa, Ont. Barbara Rzeźniczek 869 Capri Court Tel. 435-0600	Hamilton, Ont. Save O Way 747 Barton St. E. Tel. 545-6788	Thunder Bay, Ont. Frank Customs 519 Simson St. Tel. 622-3885	St. Catharines, Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel. 937-4411

INCOME TAX CONSULTANT

Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów Podatkowych

CZESŁAW KĘPA

1768 Pagehurst Ave.
Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

Prowadzi jedną z najdłuższych istniejących w Ontario i najsprawniej działających polskich firm konsultacji podatkowych. Dokonujemy usług w zakresie: sporządzania zeznań podatkowych i księgowości, odwołań do Ministerstwa Finansów, listów i sprawozdań finansowych, otwierania, kupowania i sprzedaży biznesów, całoroczne konsultacje z prawa podatkowego.

INCOME TAX

507-3545 Biuro
568-4768 24 godziny

JACEK REMBECKI Rem-Tax Service

WRÓŻENIE Z KART

Masz problem? Nie wiesz jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci wróżba z kart. TEL. 926-0270

Manulife Financial

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?

- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku
plany finansowe zabezpieczające dzieci
plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

Halina Baranowska M.A., A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co., Ltd.
Suite 625, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

TEL. 740-7463

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

- Planowanie finansowe i ubezpieczenia
- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS' - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6515 Dcm: 858-0129

Andrzej Krysiak

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA

LEKARZ OGÓLNY

- Choroby skóry
- Choroby dzieci

Przyjmuje w poniedziałki
i czwartki w g. 10 - 18,
wtorki, środy, piątki
w g. 10 - 20,
w soboty w g. 9 - 13
(Pierwsza i trzecia sobota
miesiąca gabinet nieczynny)

TEL. 588-7878

2333 Dundas St. W. 404

Dr. WANDA HEMPEL

Lek. dentysta
TEL. 466-7777

Godz. przyjęć:
Poniedz. i piątek 10 - 18
Środa 12-19, sobota 9:30-14
696 Danforth Ave.

Suite 202
(stacja kolejki Pape)
• AKCEPTUJEMY
DENTAL INSURANCE

ARNOLD PENK

GOLD MASTER SALESMAN

SALES & LEASING

od 1.9%
FINANSOWANIE
lub RABAT do \$1000
NA NIEKTÓRE
MODELE SAMOCHODÓW!

ARNOLD PENK jest przedstawicielem firmy sprzedającej samochody produkcji GENERAL MOTORS znajdującej się w tym samym miejscu od 1932 roku.

- Szeroki wybór nowych i używanych samochodów.
- Nowe samochody roczniki 1990/1991 posiadają gwarancję na wszystko przez 3 lata lub na 80 tys. km jak również bezpłatną gwarancję antykorozyjną na 6 lat lub 160.000 km.
- Bezpłatna klimatyzacja na niektóre modele.
- Na używane samochody można nabyć roczną lub dwuletnią gwarancję.

ARNOLD PENK specjalizuje się w sprzedaży i finansowaniu samochodów już od 20 lat. Jest jednym z najlepszych w Kanadzie w swej dziedzinie. Zwracając się do PENKA możesz liczyć na pomoc w znalezieniu najlepszego samochodu dla siebie i swojej rodziny. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki kupna i finansowania samochodu: załatwiająca na miejscu sprzedaż, pożyczkę i pomoc w znalezieniu taniego ubezpieczenia.

Osobista opieka pana PENKA przez cały okres posiadania samochodu. ARNOLD PENK został odznaczony przez G.M. jako GOLD SALESMAN. A także jest znany jako społecznik. Czy jeszcze ktoś może tyle zaoferować? Pamiętaj! Zakup samochodu jest poważną transakcją, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję.

Doświadczenie, wiedza i uczciwość jest podstawą biznesu ARNOLDA PENKA. Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 771-0688, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto Ont. (przy College St.)

WISŁA PARCEL SERVICE

72 HOWARD PARK AVENUE
TORONTO, ONTARIO CANADA M6S 1V6
TEL.: (416) 534-9864 Fax (416) 534-9864

OD 8 LAT
SPECJALIZUJEMY SIĘ
W

WYSYŁCE PACZEK DO POLSKI
NAJTANIEJ przez WISŁĘ DO KRAJU
MOŻECIE PAŃSTWO PRZESŁAĆ PIENIĄDZE, KWIATY, LEKI,
PACZKI Z KATALOGÓW
PACZKI M - 1.60/1 KG OPLATA \$6.50
L - 3.60/1 KG

NR 190 • 1 - 7 SIERPNI 91

Zbigniew Obrębski
Artysta- fotograf. Współpracownik ECHA
Wykonuje na zamówienie zdjęcia portretowe oraz ślubne
tel (416) 694-3792

LOGO PROJEKT ZNAKU FIRMOWEGO (Graficzna kombinacja liter)
PIECZATKA (4 linijki) \$499 + GST PST
NAPIS NA SAMOCHÓD (40 samoprzyl. winyl, 4" liter-dowolny kolor)
500 ulotek kolorowa farba biały papier
500 wizytówek (Logo, biały papier, kolorowa farba)
500 kopert (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)
500 papierów listowych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)
100 rachunków bezkalkowych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)
100 formularzy do wycen bezkalkowych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)
200 nalepek adresowych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

Business Starter Special

761 9659

Master Printing Inc., 2965 dundas St. W. Fax 761 1933 8AM - 6PM M-F

NAJBARDZIEJ ZNANA
WŚRÓD POLAKÓW
W KANADZIE

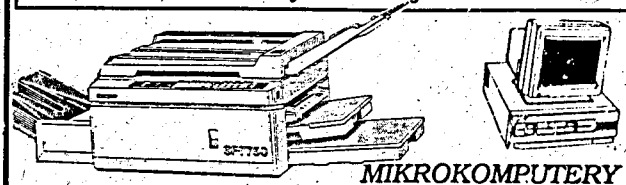

Dzięki darowi intuicji pomoże Ci w rozwiązaniu Twoich problemów.
Wróżba z kart • przyszłość • teraźniejszość • przeszłość
TEL. 633-4469

TIPS Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

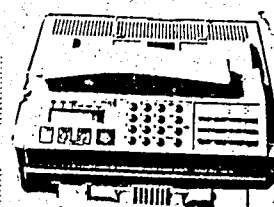
Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

MIKROKOMPUTERY

KOPIARKI

- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

SHARP FAXY

TIPS Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

Oferujemy pełny wybór telefonów przenośnych i samochodowych najlepszych światowych firm!

- 5-letnia gwarancja na wybrane modele
- gwarantowane najlepsze ceny i serwis
- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe (Trade in)
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

CANTEL APPROVED AGENT

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki
Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrimonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat
KRYSZTOF PREOBRAŻŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres, kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

FIRMA ADWOKACKA

MICHAEL CZUMA ASSOCIATES

Oferuje doświadczenie i efektywną pomoc w sprawach **KARNYCH**

- Prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwym (impaired driving)
- Napaści (assaults) • Kradzież (theft)
- oraz we wszelkich sprawach podlegających kodeksowi karnemu, włączając sprawy sądowe i apelacje na wszystkich szczeblach sądownictwa

Mec. Michał Czuma, L.L.B.

599 - 5799

481 University Ave., Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9

SOUTH ETOBICOKE COMMUNITY LEGAL SERVICES

udziela porad prawnych po polsku, wyłącznie w czwartki od godz. 14:00 do 16:00 dla osób mogących wykazać się niskimi dochodami

- sprawy emigracyjne • problemy z właścicielami domów • sprawy związane z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek społeczny i rodzinny • emerytury

Usługi przysługują jedynie mieszkańcom Południowego Etobicoke
TEL. 252-7218
2970 Lakeshore Blvd.W. # 303
(Blisko Islington)

PROFESSIONAL RESUME WRITING
Piśmę resume i cover letter. Przygotowuję do interview.
EWA DUBISKA
TEL. 925-8128

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia.

Nazwa towaru	Jednostka	Ilość	C\$	Razem
Pomarańcze.....	1 kg	@ 2.90 =
Cytryny.....	1 kg	@ 2.90 =
Grejpfruty.....	1 kg	@ 2.90 =
Banany.....	1 kg	@ 3.40 =
Mandarynki *.....	1 kg	@ 3.40 =
Ananas.....	1 szt.	@ 2.90 =
Orzech kokosowy.....	1 szt.	@ 2.90 =
Kiwi.....	1 szt.	@ 0.80 =
Czekolada orzechowa 100 g	@ 1.30 =
Czekolada mleczna.....	100 g	@ 1.30 =
Czekolada gorzka.....	100 g	@ 1.30 =
Guma do zucia 20szt	125 g	@ 1.80 =
Chalwa.....	1 kg	@11.20 =
Miód - Dziki Kwiat.....	500 g	@ 2.40 =
Kawa ziarnista.....	250 g	@ 4.00 =
Kawa Nescafe.....	100 g	@ 4.40 =
Herbata sypka.....	250 g	@ 4.80 =
Herbata ekspresowa	100 szt.	@ 4.80 =
Czekolada w proszku	800 g	@ 6.40 =
Rodzynki.....	250 g	@ 1.60 =
Figi.....	200 g	@ 2.20 =
Migdały.....	200 g	@ 2.20 =
Wiórki kokosowe.....	200 g	@ 2.20 =
Pasta "Nutella"	450 g	@ 3.20 =
Kabanosy.....	1 kg	@12.00 =
Poledwica wedzona.....	1 kg	@14.00 =
Baleron.....	1 kg	@12.00 =
Szynka w puszcze.....	454 g	@ 4.80 =
Szynka mielona.....	340 g	@ 2.60 =
Dostawa do domu i ubezpieczenie			C\$ 5.50	
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....				

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynek nie wysyłamy.

Nadawca :

Adres :

Odbiorca :

Adres :

EuroPak International®

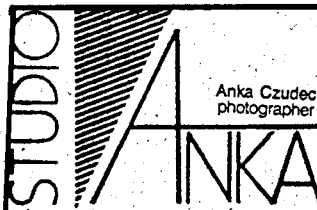
1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

"PANI JADWIGA"

Polski Program Radiowy

1250 AM, soboty od godz. 1 - 2 po poł.
TEL. 604-2247

Wiadomości, publicystyka, muzyka klasyczna

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad w wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

\$ KORPORACJE \$ PROFESJONALIŚCI \$ OSOBY INDYWIDUALNE

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3

\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii odpisów podatkowych

\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym technikom planowania podatkowego

• Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych odpisów

Zdaj się na fachowe i dyskretne usługi firmy Piotra Chwalisza

CHWALIŚZ TAX
& BUSINESS CONSULTING INC.

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!

\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!

TEL. (416) 233-2804 FAX: (416) 233-3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG

\$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAN

NR 190 • 1 - 7 SIERPNIA 91

NR 190 • 1 - 7 SIERPNIA 91

Concept 100
Advance
Real Estate Ltd.

SPRZEDAŻ • KUPNO
• WYCENA
FINANSOWANIE
NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ
TYLKO \$251 tys. - 3-piętrowy triplex,
dochód \$33,600 rocznie, Bloor-Keel St.
Blisko High Park "Power of Sale" - musi być
sprzedany.

**HENRY
A. RASTON**

Biuro: 534-9246 Dom: 767-4022
1655 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

J.W. REFRIGERATION

NAPRAWA klimatyzacji (air conditioning)
centralnej i okiennej oraz lodówek, pralek,
suszarek i pleców elektrycznych
SPRZEDAŻ nowych i używanych
klimatyzatorów (air conditioning)

Józef TEL. 255-6073

METRO TORONTO

Sprzedż - kupno -
wynajem domów, interesów
i apartamentów.

Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

**Kamil
KOWALCZYK**

TEL. biuro: 536-5000, dom: 247-2658

- 80 Coe Hill Dr. - 3-sypialniowy Co-op apart. za fantastyczną cenę \$84,900.
- Polskie delikatesy - pełne wyposażenie, 1500 sq ft., cena TYLKO \$39,000.
- Etobicoke - mieszkanie własnościowe, 3 sypialnie, południowa strona, tylko \$30 tys. wpłaty.
- Bloor/Dundas - wolno stojący murowany dom, \$229,000.
- Rorcesvalles Ave. - blisko kościoła i Credit Union, 3-sypialniowy dom z apart. w "basemencie". Tylko \$219,000.
- Royal York/Eglinton - znakomite "bungalow" w najlepszej części Etobicoke.
- Dundas/Hurontario - condo w centrum Mississauga. 2 sypialnie, 2 łazienki, pralnia. Tylko \$159,000.

MIESZKASZ W PÓLNO-CNO-ZACHODNIM
TORONTO?

SZUKASZ LEKARZA Z EUROPEJSKIM
PODEJŚCIEM, GOTOWEGO TEŻ ODWIEDZIĆ
CIĘ W DOMU?

Przychodnia lekarska w północnym Etobicoke informuje,
że jest obecnie otwarta w dogodnych godzinach -
pon. - piątek od 2 po poł. do 7 po poł. (z wyjątkiem środy).
Rozumiemy po polsku, mówimy po czesku i słowacku.
TEL. 741-2930, 964 Albion Rd. (blisko Islington)
DR. JAROSŁAW POLASEK

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS
&
DELICATESSEN
LTD.**

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoce wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:
zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia,
komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.
Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 1A6
TEL. 534-0050

DR. M.J. CELIŃSKI

Registered Psychologist

Usługi w języku polskim.

Badania powypadkowe dla sądu (urazy głowy,
zaburzenia emocjonalne, psychoterapia rodzinna i
indywidualna, bóle głowy i zaburzenia psychoso-
matyczne, terapia relaksująca i hipnoza (fobie,
leczenie odwykowe palaczy i osób z nadwagą)
Badania inteligencji dzieci i dorosłych

TEL. 226-6397

344 Sheppard Ave. East. Willowdale. Ont. M2N 3B4

DR. TERESA MIRECKA

DERMATOLOG Z POLSKI

Uprzejmie informuje o otwarciu gabinetu
kosmetyki leczniczej i elektrolizy
w Mississauga

2155 Cawthra Rd. (pomiędzy Queensway i Q.E.W.)
TEL. 949-8461

Amerykanie i Kanadyjczycy pol-
skiego pochodzenia urocząście ob-
chodzili 50-lecia rocznicy powstania
Armii Polskiej na wschodzie.

Armia utworzona została 30 lipca
1941 roku. 16 czerwca odbył się zjazd
w Orchard Lake, Michigan, USA.

Na zdjęciu obok: sztandar placów-
ki S.W.A.P. Flaga Amerykańska, flaga
Polska za stojącym na przodzie por.
Z.Kornasem, przewodniczącym
zjazdu. Flaga kanadyjska trzymana
przez S. Falkowskiego oraz p. M.Ma-
tejuką, Prezesa Koła Karpaczków
3.D.S.K. z Ontario.

OBCHODY 50 ROCZNICY POWSTANIA
ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

Na zdjęciu poniżej: uroczyste złoże-
nie wieńca pod Pomnikiem Katyń-
skim. Przemawia Ks. pr. Z.Pesz-
kowski. Wokół Pomnika uczestnicy
zjazdu. Przy fladze polskiej trzymana
jest tablica pamiątkowa P.S.W.K.

.. Nie wszyscy doszli, bo nie każdemu Pan Bóg
pozwolił tego dożyć, ale dzień 22 grudnia 1990 roku przekazania insygniów
prezydenckich na Zamku Królewskim w Warszawie dał możliwość
powrócenia do Polski symbolicznie wszystkim żołnierzom żywym i poległym
i przeniesienia do Ojczyzny legendy naszej chwały ze Szlaku Italskiego.

Dziękuję Wam za Waszą postawę w bojach i za to jak zachowaliście się
w trudnych czasach naszej żołnierskiej emigracji politycznej. To właśnie
jest Waszym zwycięstwem i za to Wam dziękuję.

Klemens Rudnicki
generał dywizji

PRACA

POTRZEBNE osoby do roznoszenia ulotek. TEL. 421-5947

190-192
PILNIE POTRZEBNA! Live in help, mówię trochę po polsku. TEL. 731-7809; 685-5559

190-192
POTRZEBNA kobieta do dziecka 3 razy w tygodniu, z zamieszaniem. Okolice Scarborough. TEL. 449-1981

190-192
CHCĄC założyć biznes marketingowy, by uniknąć pomyłki nie zapomnieć zadzwonić do mnie. TEL. 654-0637

190-192
SZUKAM pracy chłupniczej. TEL. 275-7727 Malgorzata

190-192
NAUCZYCIELKA, francuskiego udziału korepetycji względnie pomocy językowej. TEL. 538-8218

190-192
MŁODY szuka pracy. TEL. 271-5875

190-192
MŁODA kobieta poszukuje pracy, proszę dzwonić wiecz. 248-9809

190-192
WYKONAM lub naprawię instalację elektryczną. TEL. 240-0103

190-192
MŁODY, zdolny, chętny, porozumiewający się w jęz. angielskim, poszukuje jakiegokolwiek pracy, najchętniej w zawodzie elektryka. TEL. 663-3563

190-192
POSIADAM dwa mini vany, podejmę się dystrybucji towarów od 3 września. TEL. 467-4919

190-192
PODEJMĘ pracę jako pani do towarzyszywa w samotnej kobiecie lub zapiekującą dzieckiem. Lawrence Ave. East i Scarborough Golf Club lub w okolicy. Anna. TEL. 431-5778

190-192
POSZUKUJĘ pracy przy układaniu płyt gipsowych. Duże doświadczenie. TEL. 769-0246 Bogdan

190-192
SOLIDNY mężczyzna poszukuje pracy. TEL. 503-9834

190-192
ARCHITEKT z 10-letnią praktyką w Polsce i 2-letnią w Kanadzie poszukuje pracy w zawodzie. TEL. 743-7920

190-192
POMALUJĘ tania i ładnie. TEL. 823-4045; 823-3545

190-192
MĘŻCZYŻNA, 32 lata, z angielskim poszukuje pracy u normalnego Polaka. TEL. 538-8218

190-192
ZAJMĘ się dzieckiem lub dziećmi w sierpniu. Najchętniej Scarborough. TEL. 261-5054

190-192
ZAOPIEKUJĘ się dziećmi u siebie w domu. TEL. 425-1620

190-192
ZAOPIEKUJĘ się dziećmi u siebie w domu, w okolicy Nilson i Dufferin, proszę Stasia lub Marysię. TEL. 633-5833

190-192
MĘŻCZYŻNA poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 745-3688, 661-5023

190-192
KOBIETA, lat 35, zamieszkała w Mississauga poszukuje jakiegokolwiek pracy z wyjątkiem opieki nad dziećmi. TEL. 275-4145

190-192
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu. Hurontario/Cawthra. TEL. 949-0206

190-192
JUBILER z wieloletnią praktyką w USA, stały rezydent Kanady, poszukuje pracy. TEL. 242-9848 rano i wiecz.

190-192
WYKONAM instalację elektryczną. TEL. 240-0103

WSZYSTKIE DROBNE OGŁOSZENIA

dotyczące pracy, mieszkań i sprzedaży są bezpłatne 2-3-krotnie
Przyjmujemy je do wtorku, do g. 5 po poł.
Proszę dzwonić 747-6034 i zostawić dokładną treść ogłoszenia na maszynie, powtórzyć nr telefonu

MŁODA kobieta mieszkająca w okolicach Weston Rd., posiadająca SIN, poszukuje pracy recepcjonistki na nocną zmianę w hotelu lub motelu, zna angielski i niemiecki. Anna. TEL. 746-1004

189-191
MŁODY mężczyzna z kanadyjskim prawem jazdy podejmie każdą pracę. TEL. 287-3250

189-191
MŁODY, zdolny i chętny poszukuje jakiegokolwiek pracy najchętniej w zawodzie elektryka. TEL. 663-3563

189-191
MŁODY, z praktyką na budowach, posiadający SIN, poszukuje pracy. Maciej. TEL. 538-3091

189-191
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu lub blisko domu, Etobicoke. TEL. 255-4273

189-191
PIELEGNIARKA z Polski, lat 50, poszukuje pracy, niekoniecznie w zawodzie. SIN. TEL. 242-9962

189-191
MAID, housekeeper live in required. Dina. TEL. 731-7801

189-191
POSZUKUJĘ doświadczonej fryzjerki wykonującej usługi w domu klientek lub u siebie w domu. TEL. 485-8570

189-191
JEŚLI interesuje Cię zarobienie dodatkowych kilku dolarów - zadzwonić TEL. (519) 743-4249

189-191
ITY możesz stać się wolnym człowiekiem sukcesu, całkowicie niezależnym finansowo i czasowo. Niemodliwie, a jednak zadzwonić Kitchener (519) 893-3080

189-191
OSOBY zainteresowane dodatkową pracą. Po informację proszę pisać wraz ze swobodną kopertą na adres: Silxton Box 2102 ST NC Kitchener N2H 6K8

189-191
NOWO przybyły poszukuje jakiegokolwiek pracy. Może być na farmie. TEL. 516-8580 Marek

189-191
KIEROWCA kat. A-2 z 3-miesięcznym doświadczeniem kanadyjsko-amerykańskim poszukuje pracy na długich dystansach. TEL. (519) 680-0960

189-191
ŚLUSARZ mechanik szuka pracy, podstawowy angielski, SIN, samochód. TEL. 699-5060

189-191
POTRAFIE dobrze i tanio robić na drutach własne, piękne lub zamówione wzory. TEL. 447-9884

189-191
PIELEGNIARKA z doświadczeniem polskim i kanadyjskim zaopekuję się starszą osobą. Proszę dzwonić codziennie z wyjątkiem sobót i niedziel po godz. 21. TEL. 234-0474

189-191
STUDENT pedagogiki specjalnej zaopekuję się dziećmi trudnymi, upośledzonymi umysłowo, osobami przewlekle chorymi lub starszymi. TEL. 249-4914

189-191
MĘŻCZYŻNA poszukuje pracy. Posiada samochód, SIN, porozumiewa się po angielsku. Darek. TEL. 968-7261

MŁODY poszukuje pracy. Adam. TEL. 232-2220

189-191
MĘŻCZYŻNA, 32 lata, poszukuje do-rywczej pracy. TEL. 621-9677

189-191
KOBIETA lat 50 poszukuje pracy na weekendy. Sprzątanie domów, opieka nad dziećmi lub starszą osobą. TEL. 269-8197

189-191
MECHANIK z 2-letnim doświadczeniem kanadyjskim w naprawie rozruszników lub alternatorów podejmie pracę na cały lub pół etatu. Umie też pracować na obrabiarce skrawających. TEL. 246-1059 po godz. 21

189-191
SZUKAM pracy, znam angielski, mam samochód. Bernard. TEL. 949-1068

189-191
MURARZ-stolarz z doświadczeniem przy budowie cottage i remontach, własne narzędzia, samochód, podstawowy angielski, podejmie pracę w zawodzie. Edwin. TEL. 421-0626

189-191
DEKARZ-cieśla własny transport i narzędzia, wieloletnie doświadczenie, oczekuje ofert. TEL. 604-0187

189-191
MURARZ poszukuje pracy. TEL. 236-1416

189-191
MĘŻCZYŻNA poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 745-3688, 661-5023

189-191
MÓZGOWE porażenie, zespół Downa, autyzm, opieka i rehabilitacja. Praktyka szwajcarska. TEL. 638-7161

189-190
KIEROWCA A-2 z małym doświadczeniem. Stała wiza do USA, angielski, poszukuje pracy jako drugi kierowca. TEL. 739-8545

189-190
POSZUKUJĘ pracy z zamieszaniem lub bez, najchętniej w okolicy Richmond Hill lub Scarborough. Podstawowy angielski. Elżbieta. TEL. 298-1943

189-190
MĘŻCZYŻNA szuka pracy jako kierowca. Podejmuje się przewozu osób samochodem w różne miejsca. Hamilton 529-3084

189-190
PODEJMĘ każdą pracę w weekendy. TEL. 516-8580 Marek

189-190
HYDRAULIK z licencją kanadyjską poszukuje pracy. TEL. 244-4432

189-190
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, blisko stacji Pape. TEL. 425-1620

189-190
ODPOWIEDZIALNA kobieta zaopekuję się dzieckiem u siebie w domu. TEL. 423-4284

189-190
MUZYKĘ na wesela, dyskoteki i inne imprezy oferuje polski dysk jockey. TEL. 1 (416) 684-6984

189-190
JUBILER - doświadczony, z Polski i trzy lata w New York, szuka pracy. Posiadam SIN, stały pobyt, angielski, rosyjski. TEL. 242-9848 od g. 9-13. Elżbieta.

POTRZEBNA młoda dziewczyna do pracy w restauracji. Part time. Kuchnia i obsługa. Wilson/Bathurst. Musi znać rosyjski. TEL. 398-2106 Alex

188-190
POTRZEBNA odpowiedzialna osoba do 16-miesięcznego dziecka w Hamilton. TEL. 525-6575

188-190
MŁA oraz kulturalna pani w średnim wieku, serdeczna, zaopekuję się starszą osobą. Tylko poważne oferty. TEL. 1 (416) 336-9567

188-190
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, w Mississauga, w okolicy Woodlands. Posiadam referencje. TEL. 848-9152

188-190
MALŻENSTWO poszukuje pracy. Chętnie sprzątanie domów referencje. TEL. 751-9058

188-190
ELEKTRONIK z dużą praktyką, SIN, podstawowy angielski poszukuje pracy. TEL. 455-1849 Marek

188-190
CO TO JEST MLM?
Możesz Lepiej Mieć
Zadzwóż 259-3447

188-190
ZNACIE MLM? - ZNAMY!
NIEN! TEGO NIE ZNACIE!
Niedługo będą nowe zaskakujące możliwości. np. 75% ZNIŻKI na bilety lotnicze. TEL. 665-1863

188-190
JUŻ wielu próbowało MLM... i wielu się udało - dlaczego Tobie ma się nie udać? Zadzwonić (519) 742-1576 Kitchener

CITY OF YORK
PUBLIC LIBRARY
JANE-DUNDAS BRANCH
ZAPRASZA
WSZYSTKIE DZIECI
POLSKIE NA LETNI
PROGRAM
GODZINA POLSKA
W KAŻDY
CZWARTEK
O GODZINIE 13:00
Adres Biblioteki:
City of York Public
Library
Jane-Dundas Branch
620 Jane Street
TEL. 394-1014

PROFESJONALNE
PRZYGOTOWANIE RESUME
Oficjalnych urzędowych pism,
wypełnianie wszelkiego rodzaju
podań i aplikacji.
PO BARDZO
PRZYSTĘPNYCH CENACH
TEL. 251-1800
codziennie po godz. 19:30,
w soboty od godz. 10:00-16:00
lub proszę zostawić wiadomość
na maszynie

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM Volkswagen Golf, 86, Dodge Van wakacyjny, 79, TV Sanyo color i stereo, kije golfowe z torbą. TEL. 740-2580 Jerzy

190-192
SPRZEDAM Plymouth Voyager SE, 85, cena przystępna. TEL. 855-3373

190-192
SPRZEDAM Volkswagen Rabbit, 80 rok, na części lub do naprawy. \$300. TEL. 271-9436

190-192
SPRZEDAM samochód Ford Mercury Cougar, 81 rok, 4-drzwiowy, 6 cylindrów, cena \$500. TEL. 255-5762, 255-6595 od 8-18.

190-192
PILNIE sprzedam pralkę, suszarkę i lodówkę, 4 łózka piętrowe, 5 rowerów. TEL. 443-1911

190-192
SPRZEDAM samochód Hyundai Pony, 85 rocznik, automatic, granatowy, stan bardzo dobry. Cena \$750. TEL. 534-0509

190-192
SPRZEDAM przenośną piłę stołową elektryczną, cena \$250. TEL. 503-4655

190-192
SPRZEDAM wózek do hot dogów, nowy, Waterloo, Ont. TEL. 747-5219

190-192
OKAZJAZ! z powodu wyjazdu sprzedam telewizor Sony stereo 20 cal i stereo 4-głowiec. Jarek. TEL. 503-9421

189-191
OKAZYJNIE sprzedam uzbrojoną działkę 100-150 stóp pod budowę domu lub domku letniskowego, prąd, telefon, woda, piękna okolica w La Fontaine, w pobliżu plaży nad Georgian Bay. TEL. 247-8447

189-191
SPRZEDAM Ford Escort, 91, station wagon, jak nowy, czerwony, automatic, klimatyzacja, cena \$13 tys. lub przejęcie rat w wysokości \$489 miesięcznie. TEL. 747-0989

189-191
SPRZEDAM Pontiac Grant Lemon, 82 rok, tania, z powodu wyjazdu. TEL. 814-2552

189-191
SPRZEDAM Pontiac Acadia, 82 rok, stan b. dobry, automatic, 4-drzwiowy, hatch back. TEL. 699-5060

189-191
SPRZEDAM tania maszynę do szycia Singer, mało używaną. TEL. 661-4932

189-191
SPRZEDAM pianino oraz narożnik. TEL. 285-5735

189-191
SPRZEDAM 10-letni dom koło Głiwic, Sośńowiec, ogród. TEL. 844-5561; (011 48) 32-38-7661

189-191
PILNIE i tania sprzedam Dodge Omni, rocznik 81. TEL. 439-3144

188-190
SPRZEDAM pralkę. TEL. 242-8243

188-190
OKAZYJNIE sprzedam lub zamienię na samochód osobowy Cargo-vana Astro GMC, 86 rok. TEL. 516-3507

188-190
SPRZEDAM 88 Pontiac 6000, 4-drzwiowy, air condition, stereo, automatic, PS PB certyfikowany, \$5300 - oferta. TEL. 249-9826

188-190
TANIO sprzedam Plymouth Horizon, 1981 rok oraz Plymouth Reliant 1982 (station wagon). TEL. 742-9508

ODDAM w dobre ręce półrocznego, rasowego syberyjskiego, niezwykle inteligentnego, spokojnego, świetnego z dziećmi i b. pięknego. Przyzwyczajony jest do życia w apartamencie. TEL. 783-3776

MIESZKANIA

DO WYNAJĘCIA 1-sypialniowy apartament, 5 min. do metra Lansdowne. \$550 miesięcznie. TEL. 536-2073

190-192
DO WYNAJĘCIA umeblowany pokój dla 2 osób, wspólna kuchnia i łazienka, okolica Dundas i Jane. TEL. 498-8328 Barbara; 769-7495 Agata.

190-192
POKÓJ do wynajęcia od zaraz, umeblowany, okolica Cawthra i Queensway. Osobne wejście, łazienka i kuchnia. TEL. 566-1467

190-192
WYNAJMĘ mieszkanie 2-sypialniowe, 1 1/2 łazienki, b. czyste. Rejon Erin Mills na przeciwko nowej plaży. TEL. 275-6482

190-192
UMEBLOWANE mieszkanie dla 2 osób do wynajęcia od zaraz, Mississauga, Rathburn Rd. E. TEL. 625-6243

190-192
POKOJE 1-osobowe do wynajęcia w południowym Etobicoke, wspólna kuchnia i łazienka. Dobra komunikacja. TEL. 503-4655

190-192
WARSZAWA. Nowy świat. Do wynajęcia komfortowy lokal nadający się na każdy rodzaj działalności. Możliwość utworzenia spółki. Kontakt - Toronto. TEL. 250-6335

190-192
POKÓJ w basemencie do wynajęcia dla niepalącego pana od 1 sierpnia, Finch i Kennedy, pralka i suszarka w domu. Cena \$200 miesięcznie. TEL. 754-9557

190-192
WYNAJMĘ nowowymontowany pokój w suterynie z używalnością kuchni i łazienki, Bloor i Jane. TEL. 766-9879

190-192
PRZYJMĘ do apartamentu jedną lub 2 panie w rejonie Finch i Keele. TEL. 631-6980

190-192
WYNAJMĘ w wieczowcu pokój pracującej pani, dobre warunki. TEL. 234-1105

190-192
DO WYNAJĘCIA w suterynie kawalerka z używalnością łazienki i pralni, 200 dol. na miesiąc plus płatności, okolica Keele i Lawrence. TEL. 249-5942

190-192
UMEBLOWANY pokój, osobne wejście dla 1 lub 2 osób z łazienką, wspólna kuchnia, dobra komunikacja, spokojna okolica Evans - Queensway. TEL. 255-4219

189-191
1-SYPIALNIOWE mieszkanie wynajmę na miesiąc. Etobicoke. \$510 miesięcznie. TEL. 237-1989

189-191
POKÓJ w apartamencie przy stacji Islington-Bloor do wynajęcia. TEL. 236-1416

189-191
POKÓJ do wynajęcia spokojnej pani w Mississauga, \$170 miesięcznie. TEL. 949-0206

189-191
POSZUKUJĘ mieszkania 2-sypialniowego w budynku apartamentowym. TEL. 275-4158

189-191
POKÓJ do wynajęcia z używalnością kuchni i łazienki dla niepalącej osoby - najchętniej kobiety. \$70 tygodniowo. TEL. 255-2548

1-SYPIALNIOWE mieszkanie przy Royal York i Lakeshore, \$450 miesięcznie. TEL. 604-8730

189-191
1-SYPIALNIOWE mieszkanie wynajmę od 1 września, czynsz \$495, blisko Victoria Park Sub. Station, czysty, malowany. TEL. 698-7332 Lubica po angielsku.

189-191
OKOLICA Jane/Finch. Wynajmę pokój w apartamencie samotnemu lub małogów mężczyźnie. TEL. 742-9508 wieczorem.

189-191
POKOJE z używalnością kuchni i łazienki oraz samodzielne mieszkanie w suterynie do wynajęcia od zaraz. Jane i Dundas. Czysty, spokojny dom. Blisko TTC. TEL. 532-5479, 536-5416

189-191
DIXIE-Lakeshore, do wynajęcia kawalerka parter, \$450, 2-sypialniowe basemencie, \$650. Beata. TEL. 542-3748 lub wiadomość na maszynie. Fax 542-1892

189-191
PRZYJMĘ osobę do apartamentu w środkowym Etobicoke. Blisko do plaży i TTC. TEL. 245-3063

189-191
MIESZKANIE w domku do wynajęcia, Toronto przy metrze. TEL. 285-5735

189-191
SUPERLUKSUSOWE mieszkanie do wynajęcia. Tylko \$325 na miesiąc, wyjeżdżam do Alberta i mogę tam zostać. 10/gew. TEL. 815-9399

189-191
PRZYJEMNY pokój w apartamencie samotnemu i bez małogów mężczyźnie wynajmę tanio od 1 sierpnia. Proszę dzwonić po 7 wiecz. TEL. 742-9508

189-191
DO WYNAJĘCIA pokój w budynku apartamentowym dla pani. Okolice Pape i Danforth. TEL. 421-0626

189-191
NIEDROGO, rodzinie 3-sypialniowe mieszkanie w domku wynajmę. Rathburn i Tomken w Mississauga. TEL. 270-4740

189-191
DO WYNAJĘCIA pokój w 2-sypialniowym apartamencie, centrum Mississauga, z możliwością korzystania z garażu. TEL. 896-7377

188-190
CZYSTY, z widokiem na jezioro, pokój dla samotnych młodych pań, przy ulicy King West, oraz mieszkanie 1-sypialniowe i kawalerka w centrum. TEL. 961-6624

189-191
DO WYNAJĘCIA umeblowany pokój dla mężczyzny w centrum Brampton, \$200 miesięcznie. TEL. 457-3894

189-191
MIESZKANIE w domu w Etobicoke, pralnia, parking, ogród, szczególnie do omówienia. TEL. 259-3315

KAWALERKĘ w bloku apartamentowym, okolica Keele i Dufferin odstąpić od 1 sierpnia. TEL. 537-5484

188-190
WYNAJMĘ nieodpłatnie umeblowane mieszkanie samotnej młodej dziewczynie. TEL. 746-5435

188-190
POKÓJ do wynajęcia z używalnością kuchni i łazienki, umeblowany, \$70 tygodniowo. Okolice Lakeshore. TEL. 255-2548

188-190
POKOJE do wynajęcia w centrum Toronto dla pań i panów od 200 do 250 dol. TEL. 366-0215 po g. 6 wiecz.

188-190
POKOJE do wynajęcia w centrum Mississauga z używalnością kuchni i łazienki, blisko do komunikacji i sklepów. TEL. 638-4355, 949-5410

188-190
1-SYPIALNIOWE mieszkanie w cenie \$430 przy Lakeshore Blvd. do wynajęcia. TEL. 604-3087

188-190
ZAMIENIĘ apartament 3-sypialniowy na Scarborough, czynsz \$562 na 1-sypialniowe tania. TEL. 438-0654

188-190
DO WYNAJĘCIA 2 sypialnie w suterynie, wszelkie wygody. Okolice Markham-Lawrence, \$675 miesięcznie. TEL. 431-1201 (po angielsku); 537-7993 (po polsku)

188-190
DO WYNAJĘCIA umeblowany pokój z używalnością całego townhousu i basenu. Bloor i Cawthra, Mississauga. TEL. 949-2816

188-190
MĘŻCZYŻNA po 50, spokojny, niepalący, poszukuje pokoju u starszych ludzi w zamian za pomoc przy pracach domowych lub taniego pokoju na Scarborough. TEL. 752-8756 Boleslaw, po godz. 7 wiecz.

188-190
ZBYT dużym domem, w Etobicoke, podzielić się sympatycznymi Polkami lub Polakami. TEL. 259-3315

188-190
TANIO do wspólnego zamieszkania w bloku apartamentowym z basenem przyjmę mężczyznę. 2 pokoje. Okolice Yonge i Finch. TEL. 733-1673

TOWARZYSKIE

SZUKAM partnera do tenisa na terenie Scarborough. TEL. 431-5068

MATRYMONIALNE

UWAGA PANOWIE, którzy chcą pozostać na stałe w Kanadzie! Samotna, szczupła, pogodna 40-latką, stały pobyt, pozna pana bez małogów, ze stałą pracą, samochodem. Powyżej 40 lat. Poważne oferty proszę przysyłać na adres ECHA, Box 16. 189-191

WYPRZEDAŻ KSIĄZEK - YARD SALE

Encyklopedie, słowniki, herbarze, książki historyczne, filatelistyczne oraz inne wydawnictwa jak National Geographic itp.
8 Attercliff Crt.
Etobicoke
W pogodne soboty
czerwiec, lipca i sierpnia
od godz. 10 - 4 po poł.
Mieczysław
TEL. 741-1272

CO MI z tego, że mam figurę modelki i uniwersyteckie wykształcenie. Co mi z tego, że tańczę jak Paula Abdul, gotuję lepiej niż moja mama? Co mi z tego, że jestem rozgarnięta i mam poczucie humoru, jeśli nie mam z kim dzielić się wrażeniami? Czy to kogóż interesuje, że mam już 41 lat i ciągle jestem samotna? Jeśli tak proszę o kontakt na skrytkę pocztową w ECHU. Hasło - DOJRZAŁA MIMOZA.

Zielonooka, ładna, kulturalna, lat 28, wykształcona acz skromna z braku znajomości nawiaże tą drogą kontakt z panem o zbliżonych walorach. "Polka".

ciąg dalszy ze str. 2

W sytuacji międzynarodowej Polski też brak warunków na spokojne, demokratyczne przemiany. Sowieci ocłagają się z wycofaniem wojsk, a ponadto dążą do wymuszenia na Polsce dwustronnego, nowego układu, który wiązałby nasz kraj interesami sowieckimi, uniemożliwiając samodzielność gospodarczą. (Pisze o tym wydrukowany w tym numerze Jan Nowak-Jeziorański). Powstaje sytuacja realnego zagrożenia zewnętrznego. Nie można bowiem przesądzać, że jest ono socjotechnicznie wymyślone dla skupienia narodu wokół wodza. Wprowadzenie dyktatury dla obrony przed Sowietami nie powinno napotkać sprzeciwu. Każdy się zgodzi, że kontraktowy Sejm z przewagą komunistów nie jest instytucją, z punktu widzenia interesów suwerennego państwa, bezpieczną.

Są więc wszelkie warunki i pokusy wszelakie i osobowość wodza. A mimo tego mam nikłą nadzieję, że Polska przeżyje ten niebezpieczny okres, dotrwa do wyborów i zachowa demokrację. W przeciwnym razie przyjdzie nam zaśpiewać chórem "Miałeś chacie złoty róg ostał ci się jeno sznur".

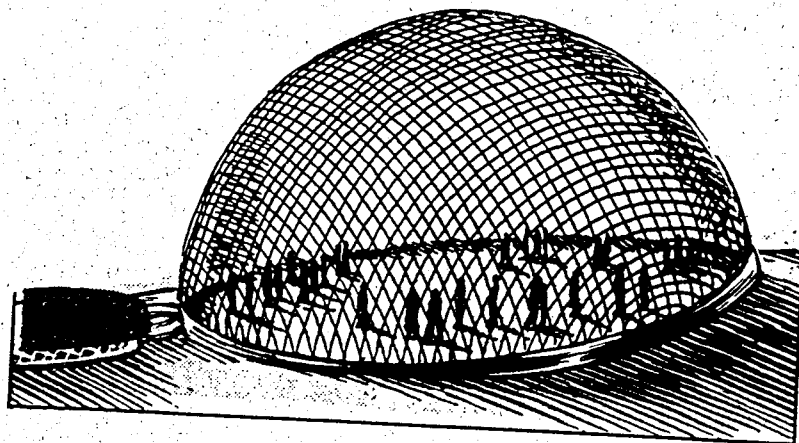
NACZELNA

Z drobnymi zmianami komentarz ogłoszony w sobotę, 27.07.br. w RADIU POLONIA.

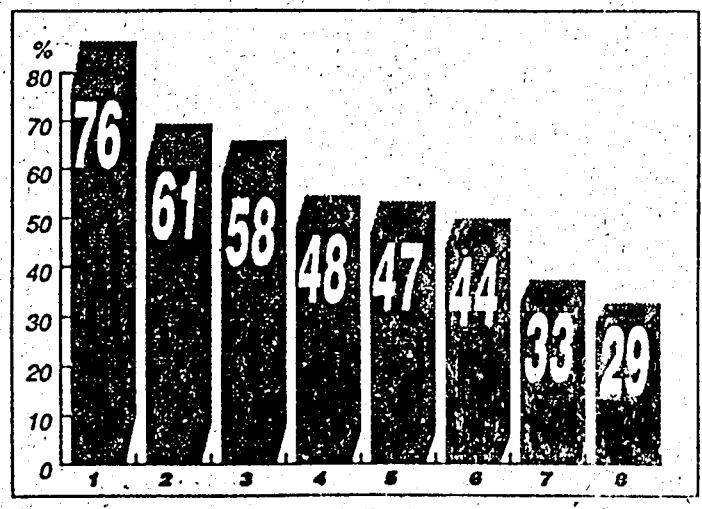
Obok wyniki innych badań OBOP opublikowane w "Rzeczpospolitej" 27-28 lipca br. Dla wszystkich wyników margines błędów wynosi 3,4%.

Ponad trzy czwarte respondentów uważa, że istniejące niezadowolenie z sytuacji w kraju może się przekształcić w masowy ruch protestu, a przeciwnego zdania jest 12 procent. Aż 52 procent gotowych byłoby wziąć udział w takim proteście.

Można też rozwinąć krótką notatkę cytowaną na początku z "Toronto Star". Co trzeci respondent przyznaje, że następuje zastępowanie komunistów przez nową władzę, ale nie jest jeszcze pewien, do czego to doprowadzi. Więcej niż co piąty twierdzi, że miejsce komunizmu zajmuje nowa dyktatura pod sztandarem "Solidarności", podobna grupa osób uważa, że za plecami nowej władzy rządzi nadal ci sami, co dawniej.

Zgadzam się z następującymi stwierdzeniami:
(stwierdzenia są uporządkowane według malejącej ich akceptacji)

- 1- powinno się wprowadzić kontrolę państwa nad cenami
- 2- należy wprowadzić ograniczenie zarobków dla najwyższej zarabiających
- 3- nie należy zezwalać obcym kapitalistom na wykupowanie naszego polskiego majątku (ziemi, fabryk, domów)
- 4- tak naprawdę, to partie polityczne nie są potrzebne nikomu poza ich działaczami
- 5- należy utrzymać stanowiska pracy, które są niezbyt efektywne (opłacalne) po to, aby ludzie nie byli bezrobotni
- 6- wydawanie wielu gazet o tak różnych poglądach to niepotrzebne marnotrawstwo
- 7- jeśli krajem kieruje właściwy człowiek wybrany przez społeczeństwo, to parlament nie jest aż tak bardzo potrzebny
- 8- ci, którzy twierdzą, że istnieją w świecie potężne, ukryte siły spiskujące przeciw Polsce mają dużo racji

Rzeczpospolita A.W.

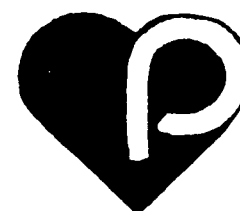
CARGO DO POLSKI?

LOTNICZE?

MORSKIE?

NAJLEPIEJ, NAJTANIEJ, NAJSZYBCIEJ

przez

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L6

TEL. (416) 537-7914

Tlx 06-23984 Fax (416) 537-6993

WYSYŁAMY:

- PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE
- PRZESYŁKI HANDLOWE (CARGO)
- PRZEPROWADZKI
- PACZKI OWOCOWE • ŻYWNOSĆ • PACZKI DO ZSSR
- SAMOCHODY

POLIMEX ! TO NAJSTARSZA WYSPECJALIZOWANA FIRMA WYSYŁKOWA Z TORONTO.